

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMASIS KODEKSAS

BENDROJI DALIS

PIRMASIS SKYRIUS BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų paskirtis

Lietuvos Respublikos baudžiamieji įstatymai turi tokią paskirtį:

- 1) uždrausti veikas, kurios padaro esminę žalą asmens, valstybės ar visuomenės interesams arba kelia grėsmę tokiai žalai atsirasti;
- 2) tiksliai apibrėžti, kokios veikos pripažįstamos nusikaltimais;
- 3) nustatyti nusikalstamų veikų pavojingumo pobūdį bei laipsnį ir jas atitinkančias bausmes;
- 4) saugoti asmenis ir visuomenę nuo nusikalstamų kėsinių grasinant kriminalinėmis bausmėmis ir nustatyti pagrindus, kuriais remiantis baudžiami nusikaltusieji asmenys norint juos pataisyti.

2 straipsnis. Neteko galios.

3 straipsnis. Baudžiamosios atsakomybės pagrindai

Asmuo gali būti baudžiamas tik tuo atveju, jeigu jo padarytos veikos baudžiamumas buvo nustatytas įstatymo, įsigaliojusio iki nusikaltimo padarymo.

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako ir baudžiamas tik toks fizinis asmuo, kuris kaltas nusikaltimo padarymu, tai yra tyčia ar dėl neatsargumo padarė baudžiamojo įstatymo numatytą veiką.

Nusikalstamą veiką padaręs asmuo gali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn tik tuo atveju, jeigu šios veikos padarymo metu galima buvo iš jo reikalauti įstatymą atitinkančio elgesio.

Niekas negali du kartus būti baudžiamas už vieną ir tą patį nusikaltimą.

Niekas negali būti pripažintas kalto nusikaltimo padarymu, taip pat negali būti nuteistas kriminaline bausme kitaip, kaip teismo nuosprendžiu pagal įstatymą.

4 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas Lietuvos Respublikoje padarytų veikų atžvilgiu

Visi asmenys, padarę nusikaltimus Lietuvos teritorijoje, atsako pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Lietuvos teritorija suprantama visa teritorija ir gelmės valstybės sienų ribose, taip pat teritoriniai vandenys ir oro erdvė virš jų.

Nusikaltimo padarymo vieta yra ta vieta, kurioje asmuo veikė ar galėjo ir privalėjo veikti, arba ta vieta, kurioje kilo baudžiamojo įstatymo numatytos pasekmės. Bendrininkų nusikaltimo padarymo vieta yra ta, kur buvo šis nusikaltimas padarytas, o jeigu bendrininkas veikė kitoje vietoje - tai jo veikimo vieta.

Padarius tą patį nusikaltimą Lietuvos teritorijoje ir kitos valstybės teritorijoje, nusikaltimas laikomas padarytu Lietuvos teritorijoje, jeigu Lietuvos teritorijoje nusikaltimas buvo pradėtas ar baigtas arba jam užkirstas kelias.

Pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus atsako taip pat asmenys, padarę nusikaltimus orlaiviuose, jūrų ar upių laivuose, kurie buvo su Lietuvos vėliava ar Lietuvos skiriamaisiais ženklais už Lietuvos Respublikos ribų.

Užsienio valstybių diplomatinį atstovų ir kitų jiems prilygintų asmenų baudžiamosios atsakomybės klausimas, šiems asmenims padarius nusikaltimą Lietuvos teritorijoje, sprendžiamas diplomatinio būdu.

5 straipsnis. Neteko galios.

6 straipsnis. Patraukimas baudžiamojon atsakomybėn už nusikaltimus, padarytus užsienyje

Lietuvos piliečiai ir nuolatos Lietuvoje gyvenantys asmenys be pilietybės už nusikaltimus, padarytus užsienyje, atsako pagal Lietuvos baudžiamuosius įstatymus.

Kiti asmenys, padarę užsienyje nusikaltimus, gali būti traukiami baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos įstatymus tik tuo atveju, jei padaryta veika pripažįstama nusikaltimu ir yra baudžiama pagal nusikaltimo padarymo vietos ir Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus. Jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą užsienyje, traukiamas baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus, tačiau abiejose šalyse šis nusikaltimas baudžiamas skirtingai, nusikaltusiam asmeniui skiriama bausmė, numatyta švelnesnio įstatymo.

Padaręs nusikaltimą užsienyje, asmuo netraukiamas baudžiamojon atsakomybėn, jeigu jis:

- 1) visiškai atliko užsienyje teismo paskirtą bausmę;
- 2) užsienio valstybės įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu buvo išteisintas, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės arba bausmė nebuvo paskirta dėl senaties ar kitais toje šalyje numatytais teisiniais pagrindais.

7 straipsnis. Baudžiamųjų įstatymų galiojimas laiko atžvilgiu

Veikos nusikalstamumą ar baudžiamumą nustato įstatymas, galiojęs šios veikos padarymo metu. Nusikalstamos veikos padarymo laiku pripažįstamas veikimo (neveikimo) laikas. Nusikaltimo padarymo laiku pripažįstamas baudžiamojo įstatymo numatytų pasekmių atsiradimo laikas tuo atveju, jei kaltininkas norėjo, kad pasekmės atsirastų kitu laiku.

Įstatymas, panaikinantį veikos nusikalstamumą, sušvelninantis bausmę arba kitokiu būdu palengvinantis veiką padariusiojo asmens teisinę padėtį, turi grįžtamąją galią, tai yra taikomas asmenims, padariusiems atitinkamą veiką iki tokio įstatymo įsigaliojimo, taip pat atliekantiems bausmę bei turintiems teistumą.

Įstatymas, nustatantis veikos nusikalstamumą, griežtinantis bausmę arba kitaip sunkinantis veiką padariusio asmens teisinę padėtį, neturi grįžtamosios galios.

Medicininio ir auklėjamojo poveikio priemonės skiriamos tos, kurios yra nustatytos teismo sprendimo priėmimo metu.

7⁽¹⁾ straipsnis. Asmenų išdavimas iš Lietuvos Respublikos (ekstradicija)

Lietuvos Respublikos pilietis arba užsienietis, padaręs nusikaltimą, gali būti išduotas užsienio valstybei tik remiantis Lietuvos Respublikos tarptautine sutartimi.

Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių, padariusių nusikaltimus, išdavimo užsienio valstybei sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas.

Asmenys, kuriems pagal Lietuvos Respublikos įstatymus yra suteiktas prieglobstis, už nusikaltimus, dėl kurių jie buvo persekiojami užsienyje, pagal Lietuvos Respublikos baudžiamuosius įstatymus nebaudžiami ir užsienio valstybėms neišduodami.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, Žin., 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

ANTRASIS SKYRIUS NUSIKALTIMAS

8 straipsnis. Nusikaltimo sąvoka

Nusikaltimu laikoma baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika (veikimas arba neveikimas), kuria kėsinamasi į Lietuvos Respublikos visuomeninę santvarką, jos politinę ir ekonominę sistemas, nuosavybę, į piliečių asmenybę, politines, darbines, turtines ir kitas jų teises ir laisves, taip pat kitokia baudžiamojo įstatymo numatyta pavojinga veika, kuria kėsinamasi į Lietuvoje nustatytą teisėtą tvarką.

Nėra nusikaltimas toks veikimas arba neveikimas, kuris formaliai kad ir turi kurios nors baudžiamojo įstatymo numatytos veikos požymius, bet dėl mažareikšmiškumo nėra pavojingas.

8⁽¹⁾ straipsnis. Sunkaus nusikaltimo sąvoka

Sunkiais nusikaltimais laikomos šio straipsnio antroje dalyje išvardytos tyčinės veikos, sukeliančios padidintą pavojų visuomenei.

Sunkūs nusikaltimai yra: itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai (62–71 straipsniai), piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), masinės riaušės (78 straipsnis), neteisėtas užsieniečių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimas ar gabenimas (82⁽¹⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), Lietuvos Respublikos piliečių gabenimas į užsienį nelegaliai ten jiems pasilikti ar palikti be pagalbos (82⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), susisiekimo kelių ir transporto priemonių sužalojimas (85 straipsnio 2 ir 3 dalys), tyčinis nužudymas (104–106 straipsniai), tyčinis sunkus kūno sužalojimas (111 straipsnis), išžaginimas (118 straipsnis), įkaitų paėmimas (131⁽¹⁾ straipsnis), prekyba žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), itin piktybinis chuliganizmas (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamas susivienijimas (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro aktas (227⁽³⁾ straipsnis), neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas (232⁽⁴⁾ straipsnis), lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽⁵⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas ir realizavimas (234 straipsnio 2 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas (234⁽¹⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimas (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivių nuvarymas (249⁽²⁾ straipsnis), įsakymo nevykdymas sunkinančiomis aplinkybėmis (251 straipsnio 2 dalis), pasipriešinimas viršininkui (253 straipsnis), smurto veiksmai prieš pavaldinį (254 straipsnis), krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytų taisyklių pažeidimas itin sunkinančiomis aplinkybėmis (256 straipsnio 3 dalis), neteisėtas įsakymas (257 straipsnis), tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas sunkinančiomis aplinkybėmis (264 straipsnis), žuvančio karo laivo palikimas sunkinančiomis aplinkybėmis (268 straipsnio 2 dalis), vagystė, padaryta įsibraunant į gyvenamąją patalpą, ir vagystė, padaryta stambiu mastu (271 straipsnio 3 ir 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievartavimas (273 straipsnis), sukčiavimas stambiu mastu (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu (275 straipsnio 3 dalis), turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis), kyšio priėmimas (282 straipsnis), kišimasis į kvotėto, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veiklą sunkinančiomis aplinkybėmis (298 straipsnio 3 dalis), laisvės atėmimo įstaigų darbo dezorganizavimas sunkinančiomis aplinkybėmis (303 straipsnio 2 dalis), naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatų jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas (310 straipsnio 5 ir 6 dalys), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas (310⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinkybėmis (312⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), pinigų plovimas (326 straipsnis), netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvartai (327 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas (333 straipsnis), okupuotos valstybės civilių

trėmimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais (335 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), draudžiama karo ataka (337 straipsnis), civilių ar karo belaisvių prievartinis panaudojimas prieš ginkluotuosiose pajėgose (338 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybių grobstymas (339 straipsnis), uždraustų karo priemonių naudojimas (340 straipsnis), vaikų ėmimas į karo tarnybą arba jų panaudojimas karo operacijoje (340⁽¹⁾ straipsnis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [IX-200](#), 2001 03 01, *Žin.*, 2001, Nr. 34-1123 (2001 04 20)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), *įsigalioja nuo 2003-01-01*

9 straipsnis. Nusikaltimo padarymas tyčia

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia, jeigu jį padariusis asmuo suprato pavojingą visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatė pavojingas visuomenei jo pasekmes ir jų norėjo.

Nusikaltimas laikomas padarytu tyčia ir tuo atveju, kai jį padariusis asmuo suprato pavojingą visuomenei savo veikimo arba neveikimo pobūdį, numatė pavojingas visuomenei jo pasekmes ir, nors nenorėjo šių pasekmių, sąmoningai leido joms kilti.

10 straipsnis. Nusikaltimo padarymas dėl neatsargumo

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo, jeigu jį padariusis asmuo numatė, kad jo veikimas arba neveikimas gali sukelti pavojingas visuomenei pasekmes, bet lengvabūdiškai tikėjosi, kad jų bus išvengta.

Nusikaltimas laikomas padarytu dėl neatsargumo ir tuo atveju, kai jį padariusis asmuo nenumatė, kad gali kilti tokios pasekmės, nors turėjo ir galėjo jas numatyti.

11 straipsnis. Nepilnamečių atsakomybė

Pagal baudžiamuosius įstatymus atsako asmenys, kuriems prieš padarant nusikaltimą yra suėję šešiolika metų.

Asmenys, kurie padaro nusikaltimą turėdami nuo keturiolikos iki šešiolikos metų amžiaus, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik už tyčinius veiksmus, galinčius sukelti traukinio katastrofą (85 straipsnis), nužudymą (104-107, 109 straipsniai), tyčinius kūno sužalojimus, sutrikdžiusius sveikatą (111-113 straipsniai ir 116 straipsnio 2 dalis), išžaginimą (118 straipsnis), piktybinį arba itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 ir 3 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą (232⁽²⁾ straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą (234⁽¹⁾ straipsnis), vagystę (271 straipsnis), plėšimą (272 straipsnis), turto sunaikinimą ir sužalojimą tyčia sunkinančiomis aplinkybėmis (278 straipsnio 2 dalis).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

11⁽¹⁾ straipsnis. Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė

Juridinis asmuo atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik už kyšio priėmimą (282 straipsnis), papirkimą (284 straipsnis), kontrabandą (312 straipsnis), neteisėtą prekių ar produkcijos neišvežimą iš Lietuvos Respublikos (312⁽¹⁾ straipsnis) ir pinigų plovimą (326 straipsnis).

Juridinis asmuo atsako už fizinio asmens padarytus nusikaltimus tuo atveju, kai nusikaltimą juridinio asmens naudai arba interesais padarė fizinis asmuo, veikęs individualiai

ar juridinio asmens vardu, jeigu jis, eidamas vadovaujančias pareigas juridiniame asmenyje, turėjo teisę:

- 1) atstovauti juridiniam asmeniui arba
- 2) priimti sprendimus juridinio asmens vardu, arba
- 3) kontroliuoti juridinio asmens veiklą.

Juridinis asmuo gali atsakyti už nusikaltimus ir tuo atveju, jeigu juos juridinio asmens naudai padarė juridinio asmens darbuotojas ar įgaliotas atstovas dėl šio straipsnio antroje dalyje nurodyto asmens nepakankamos priežiūros arba kontrolės.

Juridinio asmens baudžiamoji atsakomybė nepašalina fizinio asmens, kuris padarė, organizavo, kurstė arba padėjo padaryti nusikaltimą, baudžiamosios atsakomybės.

Pagal šį kodeksą neatsako valstybė, valstybės ir savivaldybės institucija ir įstaiga bei tarptautinė viešoji organizacija.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), *įsigalioja nuo 2003-01-01*

12 straipsnis. Nepakaltinamumas

Neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus toks asmuo, kuris, darydamas pavojingą visuomenei veiką, buvo nepakaltinamumo būsenoje, tai yra nebegalėjo suprasti savo veiksmų esmės arba jų valdyti dėl lėtinės psichinės ligos, laikino psichinės veiklos sutrikimo, silpnaprotystės ar kitokios patologinės būsenos. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, numatytos šio kodekso 59 straipsnyje.

Neabaustinas taip pat toks asmuo, kuris padarė nusikaltimą, būdamas pakaltinamumo būsenoje, bet, prieš teismui priimant nuosprendį, susirgo psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės arba jų valdyti. Tokiam asmeniui, teismo paskyrimu, gali būti taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, o pasveikęs jis gali būti baustinas.

12⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

13 straipsnis. Girtas ar apsvaigęs nuo narkotinių ar toksinių priemonių asmuo atsakomybė už padarytą nusikaltimą

Asmuo, kuris būdamas fiziologiškai girtas ar apsvaigęs nuo narkotinių ar toksinių priemonių padarė nusikaltimą, nuo baudžiamosios atsakomybės neatleidžiamas.

Asmuo, prieš savo valią nugirdytas ar apsvaigintas ir dėl to neviseškai sugebėjęs suvokti savo daromos veikos, baudžiamas švelniau arba gali būti atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės už padarytą veiką.

14 straipsnis. Būtinąji gintis

Nėra nusikaltimas toks veikimas, kuris nors ir formaliai atitinka Baudžiamajame įstatyme numatytos veikos požymius, tačiau padarytas esant būtinajai ginčiai, tai yra ginant save, kitą asmenį, nuosavybę, būsto neliečiamybę, kitas teises, visuomenės ar valstybės interesus nuo pradėto ar tiesiogiai gresiančio pavojingo kėsینimosi, jei tuo nebuvo peržengtos būtinąsios ginties ribos.

Žmogus turi teisę į būtinąją gintį nepriklausomai nuo to, ar jis turėjo galimybę išvengti kėsینimosi arba kreiptis pagalbos į kitus asmenis ar valdžios organus.

14⁽¹⁾ straipsnis. Būtinąsios ginties ribų peržengimas

Būtinąsios ginties ribų peržengimas yra aiškus gynybos neatitikimas kėsینimosi pobūdžiui ir pavojingumui.

Nelaikomas būtinąsios ginties ribų peržengimu veikimas, kurio metu besikėsinančiajam padarytas lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, materialinė žala.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės toks veikimas, kai būtiniosios ginties ribos buvo peržengtos dėl didelio sumišimo ar didelio išgąsčio, kurį sukėlė kėsینimasis, arba ginantis nuo įsibrovimo į būstą.

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės būtiniosios ginties ribų peržengimas, jeigu besikėsinančiam padaryta žala dėl neatsargumo.

Tais atvejais, kai būtiniosios ginties ribų peržengimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę, gali būti skiriama švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė (45 straipsnio 3 dalis).

14⁽²⁾ straipsnis. Asmens, padariusio nusikaltimą, sulaikymas

Neužtraukia baudžiamosios atsakomybės veiksmai, kai vejantis, sustabdant, neleidžiant ištrukti ar kitais veiksmais aktyviai vengiančiam sulaikymo nusikaltimą padariusiam asmeniui padaroma materialinė žala, lengvas ar apysunkis kūno sužalojimas, o sulaikant nusikaltimo vietoje asmenį, padariusį tyčinį nužudymą, - sunkus kūno sužalojimas, jeigu kitaip jo nebuvo galima sulaikyti.

Atremiant nusikaltimą padariusio asmens pasipriešinimą, jį sulaikant, galioja taisyklės, nustatytos būtinajai ginčiai.

15 straipsnis. Būtinasis reikalingumas

Nėra nusikaltimas toks veikimas, kuris kad ir atitinka baudžiamojo įstatymo numatytos veikos požymius, bet padarytas būtinąjo reikalingumo būklėje, tai yra siekiant pašalinti pavojų, gresiantį Lietuvos valstybės interesams, visuomenės interesams, to asmens ar kitų piliečių asmenybei arba teisėms, jeigu šis pavojus tomis aplinkybėmis negalėjo būti pašalintas kitomis priemonėmis ir jeigu padarytoji žala yra mažiau reikšminga, negu išvengtoji žala.

15⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. sausio 29 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, *Žin.*, 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

16 straipsnis. Atsakomybė už rengimąsi padaryti nusikaltimą ir už pasikėsinimą padaryti nusikaltimą

Rengimusi padaryti nusikaltimą laikomas priemonių arba įrankių suieškojimas ar pritaikymas arba kitoks tyčinis sudarymas sąlygų nusikaltimui padaryti.

Pasikėsiniu padaryti nusikaltimą laikomas tyčinis veikimas, kuriuo tiesiogiai siekiama padaryti nusikaltimą, jeigu nusikaltimas nebuvo pabaigtas dėl priežasčių, nepriklausančių nuo kaltininko valios.

Bausmė už rengimąsi padaryti nusikaltimą ir už pasikėsinimą padaryti nusikaltimą skiriama pagal įstatymą, numatantį atsakomybę už tą nusikaltimą. Skirdamas bausmę, teismas atsižvelgia į kaltininko padarytą veiksmą pavojingumo visuomenei pobūdį ir laipsnį, į nusikalstamo ketinimo įvykdymo laipsnį ir į priežastis, dėl kurių nusikaltimas nebuvo pabaigtas.

17 straipsnis. Savanoriškas atsisakymas nuo nusikaltimo padarymo

Asmuo, savo noru atsisakęs pabaigti nusikaltimą, atsako pagal baudžiamuosius įstatymus tik tuo atveju, jeigu jo faktiškai padarytoje veikoje yra kito nusikaltimo sudėtis.

18 straipsnis. Bendrininkavimas

Bendrininkavimu laikomas tyčinis bendras dviejų ar daugiau asmenų dalyvavimas nusikaltimo padaryme.

Nusikaltimo bendrininkais, greta vykdytojų, laikomi organizatoriai, kurstytojai ir padėjėjai.

Vykdytoju laikomas asmuo, betarpiškai padaręs nusikaltimą. Organizatorium laikomas asmuo, organizavęs nusikaltimo padarymą ar vadovavęs jo padarymui.

Kurstytoju laikomas asmuo, palenkęs kitą asmenį padaryti nusikaltimą.

Padėjėju laikomas asmuo, padėjęs padaryti nusikaltimą, duodamas patarimą, nurodymą, teikdamas priemonių arba šalindamas kliūtis, taip pat asmuo, iš anksto pažadėjęs paslėpti nusikaltėlį, nusikaltimo padarymo įrankius ir priemones, nusikaltimo pėdsakus ar daiktus, įgytus nusikalstamu būdu.

Teismas, skirdamas bausmę, turi atsižvelgti į kiekvieno iš bendrininkų dalyvavimo nusikaltimo padaryme laipsnį ir pobūdį.

19 straipsnis. Slėpimas

Iš anksto nepažadėtas nusikaltėlio slėpimas, taip pat nusikaltimo padarymo įrankių ir priemonių, nusikaltimo pėdsakų ar nusikalstamu būdu įgytų daiktų slėpimas užtraukia atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

20 straipsnis. Nepranešimas

Nepranešimas apie tikrai žinomą rengiamą ar padarytą nusikaltimą užtraukia baudžiamąją atsakomybę tik baudžiamojo įstatymo specialiai numatytais atvejais.

TREČIASIS SKYRIUS BAUSMĖ

21 straipsnis. Bausmė ir jos paskirtis

Kriminalinė bausmė yra valstybės prievartos priemonė, skiriama teismo apkaltinamuoju nuosprendžiu asmeniui, padariusiam nusikaltimą, ir apribojanti nuteistojo teises bei laisves visuomenės interesais.

Kriminalinės bausmės paskirtis:

- 1) sulaikyti asmenis nuo nusikaltimų padarymo;
- 2) nubausti nusikaltimą padariusį asmenį;
- 3) atimti ar apriboti nuteistajam galimybes daryti naujus nusikaltimus;
- 4) siekti, kad asmenys, atlikę bausmę, laikytųsi valstybėje galiojančių įstatymų ir nedarytų naujų nusikaltimų.

Bausmė nesiekia daryti fizinių kančių arba žeminti žmogaus orumo.

22 straipsnis. Bausmių rūšys

Asmeniui, pripažintam kaltu padarius nusikaltimą, gali būti skiriamos pagrindinės ir papildomos bausmės.

Pagrindinės bausmės yra šios:

- 1) laisvės atėmimas iki gyvos galvos;
- 2) laisvės atėmimas;
- 3) pataisos darbai be laisvės atėmimo;
- 4) bauda.

Asmeniui už vieną nusikaltimą gali būti skiriama tik viena pagrindinė bausmė.

Šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais gali būti skiriamos dvi pagrindinės bausmės.

Kartu su pagrindinėmis bausmėmis nuteistiesiems gali būti skiriamos papildomos bausmės:

- 1) turto konfiskavimas;
- 2) bauda;
- 3) atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Nuteistajam gali būti skiriama ne daugiau kaip dvi papildomos bausmės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3238 (98.12.31)

22⁽¹⁾ straipsnis. Bausmių rūšys juridiniams asmenims

Juridiniam asmeniui už padarytą nusikaltimą gali būti skiriamos šios bausmės:

- 1) bauda;
- 2) turto konfiskavimas;
- 3) juridinio asmens veiklos apribojimas;
- 4) juridinio asmens likvidavimas.

Teismas, paskyręs bausmę juridiniam asmeniui, gali nutarti paskelbti šį nuosprendį per visuomenės informavimo priemones.

Juridiniam asmeniui už vieną nusikaltimą gali būti skiriamos ne daugiau kaip dvi bausmės.

Juridiniams asmenims skiriamos bausmės šio kodekso ypatingosios dalies straipsnių sankcijose nenurodomos. Teismas, skirdamas bausmę juridiniam asmeniui, vadovaujasi šio straipsnio pirmojoje dalyje nustatyto bausmių sąrašu.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

23 straipsnis. Neteko galios.

24 straipsnis. Laisvės atėmimas iki gyvos galvos

Laisvės atėmimas iki gyvos galvos yra pagrindinė bausmė, teismo skiriama baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais.

Laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė neskiriama asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo momentu nebuvo suėję 18 metų.

Asmenys, kurie nuteisti laisvės atėmimu iki gyvos galvos, laikomi kalėjime atskirai nuo nuteistųjų laisvės atėmimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

25 straipsnis. Laisvės atėmimas

Laisvės atėmimas yra pagrindinė bausmė, teismo skiriama baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais. Laisvės atėmimas nustatomas nuo 3 mėnesių iki 20 metų, o skiriant bausmę, kai neatlikus bausmės padaromas naujas nusikaltimas (43 straipsnis), - iki 25 metų. Jeigu straipsnio sankcijoje laisvės atėmimo bausmės trukmė nustatyta 3 ir daugiau metų, tai skiriant šią bausmę nepilnamečiui, jos minimumas skaičiuojamas nuo pusės minimalaus bausmės dydžio, numatyto šio kodekso straipsnio, pagal kurį teisiama nepilnamečiui, sankcijoje. Laisvės atėmimo bausmė asmenims, kuriems nusikaltimo padarymo metu nebuvo suėję 18 metų, negali viršyti 10 metų.

Laisvės atėmimo laikas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.

Atlikti laisvės atėmimo bausmę teismo nuosprendžiu skiriama pataisos darbų kolonijose-gyvenvietėse, bendrojo, sustiprintojo ir griežtojo režimų kolonijose arba kalėjime, taip pat bendrojo ir sustiprintojo režimų auklėjimo darbų kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbų kolonijose skiriama vyrams:

pirmą kartą nuteisiamiems laisvės atėmimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, taip pat pirmą kartą nuteisiamiems laisvės atėmimu ne daugiau kaip penkeriems metams už nesunkius tyčinius nusikaltimus, būtent: neteisėtą aborto padarymą (124 straipsnio 2 ir 3 dalys), vengimą išlaikyti vaikus (125 straipsnis), palikimą pavojingoje gyvybei padėtyje (128 straipsnio 2 dalis), šmeižimą (132 straipsnis), įžeidimą (133 straipsnio 2 dalis), statybos taisyklių pažeidimą (215 straipsnis), neteisėtą statybinių medžiagų įgijimą (216 straipsnis), įvaikinimo paslapties pagarsinimą (217⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), melagingą paliudijimą (218 straipsnis), įtraukimą nepilnamečio į nusikalstamą veiklą arba girtavimą (241 straipsnio 2 dalis), sukčiavimą be sunkinančių aplinkybių (274 straipsnio 1 dalis), turto pasisavinimą arba iššvaistymą be sunkinančių aplinkybių (275 straipsnio 1 dalis), piktnaudžiavimą tarnyba (285 straipsnis), tarnybinių suklastojimų (289 straipsnis), melagingą pranešimą apie nusikaltimą (291 straipsnis), melagingą įskundimą asmens (292 straipsnis), melagingus parodymus, išvadas, paaiškinimus ir vertimus (293 straipsnis), nepranešimą apie nusikaltimą (294 straipsnis),

falsifikuotų prekių gaminimą sunkinančiomis aplinkybėmis (309 straipsnio 2 dalis), vartotojų apgaule (311 straipsnis), tyčinį bankrotą (315 straipsnis), pramoninį šnipinėjimą (317 straipsnis), apgaulingą apskaitos vedimą (323 straipsnis), neteisingų duomenų apie pajamas pateikimą (324 straipsnis), neteisėtą medžiojimą (330 straipsnis), neteisėtą žvejybą ar retų ir nykstančių vandens gyvūnų gaudymą (331 straipsnis), Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymų pažeidimą (332 straipsnis) - kolonijose-gyvenvietėse;

pirmą kartą nuteisiamiems laisvės atėmimu už nesunkius tyčinius nusikaltimus, išskyrus nurodytus šio straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje, - bendrojo režimo kolonijose;

pirmą kartą nuteisiamiems laisvės atėmimu už sunkius nusikaltimus - sustiprintojo režimo kolonijose;

nuteisiamiems už itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir už karo nusikaltimus (333-339 straipsniai), pirmiau atlikusiems laisvės atėmimo bausmę ir pripažintiems itin pavojingais recidyvistais, - griežtojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę pataisos darbų kolonijose skiriama moterims:

pirmą kartą nuteisiamoms laisvės atėmimu už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, taip pat pirmą kartą nuteisiamoms už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies antroje pastraipoje, - kolonijose-gyvenvietėse; kitoms nuteisiamoms laisvės atėmimu moterims - bendrojo režimo kolonijose.

Atlikti bausmę auklėjimo darbų kolonijose skiriama:

nepilnamečiams, pirmą kartą nuteisiamiems laisvės atėmimu, taip pat nepilnamečiams - bendrojo režimo kolonijose;

nepilnamečiams, pirmiau atlikusiems laisvės atėmimo bausmę, - sustiprintojo režimo kolonijose.

Atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį ir pavojingumo laipsnį, kaltininko asmenybę ir kitas bylos aplinkybes, teismas, nurodydamas priimto sprendimo motyvus, gali paskirti atlikti laisvės atėmimo bausmę: pirmą kartą nuteistiems už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo, taip pat už tyčinius nusikaltimus, nurodytus šio straipsnio ketvirtosios dalies trečiojoje pastraipoje, - bendrojo režimo pataisos darbų kolonijose; kitiems nuteistiems laisvės atėmimu, bet nepripažintiems itin pavojingais recidyvistais, - bet kurios rūšies pataisos darbų kolonijose, išskyrus kolonijas-gyvenvietes; nuteistiems nepilnamečiams - bendrojo režimo auklėjimo darbų kolonijose vietoj sustiprintojo režimo kolonijų.

Laisvės atėmimas, ištisai ar iš dalies atliktinas kalėjime, gali būti paskirtas:

itin pavojingiems recidyvistams;

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metų, padarė itin pavojingus valstybinius nusikaltimus (62-71 straipsniai) ir karo nusikaltimus (333-339 straipsniai);

asmenims, kurie, suėjus aštuoniolikai metų, padarė kitus sunkius nusikaltimus, nuteisiamiems už juos laisvės atėmimu daugiau kaip penkeriems metams.

Asmenys, nuteisti pagal šio kodekso 227 straipsnį, laisvės atėmimo bausmę atlieka ištisai kalėjime.

Paskirtą nuteistajam pataisos darbų įstaigos rūšį pakeičia teismas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1754](#), 00.06.27, *Žin.*, 2000, Nr.56-1647 (00.07.12)

25⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

26 straipsnis. Itin pavojingas recidyvistas

Itin pavojingu recidyvistu gali būti teismo nuosprendžiu pripažįstamas:

1) asmuo, kuris pirmiau buvo nuteistas laisvės atėmimu už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą (62-70 straipsniai), banditizmą (75 straipsnis), tyčinį nužudymą (104 ir 105

straipsniai), išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba jeigu tai sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą nepilnametės arba mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), įkaitų paėmimą (131¹ straipsnis), kėsiniimąsi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203¹ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimą (234 straipsnis), orlaivio nuvayrą (249² straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys), netikrą pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton sunkinančiomis aplinkybėmis (327 straipsnio 2 dalis) ir vėl padarė kurį nors iš šių nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atėmimu ne mažiau kaip penkeriems metams;

2) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile du kartus nuteistas laisvės atėmimu už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą (62-71 straipsniai), piktnaudžiavimą oficialiais įgaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmą (75 straipsnis), masines riaušes (78 straipsnis), tyčinį nužudymą (104 ir 105 straipsniai), tyčinį sunkų kūno sužalojimą (111 straipsnis), išžaginimą (118 straipsnis), įkaitų paėmimą (131⁽¹⁾ straipsnis), kėsiniimąsi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203⁽¹⁾ straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), nusikalstamą susivienijimą (227⁽¹⁾ straipsnis), asmens terorizavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (227⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), neteisėtą psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimą, įsigijimą, laikymą, gabenimą, siuntimą, pardavimą ar kitokią platinimą sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), taip pat jų grobimą sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), lenkimą vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padarytą nepilnamečio atžvilgiu (232⁽⁵⁾ straipsnio 3 dalis), neteisėtą šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimą, laikymą, įgijimą, gaminimą, realizavimą ir perdavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234 straipsnio 2 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234⁽¹⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), radioaktyviųjų medžiagų grobimą (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavinimą (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivio nuvayrą (249⁽²⁾ straipsnis), vagystę sunkinančiomis aplinkybėmis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), plėšimą (272 straipsnis), turto prievartavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys), sukčiavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (274 straipsnio 2 ir 3 dalys), turto pasisavinimą arba iššvaistymą sunkinančiomis aplinkybėmis (275 straipsnio 2 ir 3 dalys), kyšio priėmimą (282 straipsnis), netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimą, laikymą arba paleidimą apyvarton (327 straipsnis), operacijų su pinigais ar vertybiniais popieriais taisyklių pažeidimą (329 straipsnis), karo nusikaltimą, numatytą 333-340 straipsniuose, ir vėl padarė kurį nors iš šių nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atėmimu daugiau kaip trejiems metams;

3) asmuo, kuris pirmiau buvo bet kuria eile tris ar daugiau kartų nuteistas laisvės atėmimu už piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis), arba už nusikaltimus, suminėtus šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte, ir vėl padarė piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 2 dalis) arba kurį nors iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 punkte suminėtų nusikaltimų, už kurį jis nuteisiamas laisvės atėmimu;

4) asmuo, kuris, atlikdamas laisvės atėmimo bausmę už kurį nors iš šio straipsnio pirmosios dalies 2 ir 3 punktuose suminėtų nusikaltimų, vėl padarė tyčinį nusikaltimą, už kurį jis nuteisiamas laisvės atėmimu ne mažiau kaip penkeriems metams.

Spręsdamas asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, teismas atsižvelgia į kaltininko asmenybę, padarytų nusikaltimų pavojingumo laipsnį, jų motyvus, nusikalstamų ketinimų įvykdymo laipsnį, į dalyvavimo padarant nusikaltimus laipsnį bei pobūdį ir kitas bylos aplinkybes. Teismo sprendimas turi būti motyvuotas nuosprendyje.

Sprendžiant asmens pripažinimo itin pavojingu recidyvistu klausimą, neatsižvelgiama į teistumą už nusikaltimą, kurį jis padarė, būdamas jaunesnis kaip aštuoniolikos metų amžiaus, taip pat į teistumą, kuris yra panaikintas arba išnykęs įstatymo nustatyta tvarka.

Asmens pripažinimas itin pavojingu recidyvistu panaikinamas, panaikinant jo teistumą.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso straipsniai, numatantys atsakomybę už itin pavojingo recidyvisto padarytus nusikaltimus, taikomi tais atvejais, kai asmuo įstatymo nustatyta tvarka buvo pripažintas itin pavojingu recidyvistu iki šio nusikaltimo padarymo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

27 straipsnis. Neteko galios.

28 straipsnis. Neteko galios.

29 straipsnis. Pataisos darbai be laisvės atėmimo

Pataisos darbai be laisvės atėmimo skiriami nuo dviejų mėnesių iki dvejų metų ir atliekami pagal teismo nuosprendį nuteistojo darbovietėje.

Pataisos darbų laikas skaičiuojamas mėnesiais.

Nuteisus pataisos darbais be laisvės atėmimo, iš nuteistojo uždarbio į valstybės pajamas daromos teismo nuosprendžiu nustatyto dydžio išskaitos nuo penkių iki dvidešimt procentų uždarbio. Pataisos darbų atlikimo laikas neįskaitomas į darbo stažą.

Jeigu nuteistasis pataisos darbais be laisvės atėmimo, atlikdamas bausmę, sąžiningai dirbo ir pavyzdinai elgėsi, tai, jam atlikus bausmę, teismas visuomeninių organizacijų ar darbo kolektyvo prašymu gali pataisos darbų atlikimo laiką įskaityti į darbo stažą.

Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės, amžiaus ar kitų priežasčių negali atlikti pataisos darbų, teismas turi teisę šią bausmę pakeisti bauda – skaičiuojant vieną MGL baudos už du pataisos darbų mėnesius arba lygtinai atleisti nuo bausmės prieš terminą.

Pataisos darbai be laisvės atėmimo kariams pakeičiami laikymu daboklėje iki dviejų mėnesių.

Jeigu asmuo, nuteistas pataisos darbais be laisvės atėmimo, piktybiškai vengia atlikti bausmę, teismas gali neatbūtajį pataisos darbų laiką pakeisti laisvės atėmimo bausme tam pačiam laikui.

Pataisos darbų be laisvės atėmimo atlikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

30 straipsnis. Atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla

Atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla yra papildoma bausmė, teismo skiriama baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais, taip pat teismo nuožiūra.

Teismas savo nuožiūra skiria atėmimą teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikrą veikla tais atvejais, kai nusikaltimas padaromas kaltininko darbinės veiklos srityje arba piktnaudžiaujant jam suteikta teise, ir, atsižvelgdamas į padaryto nusikaltimo pobūdį, teismas prieina prie išvados, jog nuteistajam negalima palikti teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikrą veikla.

Atėmimas teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikrą veikla nustatomas nuo 1 iki 5 metų.

31 straipsnis. Neteko galios.

32 straipsnis. Bauda

Bauda yra piniginė nuobauda, teismo skiriama kaip pagrindinė ar papildoma bausmė baudžiamojo įstatymo numatytais atvejais.

Bauda kaip pagrindinė bausmė gali būti skiriama nuo 1 iki 1000 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio, o už savanaudiškus nusikaltimus – nuo 1 iki 50000 MGL dydžio. Nepilnamečiams bauda kaip pagrindinė bausmė gali būti skiriama nuo 1 iki 500 MGL dydžio.

Bauda kaip papildoma bausmė gali būti skiriama nuo 1 iki 500 MGL dydžio, o nepilnamečiams – nuo 1 iki 200 MGL dydžio.

Baudos dydis už padarytą nusikaltimą įstatymo sankcijoje nenustatomas. Jį nustato teismas skirdamas bausmę. Nustatydamas baudos dydį, teismas atsižvelgia į padaryto nusikaltimo pavojingumą, nusikaltimu padarytą žalą bei kaltininko materialinę padėtį.

Savanaudiškų nusikaltimų atveju baudos, kaip pagrindinės bausmės, dydis negali būti mažesnis, nei nustatyti neteisėtos finansinės, ūkinės ar komercinės veiklos mastai, neteisėtai laikomų, gabenamų ar realizuojamų prekių vertė ar nuslėptų įplaukų ar padarytos turtinės žalos dydis, tačiau neviršijant maksimalios baudos dydžio sumos, numatytos šio straipsnio antrojoje dalyje.

Bauda turi būti sumokėta per 2 mėnesius nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos. Atsižvelgdamas į materialinę nuteistojo padėtį, teismas gali nustatyti ilgesnį baudos mokėjimo terminą. Jei asmuo per 2 mėnesius ar kitą teismo nustatytą laikotarpį neįvykdo bausmės, bauda išieškoma priverstinai.

Jei asmuo vengia savanoriškai sumokėti baudą arba neturi pajamų ir turto, į kuriuos gali būti nukreiptas baudos, paskirtos kaip pagrindinė bausmė, išieškojimas, teismas per šio kodekso 50 straipsnyje nustatytą laiką gali pakeisti baudą laisvės atėmimu santykiu viena laisvės atėmimo diena už vieno MGL baudą, tačiau ne daugiau kaip 90 dienų, arba atidėti baudos vykdymą įpareigojus atlikti nemokamų darbų iki 1000 valandų šio kodekso 47⁽¹⁾ straipsnio trečiojoje, penktojoje ir šeštojoje dalyse numatytais sąlygomis.

Juridiniam asmeniui gali būti skiriama iki 10000 MGL dydžio bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr. 66-2112 (99.07.30)

Nr. [IX-540](#), 2001-10-09, *Žin.*, 2001, Nr. 91-3188 (2001-10-26)

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

32⁽¹⁾ straipsnis. Juridinio asmens veiklos apribojimas

Teismas, skirdamas juridinio asmens veiklos apribojimo bausmę, uždraudžia juridiniam asmeniui verstis tam tikra veikla arba įpareigoja uždaryti tam tikrą juridinio asmens padalinį.

Juridinio asmens veikla gali būti apribota nuo vienerių iki penkerių metų. Šios bausmės terminas skaičiuojamas metais ir mėnesiais.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

32⁽²⁾ straipsnis. Juridinio asmens likvidavimas

Teismas, skirdamas juridinio asmens likvidavimo bausmę, įpareigoja juridinį asmenį nutraukti visą ūkinę, komercinę, finansinę ar profesinę veiklą ir uždaryti visus juridinio asmens padalinius.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

33 straipsnis. Neteko galios.

34 straipsnis. Neteko galios.

34⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

35 straipsnis. Turto konfiskavimas

Turto konfiskavimas yra papildoma bausmė, teismo privalomai skiriama už šiuos nusikaltimus: genocidas (71 straipsnis), piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais (74⁽²⁾ straipsnis), banditizmas (75 straipsnis), neteisėtas užsieniečių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimas ar gabenimas (82⁽¹⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), Lietuvos Respublikos piliečių gabenimas į užsienį nelegaliai ten jiems pasilikti arba palikti be pagalbos (82⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), tyčinis nužudymas dėl savanaudiškų paskatų (105 straipsnio 8 punktas), įkaitų paėmimas (131⁽¹⁾ straipsnis), prekyba žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), literatūros, mokslo ar meno kūrinio, audiovizualinio kūrinio ar fonogramos neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų importavimas, eksportavimas, platinimas, gabenimas ar laikymas (142⁽¹⁾ straipsnis), strateginių prekių ir

technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos (214⁽¹⁾ straipsnis), nusikalstamas susivienijimas (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro aktas (227⁽³⁾ straipsnis), padarytas iš savanaudiškų paskatų, neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas (232⁽¹⁾ straipsnio 3, 4 ir 5 dalys), psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimas (232⁽²⁾ straipsnis), lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas (232⁽⁵⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimas (234⁽²⁾ straipsnis), vagystė (271 straipsnio 2, 3, 4 dalys), plėšimas (272 straipsnis), turto prievartavimas (273 straipsnis), sukčiavimas (274 straipsnio 3 dalis), turto pasisavinimas arba iššvaistymas (275 straipsnio 3 dalis), kyšio priėmimas (282 straipsnis), papirkimas (284 straipsnio 3 dalis), piktnaudžiavimas tarnyba (285 straipsnio 2 dalis), tarnybos įgaliojimų viršijimas (287 straipsnio 2 dalis), tarnybinis suklastojimas (289 straipsnio 2 dalis), vertimasis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla (306 straipsnis), neteisėta įmonės veikla (307 straipsnis), neteisėtas prekių ir paslaugų ženklo naudojimas (308 straipsnio 2 dalis), falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas (309 straipsnis), naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, realizavimas, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatų jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas (310 straipsnis), apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas (310⁽¹⁾ straipsnis), vartotojų apgaulė (311 straipsnis), kontrabanda (312 straipsnis), neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos (312⁽¹⁾ straipsnis), apgaulingi pareiškimai apie įmonės veiklą (313 straipsnis), paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį (314 straipsnis), privedimas prie bankroto (315 straipsnio 2 ir 3 dalys), skolininko nesąžiningumas ar apgaulė (316 straipsnis), pramoninis šnipinėjimas (317 straipsnis), piktnaudžiavimas pasitikėjimu ūkinėje veikloje (321 straipsnis), apgaulingas apskaitos tvarkymas (323 straipsnis), žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelną pateikimas (324 straipsnis), mokesčių vengimas (325 straipsnis), pinigų plovimas (326 straipsnis), neteisėtas banko paskolos išdavimas (326⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton (327 straipsnis), netikrų pašto ženklų, važiavimo bilietų pagaminimas (328 straipsnis), netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų gaminimas, realizavimas, laikymas ar naudojimas (328⁽¹⁾ straipsnis), operacijų su pinigais ar vertybiniais popieriais norminių aktų pažeidimas (329 straipsnis), banko paskolos gavimas apgaule (329⁽¹⁾ straipsnis), piktybinis vengimas sugrąžinti paskolą (329⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), okupuotos valstybės civilių trėmimas (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas (336 straipsnis), saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybių grobstymas (339 straipsnis).

Turto konfiskavimas yra priverstinis neatlygintinas paėmimas valstybės nuosavybėn viso ar dalies turto, kuris yra asmeninė nuteistojo nuosavybė, arba turto, kuris yra perduotas valdyti kitiems asmenims, tačiau gautas nusikalstamu būdu.

Kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims padovanotas ar kitaip perduotas turtas konfiskuojamas, jeigu šie asmenys žinojo ar turėjo ir galėjo numatyti, jog jiems bet kuria forma perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Taikant turto konfiskavimą asmeniui, nuteistam už nusikaltimą, numatytą šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikoma, kad visas per nusikalstamos veiklos laikotarpį įgytas ir pas kaltininką esantis ar kitiems asmenims perduotas turtas yra gautas nusikalstamu būdu.

Konfiskuodamas nuteistajam priklausantį turtą, teismas turi nurodyti, kuri turto dalis konfiskuojama arba konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška arba išvardyti konfiskuojamus daiktus. Konfiskuodamas kitiems asmenims priklausantį turtą, teismas turi išvardyti konfiskuojamus daiktus arba nurodyti konfiskuojamo turto vertę pinigine išraiška.

Turto konfiskavimas kaip papildoma bausmė gali būti netaikoma nepilnamečiams.

Konfiskuojant turtą, pirmiausia tenkinami nukentėjusiojo turtiniai reikalavimai.

Nusikaltimo įrankiai ir priemonės, taip pat pinigai ir kitos vertybės, gautos nusikalstamos veiklos būdu, konfiskuojamos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 93 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)
Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)
Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)
Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)
Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)
Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)
Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)
Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

36 straipsnis. Neteko galios.

37 straipsnis. Pretenzijų, kylančių iš nuteistojo prievolių, tenkinimas konfiskuoto turto sąskaita

Konfiskavus turtą, valstybė neatsako už nuteistojo prievoles, atsiradusias be kvotos, tardymo ar teismo organų sutikimo po to, kai šie organai jau ėmėsi turto apsaugos priemonių.

Valstybė atsako už nuteistojo prievoles konfiskuoto turto sąskaita tik šio turto vertės ribose. Tokių pretenzijų tenkinimo eilę nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

38 straipsnis. Neteko galios.

38⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

KETVIRTAS SKYRIUS BAUSMĖS SKYRIMAS IR ATLEIDIMAS NUO BAUSMĖS

39 straipsnis. Bendrieji bausmės skyrimo pradmenys

Teismas skiria bausmę įstatymo straipsnio, numatančio atsakomybę už padarytą nusikaltimą, nustatytose ribose, tiksliai laikydamasis šio kodekso Bendrosios dalies nuostatų. Skirdamas bausmę, teismas, vadovaudamasis teisine sąmone, atsižvelgia į padarytojo nusikaltimo pobūdį ir jo pavojingumo laipsnį, į kaltininko asmenybę ir į bylos aplinkybes, lengvinančias ir sunkinančias atsakomybę.

40 straipsnis. Atsakomybę lengvinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, lengvinančiomis atsakomybę aplinkybėmis laikoma tai:

- 1) kad kaltininkas užkirto kelią žalingoms padarytojo nusikaltimo pasekmėms arba savo noru atlygino padarytą nuostolį ar pašalino padarytą žalą;
- 2) kad nusikaltimas padarytas dėl susidėjusių sunkių asmeninių ar šeiminių aplinkybių;
- 3) kad nusikaltimas padarytas grasinimo ar prievartos įtakoje arba dėl materialinio, tarnybinio ar kitokio priklausomumo;
- 4) kad nusikaltimas padarytas didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti nukentėjusiojo veiksmai, įtakoje;
- 5) kad nusikaltimas padarytas gynybos nuo pavojingo visuomenei kėsینimosi atveju, nors ir peržengiant būtinąsias ginties ribas;
- 6) kad nusikaltimą padarė nepilnametis;
- 7) kad nusikaltimą padarė nėščia moteris;
- 8) kad kaltininkas nuoširdžiai gailisi ar pats atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltimą arba aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ar susekti kitus nusikaltėlius.

Skirdamas bausmę, teismas taip pat gali atsižvelgti ir į nenurodytas įstatyme lengvinančias aplinkybes.

41 straipsnis. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės

Skiriant bausmę, sunkinančiomis atsakomybę aplinkybėmis laikoma tai:

- 1) kad nusikaltimą padarė asmuo, kuris pirmiau buvo padaręs kokį nors nusikaltimą.
Teismas turi teisę, priklausomai nuo pirmojo nusikaltimo pobūdžio, nepripažinti jam sunkinančios aplinkybės reikšmės;
- 2) kad nusikaltimą padarė organizuota grupė;
- 3) kad nusikaltimas padarytas dėl savanaudiškų ar kitokių žemų paskatų;
- 4) kad nusikaltimas sukėlė sunkias pasekmes;
- 5) kad nusikaltimas padarytas prieš mažametį, nusenusį, bejėgiškumo būklėje esantį arba materialiai, tarnybiškai ar kitaip priklausomą nuo kaltininko asmenį;
- 6) kad nepilnamečiai buvo kurstomi padaryti nusikaltimą;
- 7) kad nusikaltimas padarytas su ypatingu žiaurumu arba pasityčiojimu iš nukentėjusiojo;
- 8) kad nusikaltimas padarytas, pasinaudojant visuomeninės nelaimės sąlygomis;
- 9) kad nusikaltimas padarytas visuotinai pavojingu būdu arba naudojant sprogstamąsias medžiagas, šaunamuosius ar dujinius šaunamuosius ginklus;
- 10) kad nusikaltimą padarė asmuo būdamas girtas, apsvaigęs nuo narkotinių ar toksinių priemonių.
Teismas turi teisę nepripažinti, priklausomai nuo nusikaltimo pobūdžio, šios aplinkybės sunkinančia atsakomybę;
- 11) kad nusikaltimas padarytas, turint tikslą nuslėpti kitą nusikaltimą arba palengvinti jį padaryti.
- 12) (neteko galios).

41⁽¹⁾ straipsnis. Bausmės skyrimas, visiškai pripažinus kaltę

Jei kaltininkas visiškai prisipažino padaręs nusikaltimą, nuoširdžiai gailisi, aktyviai padėjo išaiškinti nusikaltimą ir byloje nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, teismas skiria jam laisvės atėmimo bausmę, ne didesnę kaip įstatymo sankcijoje už padarytą nusikaltimą numatytas bausmės vidurkis, arba bausmę, nesusijusią su laisvės atėmimu.

Laisvės atėmimo bausmę, ne didesnę kaip įstatymo sankcijoje už padarytą nusikaltimą numatytas bausmės vidurkis, teismas gali skirti asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą, jeigu jis prisipažino dėl visų savo padarytų nusikaltimų ir aktyviai padėjo išaiškinti organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo narių padarytą tyčinį nužudymą.

Šio straipsnio antroji dalis netaikoma tyčinio nužudymo, organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo organizatoriui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, *Žin.*, 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

42 straipsnis. Bausmės skyrimas padarius kelis nusikaltimus

Jeigu asmuo pripažįstamas kaltas tuo, kad jis padarė du ar daugiau nusikaltimų, numatytų Baudžiamojo kodekso to paties straipsnio skirtingose dalyse arba skirtinguose straipsniuose, iš kurių nė už vieną jis nebuvo nuteistas, teismas skiria bausmę už tuos nusikaltimus pagal kiekvieną straipsnį ar jo dalį atskirai, po to paskiria subendrintą bausmę. Skirdamas subendrintą bausmę esant realiajai nusikaltimų sutapčiai, teismas gali bausmes apimti arba visiškai ar iš dalies sudėti, o esant idealiajai nusikaltimų sutapčiai - tik apimti.

Teismas, skirdamas subendrintą bausmę, kai bent už vieną nusikaltimą yra paskirta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė, bausmes gali tik apimti.

Skiriant bausmę šio straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais, subendrintoji bausmė negali viršyti dvidešimties metų, nepilnamečiams - dešimties metų, kai paskirta laisvės atėmimo bausmė, o paskyrus kitų rūšių bausmes - maksimalaus dydžio, įstatymo nustatyto tai bausmės rūšiai.

Pagal šio straipsnio taisykles skiriama bausmė ir tais atvejais, kai priėmus nuosprendį nustatoma, kad nuteistasis kaltas dar ir kitu to paties straipsnio toje pačioje ar kitoje dalyje arba kitame straipsnyje numatytu nusikaltimu, kurį jis yra padaręs prieš priimant nuosprendį

pirmojoje byloje. Šiuo atveju į bausmės laiką įskaitoma bausmė, visiškai ar iš dalies atlikta pagal pirmąjį nuosprendį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

43 straipsnis. Bausmės skyrimas, kai neatlikus bausmės padaromas naujas nusikaltimas

Jeigu nuteistasis, neatlikęs visos nuosprendžiu paskirtos bausmės, padaro naują nusikaltimą arba naują nusikaltimą padaro asmuo, kuriam bausmės vykdymas buvo atidėtas, bausmės atidėjimo laikotarpiu (47⁽¹⁾ straipsnis), arba naują nusikaltimą padaro asmuo, lygtinai atleistas nuo bausmės prieš terminą ar lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietų neatliktos bausmės laikotarpiu (54, 54⁽²⁾, 54⁽³⁾, 55 straipsniai), teismas skiria bausmę už naują nusikaltimą, po to nustato subendrintą bausmę. Subendrindamas bausmę, teismas gali taikyti visiško ar dalinio bausmių sudėjimo principus.

Taikydamas visiško bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmės, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, prideda pagal pirmesnę nuosprendį neatliktą bausmę.

Taikydamas dalinio bausmių sudėjimo principą, teismas prie bausmės, paskirtos naujuoju nuosprendžiu, iš dalies prideda neatliktą bausmę pagal pirmesnę nuosprendį.

Skiriant bausmę pagal kelis nuosprendžius, subendrinta bausmė negali viršyti dvidešimt penkerių metų, jei paskirta laisvės atėmimo bausmė, arba maksimalaus dydžio, nustatyto atitinkamai bausmės rūšiai, jei paskirta kita bausmė.

Skiriant bausmę pagal kelis nuosprendžius, kai bent pagal vieną iš šių nuosprendžių asmuo buvo nuteistas laisvės atėmimu iki gyvos galvos, subendrinta bausmė skiriama taikant bausmių apėmimo principą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

Nr. [VIII-995](#), 98.12.22, Žin., 1999, Nr.1-2 (99.01.06)

44 straipsnis. Bausmių sudėjimo ir pakeitimo taisyklės

Sudedant paskirtąsias bausmes, taip pat vienas bausmes keičiant kitomis, laikomasi šių taisyklių:

- 1) viena laisvės atėmimo diena prilyginama trimis pataisos darbų dienoms;
- 2) bauda, kai ši bausmė paskirta kaip pagrindinė, negali būti sudedama ar pakeičiama kitomis bausmėmis ir vykdoma atskirai, išskyrus šio kodekso 32 straipsnio šeštojoje dalyje numatytą atvejį;
- 3) įvairių rūšių papildomos bausmės negali būti sudedamos ar pakeičiamos kitomis ir vykdomos kiekviena atskirai. Keičiant bausmes šio kodekso 42 ir 43 straipsniuose numatytais atvejais, švelnesnė bausmė turi būti keičiama į griežtesnę.

45 straipsnis. Švelnesnė negu įstatymo numatyta bausmės skyrimas

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę, jeigu asmuo, padaręs nusikaltimą, pats savanoriškai atvyko ir prisipažino padaręs nusikaltimą ir, be to, nuoširdžiai gailisi, atlygino padarytą žalą ir padėjo tardymui bei teismui išaiškinti nusikaltimą.

Teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, gali paskirti švelnesnę negu įstatymo numatyta bausmę taip pat, kai atlyginta nusikaltimu padaryta žala, jeigu byloje yra atsakomybę kitų lengvinančių aplinkybių, ir:

- 1) nuteistojo išlaikomi asmenys serga sunkia liga ir nėra kam juos prižiūrėti, arba
- 2) nuteistasis išlaiko mažamečius vaikus, kurių dėl įstatyme numatytos bausmės paskyrimo nebus kam prižiūrėti, arba
- 3) nuteistojo vaidmuo bendrininkų padarytame nusikaltime buvo antraeilis, arba
- 4) nusikaltimas pagal šio Kodekso 16 straipsnį nutrūko rengimosi arba pasikėsinimo stadijoje.

Taip pat teismas, atsižvelgdamas į byloje esančias atsakomybę lengvinančias aplinkybes ir kai bent iš dalies atlyginta nusikaltimu padaryta žala, gali paskirti švelnesnę, negu įstatymo numatyta bausmę, kai nusikaltimą padarė nepilnametis.

Švelnesnė negu įstatymo nustatyta bausmė taip pat gali būti paskirta, kai nusikaltimas padarytas peržengiant būtinąsias ginties ribas.

Teismas taip pat gali paskirti švelnesnę, negu įstatymo nustatyta, bausmę asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą, jeigu jis prisipažino dėl visų savo padarytų nusikaltimų ir aktyviai padėjo išaiškinti organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo narių padarytą tyčinį nužudymą, ir:

- 1) nužudymas padarytas grasinimo ar prievartos įtakoje, arba
- 2) nuteistojo vaidmuo bendrininkų padarytame nužudyje buvo antraeilis, arba
- 3) nužudymas pagal šio Kodekso 16 straipsnį nutrūko rengimosi ar pasikėsینimo stadijoje.

Esant šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje, penktojoje ar šeštojoje dalyse nurodytoms sąlygoms, teismas gali:

- 1) paskirti mažesnę bausmę negu žemiausioji riba, įstatymo numatyta už padarytą nusikaltimą, arba
- 2) paskirti švelnesnę bausmės rūšį, negu numatyta įstatyme už padarytą nusikaltimą, arba
- 3) neskirti papildomos bausmės tais atvejais, jei jos paskyrimas pagal įstatymą yra privalomas, išskyrus turto konfiskavimo bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), *įsigalioja nuo 2003-01-01*

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, *Žin.*, 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

46 straipsnis. Neteko galios.

47 straipsnis. Neteko galios.

47⁽¹⁾ straipsnis. Bausmės vykdymo atidėjimas

Asmeniui, pirmą kartą nuteistam pataisos darbais arba laisvės atėmimu ne daugiau kaip trejiems metams už nesunkų tyčinį nusikaltimą ir ne daugiau kaip penkeriems metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidėti paskirtosios bausmės vykdymą nuo 1 iki 3 metų, jei yra atlyginta bent 1/3 nusikaltimu padarytos žalos tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala.

Asmeniui, kuris padarė nusikaltimą nesuėjęs jam aštuoniolikai metų ir yra pirmą kartą nuteistas laisvės atėmimu ne daugiau kaip 4 metams už tyčinį nusikaltimą ir ne daugiau kaip 8 metams už neatsargų nusikaltimą, teismas gali atidėti paskirtosios bausmės vykdymą nuo 1 iki 3 metų.

Bausmės vykdymas gali būti atidedamas, jei teismas prieina prie išvados, kad bausmės tikslai bus pasiekti be realaus bausmės atlikimo.

Esant šio straipsnio pirmojoje ar antrojoje dalyse numatytoms sąlygoms, atidedamas pagrindinės bausmės vykdymą, teismas gali atidėti ir paskirtų papildomų bausmių, išskyrus turto konfiskavimą ir baudą, vykdymą.

Atidedamas paskirtos bausmės vykdymą, teismas įpareigoja nuteistąjį per nustatytą laikotarpį atlyginti likusią neatlygintą nusikaltimu padarytą žalą tuo atveju, kai nusikaltimu buvo padaryta žala, ir paskiria vieną ar kelis iš šių įpareigojimų:

- 1) atsiprašyti nukentėjusiojo;
- 2) teikti nukentėjusiajam pagalbą gydymosi laikotarpiu;
- 3) įsidarbinti ar be teismo sutikimo nekeisti darbo vietos;
- 4) pradėti mokytis, tęsti mokslą ar įgyti specialybę;
- 5) išeiti gydymosi nuo alkoholizmo, narkomanijos, toksikomanijos ar venerinės ligos kursą;

6) be organo, prižiūrinčio bausmės vykdymo atidėjimą, sutikimo nekeisti gyvenamosios vietos;

7) atlikti nemokamų darbų iki 1000 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Kartu teismas nustato laiką, per kurį nuteistasis privalo įvykdyti šio straipsnio penktojoje dalyje numatytus įpareigojimus. Nuteistojo elgesį kontroliuoja bausmės vykdymo atidėjimą prižiūrintys organai.

Jei nuteistasis bausmės vykdymo atidėjimo laikotarpiu:

1) atlygino nusikaltimu padarytą žalą, įvykdė teismo nustatytus įpareigojimus, nepadarė pažeidimų, numatytų šio straipsnio septintosios dalies 2 punkte, ir yra pagrindo manyti, jog asmuo ateityje laikysis įstatymų, nedarys naujų nusikaltimų, teismas, pasibaigus bausmės vykdymo atidėjimui, galutinai atleidžia jį nuo bausmės;

2) neatlygina nusikaltimu padarytos žalos ar be pateisinamų priežasčių neįvykdo kitų teismo paskirtų įpareigojimų arba pažeidinėja viešąją tvarką, girtauja ar padaro kitus teisės pažeidimus, už kuriuos jam du kartus buvo taikomos administracinės nuobaudos ar drausminio poveikio priemonės, teismas nuteistojo elgesį kontroliuojančio organo teikimu priima nutarimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir vykdyti nuosprendžiu paskirtą bausmę.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

48 straipsnis. Kardomojo kalinimo įskaitymas

Kardomąjį kalinimą teismas įskaito į bausmės laiką, nuteisdamas laisvės atėmimu - dieną už dieną, o nuteisdamas pataisos darbais - dieną už tris dienas.

Paskirdamas kitų rūšių bausmes, teismas gali, atsižvelgdamas į kardomąjį kalinimą, atitinkamai sušvelninti savo paskirtą bausmę arba visiškai atleisti kaltininką nuo bausmės atlikimo.

48⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

49 straipsnis. Patraukimo baudžiamojon atsakomybėn senatis

Asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, jeigu nuo tos dienos, kai jis padarė nusikaltimą, suėjo šie terminai:

1) vieneri metai nuo tos dienos, kai buvo padaryti nusikaltimai, numatyti šio kodekso 116 straipsnio pirmojoje dalyje, 133, 145, 189, 202, 202⁽¹⁾, 213 straipsniuose;

2) treji metai nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriamas laisvės atėmimas ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausmė, nesusijusi su laisvės atėmimu, išskyros nusikaltimus, numatytus šio straipsnio 1 punkte;

3) penkeri metai nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriamas laisvės atėmimas ne daugiau kaip penkeriems metams;

4) dešimt metų nuo tos dienos, kai buvo padarytas nusikaltimas, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriama griežtesnė bausmė, negu laisvės atėmimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu, prieš sueinant šiame straipsnyje nurodytiems terminams, asmuo padaro naują nusikaltimą, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriamas laisvės atėmimas daugiau kaip dvejiems metams. Senatis šiuo atveju pradedama skaičiuoti nuo to momento, kai buvo padarytas naujasis nusikaltimas.

Senaties eiga sustoja, jeigu padariusis nusikaltimą asmuo pasislepia nuo tardymo ar teismo. Šiais atvejais senaties eiga atsinaujina nuo to momento, kai asmuo sulaikomas arba kai jis pats atvyksta ir prisipažįsta padaręs nusikaltimą. Tačiau asmuo negali būti traukiamas baudžiamojon atsakomybėn, jeigu nuo to laiko, kai jis padarė nusikaltimą, praėjo penkiolika metų ir senatis nenutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausimą dėl senaties taikymo asmeniui, padariusiam nusikaltimą, už kurį pagal įstatymą gali būti skiriama laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė, sprendžia teismas. Jeigu

teismas nepripažįsta esant galima taikyti senatį, skiriama laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė arba laisvės atėmimo bausmė.

Nėra senaties genocido nusikaltimui ir karo nusikaltimams, numatytiems 333-339 straipsniuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

Nr. [VIII-1924](#), 00.09.12, *Žin.*, 2000, Nr.81-2444 (00.09.27)

50 straipsnis. Apkaltinamojo nuosprendžio vykdymo senatis

Apkaltinamasis nuosprendis nevykdomas, jeigu jis nebuvo įvykdytas per šiuos terminus, skaičiuojant nuo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos:

1) per trejus metus, - jeigu nuteista laisvės atėmimu ne daugiau kaip dvejiems metams arba bausme, nesusijusia su laisvės atėmimu;

2) per penkerius metus, - jeigu nuteista laisvės atėmimu ne daugiau kaip penkeriems metams;

3) per dešimt metų, -jeigu nuteista griežtesne bausme, negu laisvės atėmimas penkeriems metams.

Senaties eiga nutrūksta, jeigu nuteistasis vengia atlikti bausmę arba, prieš sueinant terminams, padaro naują nusikaltimą, už kurį teismas nubaudžia laisvės atėmimu ne mažiau kaip vieneriems metams. Padarius naują nusikaltimą, senatis pradedama skaičiuoti nuo jo padarymo momento, o jeigu buvo vengta atlikti bausmę, - nuo to momento, kai slapstęsis nuteistasis pats atvyko bausmės atlikti, arba nuo to momento, kai jis buvo sulaikytas. Tačiau apkaltinamasis nuosprendis negali būti vykdomas, jeigu nuo to laiko, kai jis buvo priimtas, praėjo penkiolika metų ir senatis nenutrūko dėl naujo nusikaltimo padarymo.

Klausimą dėl senaties taikymo asmeniui, nuteistam laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausme, sprendžia teismas. Jeigu teismas nepripažįsta esant galima taikyti senatį, skiriama laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė arba laisvės atėmimo bausmė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

51 straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės veikai praradus pavojingumą

Asmuo, padaręs nusikaltimą, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jei teismas pripažįsta, jog iki bylos nagrinėjimo teisme veika prarado pavojingumą dėl aplinkybių pasikeitimo.

51⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

51⁽²⁾ straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės asmens, aktyviai padėjusio išaiškinti organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo narių padarytus nusikaltimus

Asmuo, kuris dalyvavo organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo daromuose nusikaltimuose arba priklausė nusikalstamam susivienijimui, gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis prisipažino apie dalyvavimą tokioje nusikalstamoje veikoje ar priklausymą nusikalstamam susivienijimui ir aktyviai padėjo išaiškinti organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo narių padarytus nusikaltimus.

Šio straipsnio pirmoji dalis netaikoma asmeniui, dalyvavusiam darant tyčinį nužudymą, arba kai toks atleidimas nuo atsakomybės jau buvo jam taikytas, taip pat organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo organizatoriui.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, *Žin.*, 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

52 straipsnis. Neteko galios.

52⁽¹⁾ straipsnis. Nepilnamečių atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės ir priverčiamųjų auklėjamojo pobūdžio priemonių paskyrimas

Nepilnametis, padaręs nesunkų nusikaltimą, teismo gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) pirmą kartą padarė nusikaltimą;
 - 2) visiškai pripažino savo kaltę ir gailisi padaręs nusikaltimą;
 - 3) atlygino padarytą žalą arba susitarė su nukentėjusiuoju dėl žalos atlyginimo, jei ji buvo padaryta, ir
 - 4) yra pagrindo manyti, jog ateityje jis laikysis įstatymų, nedarys naujų nusikaltimų.
- Tokiam nepilnamečiui teismas paskiria priverčiamąsias auklėjamojo pobūdžio priemones, numatytas šio kodekso 61 straipsnyje.

53 straipsnis. Neteko galios.

53⁽¹⁾ straipsnis. Atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės kaltininkui ir nukentėjusiajam susitaikius

Asmuo, padaręs vieną iš veikų, numatytų šio kodekso 112 straipsnio pirmojoje dalyje, 115, 125, 126 straipsniuose, 132 straipsnio pirmojoje dalyje, 225 straipsnio pirmojoje dalyje, 246 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, 247 straipsnio pirmojoje dalyje, 271 straipsnio pirmojoje dalyje, 274 straipsnio pirmojoje dalyje, 275 straipsnio pirmojoje dalyje, 276, 277 straipsniuose, 278 straipsnio pirmojoje dalyje, 279 straipsnyje, 310⁽¹⁾ straipsnio pirmojoje ir trečiojoje dalyse, 314, 315, 316, 321, 321⁽¹⁾, 322, 323, 325 straipsniuose ir 329⁽²⁾ straipsnio pirmojoje dalyje, gali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės, jeigu jis:

- 1) prisipažino padaręs nusikaltimą;
- 2) savanoriškai atlygino žalą, padarytą valstybei, fiziniam ar juridiniam asmeniui arba susitarė dėl tokios žalos atlyginimo;
- 3) susitaikė su nukentėjusiuoju arba valstybės institucijos ar juridinio asmens atstovu.

Negali būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytais pagrindais asmuo, turintis teistumą, taip pat asmuo, kuris anksčiau jau buvo atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės nukentėjusiajam ir kaltininkui susitaikius.

Jeigu asmuo, atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šio straipsnio pirmąją dalį, padarė per vienerius metus naują nusikaltimą arba nevykdo teismo patvirtinto susitarimo dėl žalos atlyginimo, tai pirmasis sprendimas atleisti nuo baudžiamosios atsakomybės nustoja galioti ir sprendžiamas klausimas dėl tokio asmens patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už visas padarytas veikas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), *įsigalioja nuo 2003-01-01*

54 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą ar bausmės pakeitimas švelnesne bausme

Asmenims, nuteistiems laisvės atėmimu arba pataisos darbais, taip pat asmenims, lygtinai paleistiems iš laisvės atėmimo vietų pagal šio kodekso 54² straipsnį, išskyrus asmenis, paminėtus šio kodekso 54¹ straipsnyje, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalis pakeista švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistajam tik tuo atveju, jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sąžiningu darbu įrodė, kad pasitaisė.

Lygtinį atleidimą nuo bausmės prieš terminą ir neatliktosios bausmės dalies pakeitimą švelnesne bausme nuteistajam taiko jo bausmės atlikimo vietos teismas pagal organo, kurio žinioje yra bausmės vykdymas, teikimą, o darbingiems asmenims, lygtinai paleistiems iš laisvės atėmimo vietų, -pagal bendrą organo, kurio žinioje yra bausmės vykdymas, ir nuteistojo darbo vietos administracijos teikimą.

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas nuteistiesiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirto bausmės laiko, išskyrus šio straipsnio penktojoje dalyje numatytus atvejus.

Asmenims, nuteistiems laisvės atėmimu iki penkerių metų įskaitytinai už nusikaltimą, padarytą dėl neatsargumo, lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirto bausmės laiko.

Asmenims, nuteistiems už tyčinį nusikaltimą laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų įskaitytinai, lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtos bausmės laiko.

Asmenims:

1) nuteistiems už tyčinį nusikaltimą laisvės atėmimu daugiau kaip dešimčiai metų;

2) nuteistiems už psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽²⁾ straipsnio 2 dalis), išskyrus plėšimo būdu, radioaktyviųjų medžiagų grobimą (234⁽²⁾ straipsnis), turto prievartavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys) -

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus tris ketvirtadalius paskirtojo bausmės laiko.

Asmenims:

1) bausmės atlikimo metu padariusiems laisvės atėmimo vietose tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atėmimu;

2) nuteistiems už banditizmą (75 straipsnis); tyčinį nužudymą (104 straipsnis); tyčinį sunkų kūno sužalojimą sunkinančiomis aplinkybėmis (111 straipsnio 2 dalis); prekybą žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis); chuliganizmą sunkinančiomis aplinkybėmis (225 straipsnio 3 dalis); teroro aktą (227⁽³⁾ straipsnio 1 dalis); neteisėtą psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimą, įgijimą, laikymą, gabenimą, pardavimą ar kitokį platinimą (232⁽¹⁾ straipsnio 4 ir 5 dalys); lenkimą vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas, padarytą nepilnamečio atžvilgiu (232⁽⁵⁾ straipsnio 3 dalis); psichotropinių ar narkotinių medžiagų grobimą (232⁽²⁾ straipsnis), padarytą plėšimo būdu; neteisėtą šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimą, laikymą, įgijimą, gaminimą, realizavimą ir perdavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (234 straipsnio 2 dalis); šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą (234⁽¹⁾ straipsnis), padarytą plėšimo būdu; nusikalstamų grupių ginklavimą (234⁽⁴⁾ straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys); laisvės atėmimo įstaigų darbo dezorganizavimą (303 straipsnis) -

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas jiems faktiškai atbuvus keturis penktadalius paskirtojo bausmės laiko.

Lygtinai atleidus nuo bausmės prieš terminą arba pakeitus bausmę švelnesne bausme, nuteistasis gali būti taip pat atleistas nuo bausmės - atėmimo teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla.

Pakeičiant neatliktąją laisvės atėmimo bausmės dalį pataisos darbais, ši bausmė skiriama laikantis terminų, nustatytų šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatbūto laisvės atėmimo laiko.

Jeigu asmuo, lygtinai atleistas nuo bausmės prieš terminą, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria jam bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

54⁽¹⁾ straipsnis. Lygtinio atleidimo nuo bausmės prieš terminą ir bausmės pakeitimo švelnesne bausme netaikymas

Lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą ir neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme netaikomas:

- 1) itin pavojingam recidyvistui;
- 2) asmeniui, nuteistam už itin pavojingą valstybinį nusikaltimą ar karo nusikaltimą, numatytą 333-339 straipsniuose;
- 3) asmeniui, nuteistam už tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis); išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų arba sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą nepilnametės, mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys); įkaitų paėmimą (131⁽¹⁾ straipsnis); kėsiniimąsi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203⁽¹⁾ straipsnis); nusikaltimą susivienijimą (227⁽¹⁾ straipsnis); teroro aktą sunkinančiomis aplinkybėmis (227⁽³⁾ straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalys); orlaivio nuvaymą (249⁽²⁾ straipsnis);
- 4) asmeniui, kuriam paskirta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė;
- 5) asmeniui, kuris, neatlikęs viso teismo paskirtojo bausmės laiko, buvo anksčiau atleistas lygtinai nuo bausmės prieš terminą arba lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietos ir vėl padarė tyčinį nusikaltimą neatliktosios bausmės dalies metu;
- 6) asmeniui, kuris neatlygino visos nusikaltimu padarytos materialinės žalos (jei nusikaltimu buvo padaryta materialinė žala).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)
Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)
Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)
Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)
Nr. [VIII-995](#), 98.12.22, *Žin.*, 1999, Nr.1-2 (99.01.06)
Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

54⁽²⁾ straipsnis. Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų

Asmenis, laisvės atėmimo vietose atlikusius įstatymo nustatytą bausmės dalį, institucija, kurios žinioje yra bausmės vykdymas, esant nuteistojo sutikimui, teikia lygtiniam paleidimui iš laisvės atėmimo vietų.

Lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų, atsižvelgdamas į įkalinimo įstaigos administracijos teikiamą įkalintojo charakteristiką, jo turėtas ar turimas nuobaudas ir paskatinimus, jeigu asmenį įmanoma toliau taisyti jį prižiūrint, tačiau neizoliavus nuo visuomenės, ir esant nuteistojo įsipareigojimui pavyzdingu elgesiu ir sąžiningu darbu įrodyti, kad jis pasitaisys, taiko tos vietos, kur nuteistasis atlieka bausmę, teismas.

Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų gali būti teismo taikomas:

- 1) asmenims, nuteistiems laisvės atėmimu iki penkerių metų įskaitytinai už nusikaltimus, padarytus dėl neatsargumo; asmenims, nuteistiems už nusikaltimus, padarytus prieš jiems sueinant aštuoniolika metų, nėščioms moterims, taip pat vienišam tėvui (motinai), turinčiam vaikų iki 7 metų arba du ir daugiau nepilnamečių vaikų (jei tokių tėvų valdžia šiems vaikams nėra teismo apribota), jeigu jų padaryti nusikaltimai nepaminėti šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntojoje dalyje. Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų šiame punkte nurodytiems asmenims gali būti teismo taikomas jiems faktiškai atlikus ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtosios bausmės laiko;
- 2) asmenims, nuteistiems iki dešimties metų įskaitytinai, jiems faktiškai atlikus ne mažiau kaip pusę paskirtosios bausmės laiko;
- 3) asmenims, nuteistiems daugiau kaip dešimčiai metų, jiems faktiškai atlikus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtosios bausmės laiko;
- 4) asmenims, nuteistiems už nusikaltimus, nurodytus šio kodekso 54 straipsnio septintosios dalies 2 punkte ir aštuntojoje dalyje, taip pat itin pavojingiems recidyvistams ir asmenims, nuteistiems už tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis), išžaginimą (118 straipsnis, išskyrus mažametės išžaginimą) arba kėsiniimąsi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę (203⁽¹⁾ straipsnis), jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip tris ketvirtadalius paskirtosios bausmės laiko.

Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų netaikomas asmenims, nurodytiems šio kodekso 54⁽¹⁾ straipsnio 2, 3 (išskyrus asmenis, nurodytus 54⁽²⁾ straipsnio trečiosios dalies 4 punkte) ir 4 punktuose.

Darbingi asmenys, lygtinai paleisti iš laisvės atėmimo vietų, per penkiolika dieną nuo paleidimo momento privalo įsidarbinti arba užsiregistruoti darbo biržoje ir pranešti apie tai baudmę vykdančiam organui.

Teismas, lygtinai paleisdamas asmenį iš laisvės atėmimo vietos nustato vieną arba kelias iš šių pareigų:

- 1) uždraudimą išeiti iš namų tam tikru laiku, jei tai nesusiję su darbu;
- 2) uždraudimą lankytis tam tikrose vietose, jei tai nesusiję su darbu;
- 3) uždraudimą be leidimo išvykti už gyvenamosios vietos rajono ribų daugiau kaip septynioms paroms;

- 4) registravimąsi baudmę vykdančiame organe nuo vieno iki keturių kartų per mėnesį.

Lygtinai paleistam iš laisvės atėmimo vietos asmeniui, jeigu jis sutinka, teismas gali šio straipsnio šeštosios dalies 1-4 punktuose numatytas pareigas pakeisti piniginiu užstatu, kuris turi būti įmokėtas į teismo sąskaitą, nuo 10 iki 100 MGL dydžio.

Jeigu lygtinai paleistas darbingas asmuo vengia dirbti arba sistemingai ar itin piktybiškai pažeidinėja darbo drausmę, taip pat jeigu lygtinai paleistas asmuo sistemingai arba itin piktybiškai pažeidinėja viešąją tvarką ar jam nustatytas pareigas, jis pagal teismo nutartį siunčiamas atlikti likusios laisvės atėmimo bausmės dalies. Jei siunčiamas atlikti likusios laisvės atėmimo bausmės dalies asmuo yra įmokėjęs į teismo sąskaitą piniginį užstatą, šis tampa valstybės nuosavybe. Asmeniui, įvykdžiusiam visas lygtinio paleidimo sąlygas, pasibaigus paskirtosios bausmės laikui, piniginis užstatas grąžinamas ne vėliau kaip per penkiolika dienų.

Jeigu asmuo, lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietos, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria jam baudmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-995](#), 98.12.22, *Žin.*, 1999, Nr. 1-2 (99.01.06)

Nr. [VIII-1544](#), 00.02.17, *Žin.*, 2000, Nr. 22-553 (00.03.15)

Nr. [IX-494](#), 2001-08-03, *Žin.*, 2001, Nr. 71-2522 (2001-08-17)

Nr. [IX-540](#), 2001-10-09, *Žin.*, 2001, Nr. 91-3188 (2001-10-26)

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

54⁽³⁾ straipsnis. Nuteistųjų, atlyginusių nusikaltimu padarytą materialinę žalą, lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų

Asmenis, nuteistus pagal šio kodekso 112 straipsnio 1 dalį, 115, 125, 126 straipsnius, 132 straipsnio 1 dalį, 225 straipsnio 1 dalį, 246 straipsnio 1 ir 2 dalis, 247 straipsnio 1 dalį, 271 straipsnio 1 dalį, 274 straipsnio 1 dalį, 275 straipsnio 1 dalį, 276, 277 straipsnius, 278 straipsnio 1 dalį, 279, 308, 313, 314, 315, 316, 321, 321⁽¹⁾, 326⁽¹⁾, 326⁽²⁾ ir 329⁽²⁾ straipsnius, institucija, kurios žinioje yra bausmės vykdymas, teikia teismui ir šie asmenys teismo gali būti lygtinai paleisti iš laisvės atėmimo vietų, jeigu jie:

- 1) savanoriškai atlygino ne mažiau kaip pusę nusikaltimu padarytos materialinės žalos; ir

- 2) atliko ne mažiau kaip du penktadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės; ir

- 3) pavyzdinčiai elgėsi laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu.

Lygtinį paleidimą iš laisvės atėmimo vietų pagal šį straipsnį taiko tos vietos, kur nuteistasis atlieka baudmę, teismas.

Lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo vietų pagal šį straipsnį netaikomas asmenims, nurodytiems šio kodekso 54⁽¹⁾ straipsnio 1 ir 5 punktuose.

Teismas, lygtinai paleisdamas asmenį iš laisvės atėmimo vietos, įpareigoja asmenį per neatliktosios bausmės dalies laiką atlyginti likusią nusikaltimu padarytos materialinės žalos dalį.

Jeigu lygtinai paleistas asmuo neatlygina per neatliktosios baudmės dalies laiką likusios nusikaltimu padarytos materialinės žalos dalies, jis pagal teismo nutartį siunčiamas atlikti likusią laisvės atėmimo baudmės dalį.

Jeigu asmuo, lygtinai paleistas iš laisvės atėmimo vietų pagal šį straipsnį, per neatliktosios baudmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas skiria bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje numatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-995](#), 98.12.22, Žin., 1999, Nr.1-2 (99.01.06)

Nr. [VIII-1544](#), 00.02.17, Žin., 2000, Nr.22-553 (00.03.15)

55 straipsnis. Lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą ir baudmės pakeitimas švelnesne bausme asmenims, kurie padarė nusikaltimą, nesuėjęs jiems aštuoniolikai metų amžiaus

Asmenims, nuteistiems laisvės atėmimu arba pataisos darbais už nusikaltimus, padarytus prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus, gali būti taikomas lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą arba neatliktosios baudmės dalies pakeitimas švelnesne bausme.

Lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą arba neatliktosios baudmės dalies pakeitimas švelnesne gali būti taikomas asmeniui, nuteistam už nusikaltimą, padarytą prieš sueinant jam aštuoniolikai metų amžiaus, tik tuo atveju, jeigu jis pavyzdingu elgesiu ir sąžiningu darbu bei mokymusi įrodo, kad jis pasitaisė.

Lygtinį atleidimą nuo baudmės prieš terminą ir neatliktosios baudmės dalies pakeitimą švelnesne bausme taiko nuteistojo baudmės atlikimo vietos teismas pagal bendrą organo, kurio žinioje yra baudmės atlikimas, ir Vaikų teisių apsaugos tarnybos prie Socialinės apsaugos ministerijos teikimą.

Lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą arba neatliktosios baudmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas asmenims, nuteistiems už nusikaltimą, kurį jie padarė, būdami jaunesni kaip aštuoniolikos metų amžiaus, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip vieną trečdalį paskirtojo baudmės laiko.

Asmenims:

1) nuteistiems laisvės atėmimu ne mažiau kaip penkeriems metams už tyčinį nusikaltimą, padarytą prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus;

2) pirmiau atlikusiems bausmę laisvės atėmimo vietos už tyčinį nusikaltimą ir iki teistumo išnykimo arba panaikinimo vėl padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų amžius tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atėmimu;

3) padariusiems prieš sueinant aštuoniolikai metų ar laisvės atėmimo vietose baudmės atlikimo metu nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atėmimu, -

lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą neatliktosios baudmės dalies pakeitimas švelnesne bausme būti taikomas, faktiškai atbuvus ne mažiau kaip pusę paskirtojo baudmės laiko.

Asmenims:

1) pirmiau nuteistiems laisvės atėmimu už tyčinį nusikaltimą, kuriems buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo baudmės prieš terminą arba neatliktosios baudmės dalies pakeitimas švelnesne bausme, jeigu šie asmenys, prieš sueinant jiems aštuoniolikai metų amžiaus ir prieš pasibaigiant neatliktajam baudmės laikui, vėl padarė tyčinį nusikaltimą, už kurį jie nuteisti laisvės atėmimu;

2) nuteistiems už padarytą iki sueinant aštuoniolikai metų amžiaus nusikaltimą: banditizmą (75 straipsnis), tyčinį nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (105 straipsnis), išžaginimą, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba išžaginimą nepilnametės, išžaginimą, jeigu tai sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimą mažametės (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), įkaitų paėmimą (131⁽¹⁾ straipsnis), prekybą žmonėmis (131⁽³⁾ straipsnis), kėsiniąsi į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę sunkinančiomis aplinkybėmis (203⁽¹⁾ straipsnis), itin piktybinį chuliganizmą (225 straipsnio 3 dalis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar

sprogstamųjų medžiagų grobimą, padarytą plėšimo būdu (234⁽¹⁾ straipsnio 3 dalis), radioaktyviųjų medžiagų grobimą (234⁽²⁾ straipsnis), orlaivio nuvaymą (249⁽²⁾ straipsnis), plėšimą sunkinančiomis aplinkybėmis (272 straipsnio 2 ir 3 dalys), turto prievartavimą sunkinančiomis aplinkybėmis (273 straipsnio 2 ir 3 dalys),

lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimas švelnesne bausme gali būti taikomas, jiems faktiškai atbuvus ne mažiau kaip du trečdalius paskirtojo bausmės laiko.

Pakeičiant neatliktąją laisvės atėmimo bausmės dalį pataisos darbais, jie skiriami, laikantis terminų, kurie įstatymo nustatyti šios rūšies bausmei, ir neturi viršyti neatliktojo laisvės atėmimo laiko.

Taikydamas lygtinį atleidimą nuo bausmės prieš terminą arba neatliktosios bausmės dalies pakeitimą švelnesne bausme, teismas gali įpareigoti tam tikrą darbo kolektyvą arba asmenį, jiems sutikus, stebėti lygtinai atleistąjį nuo bausmės prieš terminą per neatliktąją teismo paskirto bausmės laiko dalį arba asmenį, kuriam neatliktoji bausmės dalis pakeista švelnesne bausme, ir jį auklėti.

Jeigu asmuo, kuriam prieš sueinant aštuoniolikai metų amžiaus buvo pritaikytas lygtinis atleidimas nuo bausmės prieš terminą, per neatliktosios bausmės dalies laiką padaro naują nusikaltimą, teismas jam skiria bausmę pagal šio kodekso 43 straipsnyje nustatytas taisykles.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

56 straipsnis. Atleidimas nuo bausmės atlikimo

Atleisti nuteistąjį nuo bausmės atlikimo, taip pat paskirtąją bausmę sušvelninti, išskyrus atleidimą nuo bausmės arba bausmės sušvelninimą amnestijos ar malonės tvarka, gali tik teismas įstatyme nurodytais atvejais ir tvarka.

57 straipsnis. Atleidimas nuo bausmės dėl ligos

Asmuo, padaręs nusikaltimą, gali būti atleidžiamas nuo bausmės, jeigu iki teismo nuosprendžio priėmimo jis suserga sunkia nepagydoma liga, dėl kurios jis negali atlikti bausmės. Šiuo atveju teismas priima apkaltinamąjį nuosprendį, paskiria tokiam asmeniui bausmę ir atleidžia jį nuo bausmės atlikimo.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priėmimo suserga nepagydoma liga, gali būti atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Spręsdamas klausimą, teismas atsižvelgia į, padaryto nusikaltimo sunkumą, nuteistojo asmenybę, jo elgesį bausmės atlikimo metu, ligos pobūdį ir atliktą bausmės laiką.

Asmuo, kuris po nuosprendžio priėmimo suserga psichine liga, dėl kurios jis negali suprasti savo veiksmų esmės valdyti, atleidžiamas nuo tolesnio bausmės atlikimo. Atleisdamas tokį asmenį nuo bausmės, teismas išsprendžia klausimą dėl priverčiamųjų medicininio pobūdžio priemonių skyrimo. Tokiam asmeniui pasveikus, jis gali būti siunčiamas atlikti bausmę. Tokiu atveju laikas, per kurį buvo taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, įskaitomas į laisvės atėmimo laiką diena už dieną.

58 straipsnis. Teistumo išnykimas

Neturinčiais teistumo laikomi:

1) (neteko galios),

1¹) (neteko galios),

2) (neteko galios),

2¹) (neteko galios),

2²) asmenys, nuteisti laisvės atėmimu, taikant šio kodekso 47¹ straipsnį, jeigu jie per laiką, kuriam atidėtas bausmės vykdymas, nepadarė naujo nusikaltimo ir jų atžvilgiu bausmė nustatyta tvarka neįvykdyta;

3) asmenys, nuteisti bauda, atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba pataisos darbais, jeigu jie per vienerius metus nuo tos dienos, kurią baigė atlikti bausmę, nepadaro naujo nusikaltimo;

4) asmenys, nuteisti laisvės atėmimu ne daugiau kaip trejiems metams, jeigu jie per trejus metus nuo tos dienos, kurią baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

5) asmenys, nuteisti laisvės atėmimu daugiau kaip trejiems metams, bet ne daugiau kaip šešeriems metams, jeigu jie per penkerius metus nuo tos dienos, kurią baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

6) asmenys, nuteisti laisvės atėmimu daugiau kaip šešeriems metams, bet ne daugiau kaip dešimčiai metų, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kurią baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo;

7) asmenys, nuteisti laisvės atėmimu daugiau kaip dešimčiai metų, ir itin pavojingi recidyvistai, jeigu jie per aštuonerius metus nuo tos dienos, kurią baigė atlikti bausmę (pagrindinę ir papildomąją), nepadaro naujo nusikaltimo ir jeigu, be to, teismas nustato, kad nuteistasis pasitaisė ir nėra reikalo laikyti jį turinčiu teistumą.

Jeigu asmuo įstatymo nustatyta tvarka buvo atleistas nuo bausmės prieš terminą, tai teistumo išnykimo laikas skaičiuojamas remiantis faktiškai atlikta bausme nuo to laiko, kai atleidžiama nuo bausmės (pagrindinės ir papildomosios). Jeigu bausmė buvo pakeista švelnesne bausme, faktiškai atbūtas laikas skaičiuojamas pagal šio kodekso 44 straipsnyje numatytas taisykles.

Jeigu bausmę atlikęs asmuo iki teistumo išnykimo laiko pabaigos vėl padaro nusikaltimą, laiko, per kurį išnyksta teistumas, eiga nutraukiama. Teistumo išnykimo laikas pagal pirmąjį nusikaltimą vėl skaičiuojamas nuo faktiško bausmės (pagrindinės ir papildomosios) už paskutinį nusikaltimą atlikimo. Šiais atvejais asmuo laikomas teistu už abu nusikaltimus, kol pasibaigia teistumo už sunkiausią iš jų išnykimo laikas.

Jeigu nuteistasis laisvės atėmimu, atlikęs bausmę, pavyzdingu elgesiu ir sąžiningu darbu įrodo, kad jis pasitaisė, tai visuomeninių organizacijų prašymu, teismas gali panaikinti jam teistumą, prieš sueinant šiame straipsnyje nurodytiems terminams.

PENKTASIS SKYRIUS

PRIVERČIAMOSIOS MEDICININIO IR AUKLĖJAMOJO POBŪDŽIO PRIEMONĖS

59 straipsnis. Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, taikomos psichiniams ligoniams ir vykdomos sveikatos apsaugos organų gydymo įstaigų, yra šios:

- 1) atidavimas į psichiatrinę ligoninę bendrojo stebėjimo sąlygomis;
- 2) atidavimas į psichiatrinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo sąlygomis;
- 3) atidavimas į psichiatrinę ligoninę griežtojo stebėjimo sąlygomis;

Atidavimą į psichiatrinę ligoninę bendrojo stebėjimo sąlygomis teismas gali taikyti psichiniam ligoniui, kurį dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio reikia laikyti ligoninėje ir priverstinai gydyti.

Atidavimą į psichiatrinę ligoninę sustiprintojo stebėjimo sąlygomis teismas gali taikyti psichiniam ligoniui, kuris padarė pavojingą visuomenei veiką, nesusijusią su pasikėsiniu į piliečių gyvybę, ir dėl psichinės būklės nėra pavojingas aplinkiniams, tačiau kurį reikia laikyti ligoninėje ir gydyti sustiprintojo stebėjimo sąlygomis.

Atidavimą į psichiatrinę ligoninę griežtojo stebėjimo sąlygomis teismas gali taikyti psichiniam ligoniui, kuris dėl psichinės būklės ir padarytos pavojingos visuomenei veikos pobūdžio yra itin pavojingas visuomenei ir kurį reikia laikyti ligoninėje ir gydyti griežtojo stebėjimo sąlygomis.

Asmenys, atiduoti į psichiatrines ligonines sustiprintojo arba griežtojo stebėjimo sąlygomis, laikomi tokiose sąlygose, kad būtų užkirstas galimumas padaryti jiems naują pavojingą visuomenei veiką.

Priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės taikomos, kol asmuo pasveiksta arba kol išnyksta jo pavojingumas. Praėjus šešiams mėnesiams, o jeigu reikia, ir anksčiau, teismas pagal gydymo įstaigos išvadą privalo peržiūrėti priverčiamųjų medicininio pobūdžio priemonių taikymo būtinumą ir jį pratęsti, bet kiekvieną kartą ne daugiau kaip šešiams mėnesiams, arba nutraukti.

Asmenys, kurie susirgo chronine psichine liga po to, kai jie padarė nusikaltimą, ir kuriems buvo pritaikytos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, jiems pasveikus, gali būti baustini, jeigu nuo nusikaltimo padarymo ar nuosprendžio priėmimo laiko atitinkamai nesuėjo šio kodekso 49 ir 50 straipsniuose numatyti terminai.

Jeigu šio straipsnio septintojoje dalyje nurodytiems asmenims paskiriama bausmė, tai laikas, per kurį buvo taikomos priverčiamosios medicininio pobūdžio priemonės, įskaitomas į laisvės atėmimo atlikimo laiką dieną už dieną.

Jeigu nėra būtino reikalo taikyti asmeniui priverčiamąsias medicininio pobūdžio priemones, taip pat jeigu teismas atleidžia jį nuo šių priemonių taikymo, jis gali būti teismo perduodamas giminaičių ar kitų asmenų rūpybai ir kartu jam gali būti nustatomas medicininis stebėjimas.

60 straipsnis. Neteko galios.

61 straipsnis. Priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės

Asmeniui, atleistam nuo baudžiamosios atsakomybės šio kodekso 52¹ straipsnyje numatytais pagrindais, taikomos šios priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės:

- 1) įpareigojimas viešai ar kitokia forma atsiprašyti nukentėjusįjį;
- 2) įpareigojimas savarankiškai atlyginti arba savo darbu pašalinti materialinę žalą;
- 3) atidavimas tėvų ar juos atstovaujančių asmenų priežiūrai;
- 4) įpareigojimas atlikti nemokamų darbų nuo 20 iki 100 valandų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka;
- 5) namų priežiūra iki 45 parų;
- 6) atidavimas į specialią auklėjimo ir drausmės įstaigą iki 3 metų, bet ne ilgiau kaip iki nepilnamečiui sueis aštuoniolika metų. Teismas ne rečiau kaip vieną kartą per metus turi peržiūrėti buvimo įstaigoje tikslingumą.

Nepilnamečių buvimo specialioje auklėjimo ir drausmės įstaigoje tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinti nuostatai.

Teismo paskirtos priverčiamosios auklėjamojo pobūdžio priemonės, numatytos šio straipsnio pirmosios dalies 1-5 punktuose, vykdymą kontroliuoja vidaus reikalų organai ir nepilnamečių reikalų tarnybos.

Jeigu nepilnametis nevykdo arba netinkamai vykdo jam paskirtą priverčiamąją auklėjamojo pobūdžio priemonę, tai teismas, vidaus reikalų organo ir nepilnamečių reikalų tarnybos bendru teikimu, gali pakeisti vieną priverčiamąją auklėjimo pobūdžio priemonę griežtesne priemone.

YPATINGOJI DALIS

Pirmasis skirsnis

VALSTYBINIAI NUSIKALTIMAI

I. Itin pavojingi valstybiniai nusikaltimai

62 straipsnis. Valstybės išdavimas

Tyčinis Lietuvos Respublikos piliečio dalyvavimas kitos valstybės ar užsienio organizacijos veikloje, kuria siekiama pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą, jos teritorijos neliečiamybę, gynybinę galią ar jėga nuversti Lietuvos Respublikos Konstitucija paremtą valstybinę valdžią -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio organų ar organizacijų užverbuotas vykdyti Lietuvos Respublikos atžvilgiu priešišką veiklą, jeigu jis gautai nusikalstamai užduočiai vykdyti nepadarė jokių veiksmų ir savo noru pareiškė Lietuvos Respublikos valdžios organams apie savo ryšį su užsienio organais ar organizacijomis.

62⁽¹⁾ straipsnis. Kolaboravimas

Lietuvos Respublikos piliečio padėjimas priešiskai valstybei vykdyti veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos Respubliką, karo, karinio konflikto, okupacijos arba aneksijos metu -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

63 straipsnis. Šnipinėjimas

Žinių, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybinė ar krašto apsaugos paslaptis, perdavimas, taip pat jų pagrobimas ar rinkimas, turint tikslą perduoti užsienio valstybei, užsienio organizacijai arba jų agentūrai, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo septynerių iki penkiolikos metų.

Perdavimas arba rinkimas pagal užsienio žvalgybos užduotį kitokių žinių-

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės asmuo, pradėjęs daryti šiame straipsnyje numatytus nusikaltimus, tačiau savanoriškai nutraukęs tokią nusikalstamą veiklą ir pranešęs valdžios organams apie padarytus veiksmus, jeigu prisipažinimas ir jo pagrindu priimtos priemonės užkirto kelią žalos Lietuvos Respublikai atsiradimui.

64 straipsnis. Kėsinimasis į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo nario, Ministro

Pirmininko, ministro arba kito pareigūno gyvybę

Kėsinimasis į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro arba Seimo skiriamo pareigūno gyvybę ryšium su jų valstybine ar visuomenine veikla-

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

65 straipsnis. Kėsinimasis į užsienio valstybės atstovo gyvybę

Kėsinimasis į užsienio valstybės ar vyriausybės vadovo ar kito užsienio valstybės atstovo, oficialiai esančių Lietuvos Respublikoje, gyvybę -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

66 straipsnis. Diversija

Sprogdinimai, padegimai arba kitokie veiksmai, kuriais siekiama sunaikinti žmones, padaryti kūno sužalojimus ar kitaip pakenkti sveikatai, sunaikinti įmones, susisiekimo kelius bei priemones, naftos, dujų, elektros energijos tiekimo linijas, ryšių priemones arba kitą valstybinį ar visuomeninį turtą, turint tikslą susilpninti Lietuvos valstybę, taip pat veiksmai, kuriais siekiama sukelti masinius apsinuodijimus, skleisti epidemijas ar epizootijas, turint tą patį tikslą,-

baudžiami laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

67 straipsnis. Kenkimas

Veikimas arba neveikimas, kuriuo siekiama pakirsti pramonę, energetiką, transportą, žemės ūkį, pinigų sistemą, prekybą ar kitas ūkio šakas, taip pat valstybės organų veiklą, turint

tikslą susilpninti Lietuvos valstybę, jeigu ši veikia padaryta, panaudojant valstybines ar kitas įmones ar įstaigas arba kliudant joms normaliai dirbti,-

baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.

68 straipsnis. Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą

Vieši raginimai smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą, teritorijos vientisumą, nuversti valstybinę valdžią arba vieši raginimai šiais tikslais padaryti sunkius nusikaltimus,-

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti organizuotos grupės, -

baudžiami laisvės atėmimu iki šešerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, padaryti vykdant kitų valstybių, užsienio organizacijų ar jų atstovų užduotis, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dešimties metų.

69 straipsnis. Karo kurstymas

Vieši raginimai sukelti karą -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

70 straipsnis. Antivalstybinių organizacijų kūrimas ir aktyvus dalyvavimas jų veikloje

Organizacijų, kurios siekia sutrikdyti Lietuvos Respublikos Konstituciją paremtą valstybinę ar visuomeninę tvarką, apriboti suverenias Lietuvos valstybės teises (galias), jėga atskirti Lietuvos Respublikos teritorijos dalį, kūrimas aktyvus dalyvavimas jų veikloje -

baudžiami laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

71 straipsnis. Genocidas

Veiksmai, kuriais siekiama fiziškai sunaikinti visus ar dalį gyventojų, priklausančių kokiai nors nacionalinei, etninei, rasinei, religinei, socialinei ar politinei grupei, pasireiškę šių grupių narių žiauriu kankinimu, sunkiu kūno sužalojimu, protinio vystymosi sutrikdymu; tyčiniu sudarymu tokių gyvenimo sąlygų, kuriomis siekiama sunaikinti visą ar dalį tokios žmonių grupės; prievartiniu vaikų perdavimu iš šių grupių į kitas ar priemonių, kuriomis siekiama prievarta apriboti gimstamumą, panaudojimu, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvidešimties metų.

Šio straipsnio 1 dalyje numatyti veiksmai, pasireiškę žmonių žudymu, taip pat šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų veiksmų organizavimas arba vadovavimas jiems -

baudžiami laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Pastaba. Šis straipsnis turi grįžtamąją galią.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

II. Kiti valstybiniai nusikaltimai

72 straipsnis. Diskriminavimas dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, tikėjimo ar kitos grupinės priklausomybės

Veiksmai, kuriais siekiama žmonių grupei ar jai priklausančiam asmeniui dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų sutrukdyti lygiomis teisėmis su kitais dalyvauti politinėje, ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje, darbo ar kitoje veikloje arba suvaržyti tokios žmonių grupės ar jai priklausančio asmens teises ir laisves, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba be šios teisės atėmimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1912](#), 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2363 (00.09.15)

72⁽¹⁾ straipsnis. Kurstymas prieš tautinę, rasinę, etninę, religinę ar kitokią žmonių grupę

Vieši pareiškimai žodžiu, raštu ar panaudojant visuomenės informavimo priemonę, kuriais tyčiojamasi iš žmonių grupės ar atskiro asmens, jie niekinami, skatinama neapykanta arba kurstoma prieš juos dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, –

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be šios teisės atėmimo.

Viešas kurstymas smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar atskiru asmeniu dėl jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų arba tokios veiklos finansavimas ar kitoks materialus jos rėmimas –

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be šios teisės atėmimo.

Šio straipsnio 2 dalyje numatyta veika, sukėlus sunkias pasekmes, baudžiama laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1912](#), 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2363 (00.09.15)

73 straipsnis. Valstybės paslapties atskleidimas

Žinių, kurios yra Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis, atskleidimas, jeigu tai padarė asmuo, kuriam tos žinios buvo patikėtos arba kuris jas sužinojo ryšium su tarnyba arba darbu, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukėlus sunkias pasekmes, –

baudžiama laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

73⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas disponavimas valstybės paslaptimi

Informacijos, kuri yra Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis, pagrobimas, neteisėtas rinkimas, pirkimas, laikymas, pardavimas ar kitoks platinimas, nesant šnipinėjimo ir valstybės paslapties atskleidimo požymių, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

74 straipsnis. Valstybės paslapties praradimas, sunaikinimas ar sugadinimas

Praradimas arba sunaikinimas, ar sugadinimas asmeniui patikėto dokumento, gaminio ar kito dalyko, kurio turinys ar informacija apie kurį yra Lietuvos Respublikos valstybės paslaptis, –

baudžiamas bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

74⁽¹⁾ straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

74⁽²⁾ straipsnis. Piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais

Pareigūno, įgalioto atstovauti Lietuvos Respublikai santykiuose su kita valstybe ar jos organizacija, tyčinis atlikimas veiksmų, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybės interesams ir kurie padarė ar galėjo padaryti didelę žalą Lietuvos Respublikai, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauda ar be jos, arba bauda.

75 straipsnis. Banditizmas

Ginkluotos gaujos organizavimas, turint tikslą užpulti valstybines ar kitas įmones, įstaigas, organizacijas arba atskirus asmenis, taip pat dalyvavimas tokioje gaujoje ir jos daromuose užpuolimuose -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki penkiolikos metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

76 straipsnis. Neteko galios.

77 straipsnis. Neteko galios.

78 straipsnis. Masinės riaušės

Organizavimas masinių riaušių, kurias lydi pogromai, griovimai, padegimai ir kiti panašūs veiksmai, taip pat riaušių dalyvių betarpiškas nurodytų veiksmų padarymas arba ginkluotas jų pasipriešinimas valdžiai -

baudžiami laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkiolikos metų.

79 straipsnis. Vengimas eilinio šaukimo į būtinąją krašto apsaugos tarnybą

Vengimas eilinio šaukimo į būtinąją Lietuvos Respublikos krašto apsaugos arba jai alternatyvią (darbo) tarnybą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta susižalojant kūną arba simuliuojant ligą, suklastojant dokumentus arba kitokios apgaulės būdu, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

80 straipsnis. Vengimas mobilizacinio šaukimo

Vengimas mobilizacinio šaukimo į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos tarnybą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

81 straipsnis. Neteko galios.

82 straipsnis. Neteisėtas valstybės sienos perėjimas

Tyčinis neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Šis straipsnis neapima tų atvejų, kai užsienio pilietis neteisėtai atvyksta į Lietuvos Respubliką, norėdamas pasinaudoti prieglobsčio teise.

Užsienietis, kuris neteisėtai perėjo Lietuvos Respublikos valstybės sieną, siekdamas iš Lietuvos Respublikos teritorijos neteisėtai patekti į trečiąją šalį, nuo baudžiamosios atsakomybės pagal šį straipsnį gali būti atleidžiamas ir įstatymuose bei Lietuvos Respublikos

tarptautinėse sutartyse nustatyta tvarka deportuojamas į šalį, iš kurios neteisėtai perėjo Lietuvos Respublikos valstybės sieną, arba į šalį, kurios pilietis yra.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

82⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas užsieniečių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimas ar gabenimas

Neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimas Lietuvos Respublikos teritorijoje -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Neteisėtas užsieniečių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių gabenimas Lietuvos Respublikos teritorijoje - baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų su bauda.

Neteisėto užsieniečių gabenimo per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimo ar gabenimo Lietuvos Respublikoje organizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų su bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

82⁽²⁾ straipsnis. Lietuvos Respublikos piliečių gabenimas į užsienį nelegaliai ten jiems pasilikti arba palikti be pagalbos

Lietuvos Respublikos piliečio gabenimas į užsienį prašytis prieglobsčio, nelegaliai dirbti ar dėl kitų priežasčių nelegaliai jiems pasilikti užsienyje arba apgaulingai žadant legalų statusą užsienyje -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų ir bauda arba tik bauda.

Ta pati veika, padaryta grupės iš anksto susitarusių asmenų arba nepilnamečio atžvilgiu, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

83 straipsnis. Tarptautinių skridimų taisyklių pažeidimas

Išskridimas į Lietuvos Respubliką ar išskridimas iš Lietuvos Respublikos be nustatyto leidimo, nesilaikymas leidime nurodytų maršrutų, nutūpimo vietų, oro vartų, skridimo aukščio, taip pat kitoks tarptautinių skridimo taisyklių pažeidimas -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

84 straipsnis. Transporto eismo saugumo ir eksploatacijos taisyklių pažeidimas

Geležinkelių, vandens arba oro transporto darbuotojų pažeidimas transporto eismo saugumo ir eksploatacijos taisyklių, sukėlęs nelaimingų atsitikimų žmonėms, katastrofą, avariją ar kitokias sunkias pasekmes, taip pat blogas transporto priemonių, kelių, signalizacijos ir ryšių priemonių remontas sukėlęs tokias pat pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo dviejų iki dešimties metų.

85 straipsnis. Susisieikimo kelių ir transporto priemonių sugadinimas

Tyčinis susisieikimo kelių, juose esančių įrenginių, riedmenų arba laivų, ryšių ar signalizacijos priemonių išardymas arba sugadinimas, sudaręs grėsmę geležinkelio, vandens ar oro transporto eismo saugumui, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukėlę traukinio, laivo, orlaivio avariją be žmonių aukų, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatyti veiksmai traukinio, laivo, orlaivio avariją su žmonių aukomis,-

baudžiami laisvės atėmimu nuo dešimties iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

85⁽¹⁾ straipsnis. Branduolinių įrenginių eksploatacijos taisyklių pažeidimas

Branduolinių įrenginių eksploatacijos taisyklių pažeidimas, sukėlęs branduolinės energetikos objekte avariją bei dėl pasklidusios radiacijos kenksmingas pasekmes žmonėms arba gamtinei aplinkai, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, dėl kurios buvo žmonių aukų, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-460](#), 97.10.16, *Žin.*, 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

86 straipsnis. Neteko galios.

87 straipsnis. Neteko galios.

88 straipsnis. Neteko galios.

89 straipsnis. Valstybinių nusikaltimų slėpimas

Iš anksto nepažadėtas valstybinių nusikaltimų, numatytų šio kodekso 62-67, 70, 71 ir 75 straipsniuose, slėpimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo vienerių iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, *Žin.*, 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

Antrasis skirsnis

90-103 straipsniai. Neteko galios.

Trečiasis skirsnis

NUSIKALTIMAI ASMENS GYVYBEI, SVEIKATAI, LAISVEI IR ORUMUI

104 straipsnis. Tyčinis nužudymas

Tyčinis nužudymas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

105 straipsnis. Tyčinis nužudymas sunkinančiomis aplinkybėmis

Tyčinis nužudymas:

1) savo motinos arba tėvo;

2) dviejų ar daugiau asmenų;

3) nėščios moters;

4) pavojingu daugelio žmonių gyvybei būdu;

5) itin žiauriai;

6) darant kitą sunkų nusikaltimą;

7) turint tikslą paslėpti kitą sunkų nusikaltimą;

8) dėl savanaudiškų paskatų;

9) dėl chuliganiškų paskatų;

10) ryšium su nukentėjusiojo vykdymu savo valstybinės ar pilietinės pareigos;

11) jeigu tai (išskyrus 106 ir 107 straipsnius) padarė itin pavojingas recidyvistas;

12) jeigu tai padarė asmuo, anksčiau nusikaltęs tyčiniu nužudymu, numatytu šio kodekso 104 arba 105 straipsniuose;

13) mažamečio asmens ar bejėgiškos būklės asmens -
baudžiamas laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

106 straipsnis. Motinos tyčinis nužudymas savo naujagimio
Motinos tyčinis nužudymas savo kūdikio gimdymo metu ar tuojau po gimdymo-
baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

107 straipsnis. Tyčinis nužudymas, didžiai susijaudinus
Tyčinis nužudymas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentėjusio pavartoto priešingo
įstatymams smurto ar sunkaus įžeidimo,-
baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

108 straipsnis. Neteko galios.

109 straipsnis. Nužudymas dėl neatsargumo
Nužudymas dėl neatsargumo –
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.
Ta pati veika, padaryta dėl sąmoningo nesilaikymo atsargumo taisyklių, taip pat
nužudymas dėl neatsargumo dviejų ar daugiau asmenų –
baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

110 straipsnis. Privedimas prie savižudybės

Žiauriu elgimusi ar kitokiu panašiu būdu privedimas prie savižudybės ar pasikėsینimo
nusižudyti tokio asmens, kuris materialiai ar kitaip priklauso nuo kaltininko,-
baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

111 straipsnis. Tyčinis sunkus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks
susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas,
pavojingas gyvybei arba sukėlęs regėjimo, girdėjimo ar kurio nors kito organo ar jo funkcijų
netekimą, psichinę ligą, nštumo nutrūkimą, užkrėtimą žmogaus imuno deficito virusu (ŽIV),
taip pat kitokį sveikatos sutrikimą, susijusį su pastoviu ne mažiau kaip trečdalis bendrojo
darbingumo netekimu, arba nepataisomą veido subjaurinimą,-
baudžiamas laisvės atėmimu nuo dviejų iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta itin pavojingo recidyvisto ar žiauriai kankinant, taip pat sunkus
kūno sužalojimas ryšium su nukentėjusiojo vykdymu tarnybinės ar visuomeninės pareigos bei
sunkaus kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejėgiškos būklės asmeniui-
baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

112 straipsnis. Tyčinis apysunkis kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks
susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas,
nepavojingas gyvybei ir nesukėlęs šio kodekso 111 straipsnyje numatytų pasekmių, bet
sukėlęs ilgalaikį kurio nors organo funkcijų sutrikimą ar kitokį ilgalaikį sveikatos suirimą arba
žymų pastovų mažiau kaip trečdalis bendrojo darbingumo netekimą,-
baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dviejų metų.

Ta pati veika, padaryta ryšium su nukentėjusiojo vykdymu tarnybinės ar
visuomeninės pareigos arba itin pavojingo recidyvisto ar žiauriai kankinant, taip pat
apysunkio kūno sužalojimo padarymas mažamečiam asmeniui ar bejėgiškos būklės asmeniui-

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

113 straipsnis. Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas didžiai susijaudinus

Tyčinis sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, staiga didžiai susijaudinus dėl nukentėjusiojo pavartoto priešingo įstatymams smurto ar sunkaus įžeidimo,-
baudžiamas laisvės atėmimu iki dviejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

114 straipsnis. Neteko galios.

115 straipsnis. Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo

Sunkus ar apysunkis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas dėl neatsargumo -
baudžiamas laisvės atėmimu iki dviejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

116 straipsnis. Tyčinis lengvas kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas

Tyčinis žmogaus kūno sužalojimas, užkrėtimas liga ar kitoks susargdinimas, nesukėlęs sveikatos sutrikimo, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, sukėjusi trumpalaikį sveikatos sutrikimą, arba nežymų pastovų darbingumo netekimą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Sistemingas tyčinių lengvų kūno sužalojimų padarymas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

117 straipsnis. Smūgių sudavimas ir žiaurus kankinimas

Tyčinis smūgio sudavimas arba kitoks smurto veiksmas, sukėlęs fizinį skausmą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešių mėnesių arba bauda.

Ta pati veika, padaryta prieš nepilnametį, -

baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Sistemingas smūgių sudavimas arba kitokie žiaurus kankinimo pobūdžio smurto veiksmai -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio trečiojoje dalyje, padaryti prieš mažametį, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dviejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

118 straipsnis. Išžaginimas

Lytinis santykiavimas, pavartojant fizinį smurtą ar grąsinimus arba pasinaudojant bejėgiška nukentėjusios būkle, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki septynerių metų. Ta pati veika, padaryta asmens, pirmiau padariusio tokį pat nusikaltimą, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė grupė asmenų, arba išžaginimas nepilnametės -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Išžaginimas, jeigu tai padarė itin pavojingas recidyvistas arba tai sukėlė itin sunkias pasekmes, taip pat išžaginimas mažametės -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

119 straipsnis. Prispyrimas moteries lytiškai santykiauti

Prispyrimas moteries lytiškai santykiauti arba kitokia forma tenkinti lytinę aistrą, jeigu tai padarė asmuo, nuo kurio moteris yra materialiai ar tarnybiškai priklausoma, - baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

120 straipsnis. Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu

Lytinis santykiavimas su lytiškai nesubrendusiu asmeniu-

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

121 straipsnis. Tvirkinamieji veiksmai

Tvirkinamieji veiksmai jaunesnio kaip šešiolikos metų amžiaus asmens atžvilgiu -

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų.

122 straipsnis. Vyro lytinis santykiavimas su vyru

Vyro lytinis santykiavimas su vyru, pavartojant fizinį smurtą ar grasinimus arba pasinaudojant nukentėjusiojo priklausoma padėtimi ar bejėgiškumu, taip pat padarytas nepilnamečio atžvilgiu, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

123 straipsnis. Neteko galios.

123⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios

123⁽²⁾ straipsnis. Neteko galios.

124 straipsnis. Neteisėtas aborto padarymas

Gydytojo neteisėtas padarymas aborto -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Aborto padarymas antisanitarinėmis sąlygomis arba neturint aukštojo medicinos mokslo -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Neteisėtas aborto padarymas pakartotinai arba sukėlęs nukentėjusiajai ilgalaikį sveikatos sutrikimą ar mirtį -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki septynerių metų.

125 straipsnis. Vengimas išlaikyti vaikus

Piktybinis tėvo ar motinos vengimas mokėti pagal teismo sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams išlaikyti -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dviejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų.

Ta pati veika, padaryta asmens, turinčio teistumą už vengimą mokėti pagal teismo sprendimą arba teisėjo nutarimą lėšas vaikams išlaikyti, -

baudžiama laisvės atėmimu iki ketverių metų.

126 straipsnis. Vengimas išlaikyti tėvus

Piktybinis vengimas mokėti pagal teismo sprendimą lėšas nedarbingiems tėvams išlaikyti -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

127 straipsnis. Pagrobimas arba sukeitimas vaiko

Pagrobimas svetimo vaiko arba sukeitimas vaiko savanaudišku tikslu ar dėl kitokių žemų paskatų -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų.

128 straipsnis. Palikimas pavojingoje gyvybei padėtyje

Nesuteikimas būtinos ir aiškiai neatidėliotinos pagalbos asmeniui, esančiam pavojingoje gyvybei padėtyje, jeigu kaltininkas žinomai galėjo ją suteikti be rimto pavojaus sau kitiems asmenims, taip pat nepranešimas atitinkamoms įstaigoms ar asmenims apie būtinumą suteikti tokią pagalbą -

baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Žinotinis palikimas be pagalbos asmens, esančio pavojingoje gyvybei padėtyje ir negalinčio imtis savisaugos priemonių, jeigu kaltininkas privalėjo nukentėjusiuoju rūpintis ir galėjo suteikti jam pagalbą arba pats sudarė pavojingą jo gyvybei padėtį, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

129 straipsnis. Nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos

Be svarbios priežasties nesuteikimas ligoniui medicinos pagalbos, jeigu tai padarė asmuo, kuris pagal įstatymą ar specialią taisyklę privalo ją suteikti -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veikia, jeigu ji sukėlė ar žinomai galėjo sukelti ligonio mirtį ar kitokias sunkias jam pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų su atėmimu teisės dirbti profesinį darbą iki trejų metų.

130 straipsnis. Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos nelaimės ištiktiems žmonėms

Laivo kapitono nesuteikimas pagalbos vandens kelyje nelaimės ištiktiems žmonėms, jeigu ši pagalba galėjo būti suteikta be rimto pavojaus savo laivui, jo įgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

131 straipsnis. Neteisėtas laisvės atėmimas

Neteisėtas laisvės atėmimas žmogui -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veikia, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

131⁽¹⁾ straipsnis. Įkaitų paėmimas

Asmens kaip įkaito paėmimas ar laikymas, susijęs su grasinimu nužudyti, padaryti kūno sužalojimą arba tolesnio šio asmens laikymu, turint tikslą priversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizinį arba juridinį asmenį ar grupę asmenų atlikti kokį nors veiksmą arba atsisakyti nuo jo kaip įkaito atleidimo sąlygą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė sunkias pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

131⁽²⁾ straipsnis. Neteisėtas atidavimas į psichiatrinę ligoninę

Atidavimas į psichiatrinę ligoninę žinomai psichiškai sveiko asmens -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo vienerių iki trejų metų arba be atėmimo šios teisės.

131⁽³⁾ straipsnis. Prekyba žmonėmis

Asmens pardavimas ar kitoks perleidimas arba asmens įgijimas turint tikslą jį seksualiai išnaudoti, priversti užsiimti prostitucija arba gauti materialinę ar kitokią asmeninę naudą, taip pat asmens gabenimas prostitucijai į Lietuvą arba už Lietuvos ribų -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki aštuonerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba nepilnamečio atžvilgiu, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo šešerių iki dvylikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

132 straipsnis. Šmeižimas

Skleidimas žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių kito asmens garbę, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Ta pati veika, padaryta spaudinyje ar kitoku būdu paskleistame kūrinys, anoniminiame laiške arba asmens, turinčio teistumą už šmeižimą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Šmeižimas, susijęs su kaltinimu sunkaus nusikaltimo padarymu, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

132⁽¹⁾ straipsnis. Asmens šantažas

Reikalavimas atlikti neteisėtus veiksmus ar susilaikyti nuo teisėtų veiksmų atlikimo ar kitaip elgtis pagal kaltininko nurodymą, tiesiogiai arba užuominomis grasinant asmeniui ar jo artimiesiems smurtu, turto sunaikinimu ar sužalojimu arba kompromituojančių žinių pagarsinimu, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

133 straipsnis. Įžeidimas

Tyčinis asmenybės garbės arba jos orumo žeminimas žodžiu, raštu ar veiksmu -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda, arba užtraukia visuomeninio poveikio priemonių taikymą.

Įžeidimas spaudinyje ar kitoku būdu paskleistame kūrinys, taip pat įžeidimas, jeigu tai padarė asmuo, turintis teistumą už įžeidimą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ketvirtasis skirsnis

NUSIKALTIMAI POLITINĖMS IR DARBINĖMS PILIEČIŲ TEISĖMS

134 straipsnis. Kliudymas rinkėjui pasinaudoti rinkimų ar referendumo teise

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume apgaule, papirkimu ar grasinant panaudoti fizinį smurtą prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jo turtą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Kliudymas Lietuvos Respublikos piliečiui įgyvendinti teisę rinkti, būti išrinktu arba dalyvauti referendume naudojant fizinį smurtą prieš jį, jo šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jo turtą -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, *Žin.*, 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135 straipsnis. Rinkimų ar referendumo dokumentų suklastojimas, balsavimo

slaptumo pažeidimas, taip pat rinkimų ar referendumo suklastotų dokumentų panaudojimas

Rinkėjų sąrašų, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendume, sąrašų, balsų skaičiavimo protokolų, rinkimų ar referendumo biuletenių suklastojimas, taip pat šių suklastotų dokumentų panaudojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Rinkėjų sąrašų, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendume, sąrašų, balsų skaičiavimo protokolų, rinkimų ar referendumo biuletenių suklastojimas, šių suklastotų dokumentų panaudojimas, balsavimo slaptumo pažeidimas, jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽¹⁾ straipsnis. Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Žinomai neteisingas balsų suskaičiavimas, jeigu tai turėjo įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽²⁾ straipsnis. Tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos apdorojimui

Žinomai neteisingos kompiuterinės programos sudarymas, klaidingų duomenų įrašymas į kompiuterio atmintį, taip pat kitoks tyčinis poveikis kompiuterinei informacijai ar jos apdorojimui, jeigu tai turėjo ar galėjo turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽³⁾ straipsnis. Tyčinis rinkimų ar referendumo dokumentų sugadinimas,

sunaikinimas, paslėpimas, taip pat šių dokumentų pagrobimas

Neteisėtas rinkėjų sąrašų, piliečių, turinčių teisę dalyvauti referendume, sąrašų, balsų skaičiavimo protokolų, rinkimų ar referendumo biuletenių sunaikinimas, taip pat šių dokumentų tyčinis sugadinimas, paslėpimas ar pagrobimas, jeigu tai turėjo įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams arba jeigu dėl to rinkimai ar referendumas buvo pripažinti negaliojančiais, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

135⁽⁴⁾ straipsnis. Rinkimų ar referendumo netikrų biuletenių pagaminimas

Rinkimų ar referendumo netikrų biuletenių pagaminimas -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

Rinkimų ar referendumo netikrų biuletenių pagaminimas dideliais kiekiais -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Dideliu kiekiu laikoma, kai rinkimų ar referendumo netikrų biuletenių skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

136 straipsnis. Buto neliečiamybės pažeidimas

Neteisėta krata, neteisėtas iškeldinimas, įkeldinimas ar kitokie veiksmai, pažeidžiantys piliečių buto neliečiamybę,-

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

137 straipsnis. Neteisėtas asmens susirašinėjimo, pranešimų arba pokalbių telefonu slaptumo pažeidimas

Neteisėtas asmens susirašinėjimo ar pranešimų, siunčiamų paštu ar techninėmis priemonėmis, slaptumo pažeidimas -

baudžiamas pataisos darbais arba bauda.

138 straipsnis. Profesinių sąjungų įstatyminių teisių pažeidimas

Kliudymas teisėtai profesinių sąjungų ir jų organų veiklai -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

139 straipsnis. Darbo įstatymų pažeidimas

Neteisėtas darbuotojo atleidimas iš darbo dėl asmeninių paskatų, taip pat kitoks šiurkštus darbdavio ar jo įgalioto asmens pažeidimas darbo įstatymų-

baudžiami bauda.

140 straipsnis. Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo nėščios moteries ar žindančios motinos

Atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo moteries jos nėštumo motyvais, taip pat atsisakymas priimti į darbą arba atleidimas iš darbo kūdikį žindančios motinos motyvais -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų.

140⁽¹⁾ straipsnis. Piliečių persekiojimas už kritiką

Pareigūnų tyčinis piliečio teisių ir įstatymo saugomų interesų suvaržymas, susijęs su jo persekiojimu už nustatyta tvarka pateiktus pasiūlymus, paduotus pareiškimus, skundus; juose esančią kritiką, taip pat už kritiką kitokia forma,-

baudžiamas bauda.

Tie patys veiksmai, padarę esminę žalą piliečio teisėmis įstatymo saugomiems interesams, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

141 straipsnis. Saugos darbe norminių aktų pažeidimas

Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo ar kitų saugos darbe norminių aktų pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti nelaimingų atsitikimų žmonėms, avariją ar kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

Ta pati veika, sukėlusį nelaimingų atsitikimų žmonėms, avariją ar kitokias sunkias pasekmes,-

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

142 straipsnis. Autorystės teisės pasisavinimas

Svetimo literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines) arba jo dalies ar išradimo išleidimas arba viešas paskelbimas savo vardu - baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines) arba išradimo autoriaus privertimas pripažinti kitą asmenį bendraautoriumi ar autoriaus teisių perėmėju arba atsisakyti autorystės teisių pasinaudojant tarnybos padėtimi arba grasinant autoriui ar jo artimiesiems smurtu, turto sunaikinimu ar sužalojimu arba kompromituojančių žinių paskelbimu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)

142⁽¹⁾ straipsnis. Literatūros, mokslo ar meno kūrinio, audiovizualinio kūrinio ar fonogramos neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų importavimas, eksportavimas, platinimas, gabenimas ar laikymas

Literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines), audiovizualinio kūrinio ar fonogramos neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų importavimas, eksportavimas, platinimas, gabenimas ar laikymas komerciniais tikslais, jeigu atgaminamų, importuojamų, eksportuojamų, platinamų, gabenamų ar laikomų neteisėtų kopijų bendra vertė (apskaičiuojama pagal teisėtų kopijų mažmenines kainas) yra ne mažesnė kaip 100 minimalių gyvenimo lygių (MGL) suma, arba ta pati veika, padaryta grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)

142⁽²⁾ straipsnis. Informacijos apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą sunaikinimas arba pakeitimas

Informacijos apie autorių teisių ar gretutinių teisių valdymą, identifikuojančios kūrinį, kūrinio autorių, kitą autorių teisių subjektą arba atlikėją, kūrinio atlikimą, fonogramą, fonogramos gamintoją, kitą gretutinių teisių subjektą, taip pat informacijos apie kūrinio, atlikimo ar fonogramos naudojimo sąlygas ir tvarką, įskaitant visus skaičius ar kodus, perteikiančią tokią informaciją, kuri pažymėta kūrinio, atlikimo įrašo ar fonogramos egzemplioriuose arba pateikiama jų viešo paskelbimo metu, sunaikinimas arba pakeitimas komerciniais tikslais be autorių teisių ar gretutinių teisių subjektų leidimo -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)

142⁽³⁾ straipsnis. Neteisėtas autorių teisių ar gretutinių teisių techninių apsaugos priemonių pašalinimas

Neteisėtas bet kokių techninių apsaugos priemonių, kurias autorių teisių ar gretutinių teisių subjektai naudoja savo teisėms įgyvendinti arba apsaugoti, pašalinimas bei prietaisų (dekoderių, dekodavimo kortelių ir kitų prietaisų), leidžiančių pašalinti tas technines apsaugos priemones, gaminimas, importavimas, eksportavimas, laikymas, gabenimas ar platinimas komerciniais tikslais -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)

143 straipsnis. Neteko galios.

144 straipsnis. Kėsinimasis į piliečių asmenybę ir teises, dangstantis religinių apeigų atlikinėjimu

Organizavimas grupės, kurios veikla, vykdoma, dangstantis tikėjimo skelbimu ar religinių apeigų atlikinėjimu, yra susijusi su darymu žalos piliečių sveikatai ar su kitokiu

kėsiniusi į piliečių asmenybę ar teises arba su skatinimu piliečių atsisakyti nuo visuomeninės veiklos ar pilietinių pareigų vykdymo, taip pat vadovavimas tokiai grupei -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Aktyvus dalyvavimas šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytos grupės veikloje, taip pat sisteminga propaganda, kuria siekiama, kad būtų daromos nurodytos joje veikos, -

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Jeigu šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytos veikos ir jas padarę asmenys nėra labai pavojingi visuomenei, jiems gali būti taikomos visuomeninio poveikio priemonės.

145 straipsnis. Kliudymas atlikti religines apeigas

Kliudymas atlikti religines apeigas, kiek jos neardo viešosios tvarkos ir nėra susijusios su kėsiniusi į piliečių teises, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Penktasis skirsnis

146-155 straipsniai. Neteko galios.

Šeštasis skirsnis

156-176 straipsniai. Neteko galios.

Septintasis skirsnis

177-182 straipsniai. Neteko galios.

Aštuntasis skirsnis

183-199 straipsniai. Neteko galios.

Devintasis skirsnis

NUSIKALTIMAI VALDYMO TVARKAI

199⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

199⁽²⁾ straipsnis. Valstybės simbolių išniekinimas

Lietuvos Respublikos valstybės herbo ar valstybės vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš Lietuvos Respublikos valstybės himno -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Lietuvos valstybės istorinių simbolių - Gedimino (Gediminaičių) stulpų, Vyčio Kryžiaus nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ar kitoks išniekinimas, taip pat viešas pasityčiojimas iš jų -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Užsienio valstybės oficialiai iškabintų valstybės herbo ar valstybės vėliavos, taip pat universalios tarptautinės organizacijos bei regioninės tarptautinės organizacijos vėliavos nuplėšimas, sudraskymas, sulaužymas, sunaikinimas, subjaurojimas ir kitoks išniekinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-820](#), 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)

199⁽³⁾ straipsnis. Grupinių veiksmų, kuriais pažeidžiama viešoji tvarka, organizavimas arba aktyvus dalyvavimas juose

Grupinių veiksmų, kuriais šiurkščiai pažeidžiama viešoji tvarka arba kurie yra susiję su aiškiu neklausymu valdžios atstovų teisėtų reikalavimų, arba kurie sukėlė transporto, valstybinių ar visuomeninių įmonių, įstaigų, organizacijų darbo pažeidimą, organizavimas, taip pat aktyvus dalyvavimas juose -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

199⁽⁴⁾ straipsnis. Streiko branduolinės energetikos objekte organizavimas

Streiko branduolinės energetikos objekte organizavimas -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-460](#), 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

200 straipsnis. Privertimas valdžios ar visuomenės atstovo atlikti neteisėtus veiksmus

Privertimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio viešosios tvarkos palaikymo pareigas, atlikti aiškiai neteisėtus veiksmus -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201 straipsnis. Pasipriešinimas valdžios atstovui ar visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos palaikymo pareigas

Pasipriešinimas valdžios atstovui, einančiam įstatymo jam pavestas pareigas, taip pat visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos palaikymo pareigas, pavartojant smurtą ar grasinant jį pavartoti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

201⁽¹⁾ straipsnis. Pasipriešinimas policininkui ar policijos rėmėjui

Pasipriešinimas policininkui ar policijos rėmėjui, einantiems jiems pavestas viešosios tvarkos saugojimo pareigas, jei tai susiję su smurtu ar grasinimu pavartoti smurtą, taip pat smurtu ar grasinimu pavartoti smurtą privertimas šių asmenų padaryti aiškiai neteisėtus veiksmus -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

202 straipsnis. Įžeidimas valdžios ar visuomenės atstovo

Viešas įžeidimas valdžios atstovo ar visuomenės atstovo, einančio viešosios tvarkos palaikymo pareigas, ryšium su šioms asmenims pavestų pareigų ėjimu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

202⁽¹⁾ straipsnis. Įžeidimas policininko ar policijos rėmėjo

Įžeidimas policininko ar policijos rėmėjo ryšium su jiems pavestą viešosios tvarkos saugojimo pareigą ėjimu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešių mėnesių, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

203 straipsnis. Grasinimas ar smurtas prieš pareigūną, visuomenės darbuotoją arba pilietį, atliekantį visuomeninę pareigą

Grasinimas nužudyti, padaryti sunkų kūno sužalojimą ar sunaikinti turtą pareigūnui ar visuomenės darbuotojui, turint tikslą nutraukti jų tarnybinę ar visuomeninę veiklą arba pakeisti

jos pobūdį grasinančiojo naudai, taip pat toks grasinimas piliečiui ryšium su jo dalyvavimu, įspėjant, užkertant kelią nusikaltimui ar antivisuomeniniam nusižengimui, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų.

Lengvo kūno sužalojimo padarymas, smūgio sudavimas ar kitokie smurto veiksmai prieš pareigūną ar visuomenės darbuotoją ryšium su jo tarnybine veikla arba visuomeninės pareigos atlikimu, taip pat prieš pilietį ryšium su jo dalyvavimu, įspėjant, užkertant kelią nusikaltimui ar antivisuomeniniam nusižengimui, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

203⁽¹⁾ straipsnis. Kėsinimasis į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę

Kėsinimasis į policininko ar policijos rėmėjo gyvybę ryšium su jų tarnybine arba visuomenine viešosios tvarkos saugojimo veikla -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

204 straipsnis. Pareigūno vardo pasisavinimas

Pareigūno vardo pasisavinimas, susijęs su padarymu šiuo pagrindu kokios nors pavojingos visuomenei veikos, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

205 straipsnis. Dokumentų pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar paslėpimas

Oficialaus dokumento pagrobimas, sunaikinimas, sužalojimas ar paslėpimas dėl savanaudiškų ar kitokių asmeninių paskatų, jeigu tai sukėlė ar galėjo sukelti įmonės, įstaigos arba organizacijos veiklos sutrikimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos itin svarbių dokumentų atžvilgiu ar padariusios esminę žalą įmonei, įstaigai arba organizacijai arba piliečių teisėms ar teisėtiems interesams, -

baudžiamos laisvės atėmimu iki trejų metų.

206 straipsnis. Piliečių asmeninių dokumentų pagrobimas

Paso, karinio bilieto ar kito svarbaus asmeninio dokumento pagrobimas iš piliečio -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

207 straipsnis. Oficialaus dokumento suklastojimas ar suklastoto oficialaus

dokumento realizavimas ar panaudojimas

Įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingų žinių arba surašymas suklastoto dokumento, žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir (ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas, taip pat žinomai suklastoto oficialaus dokumento realizavimas ar panaudojimas -

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjimą patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukėlusios didelę žalą valstybės ar visuomenės interesams arba asmens teisėms ar teisėtiems interesams, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

207⁽¹⁾ straipsnis. Neteko galios.

208 straipsnis. Antspaudų, štampos ar blanko suklastojimas arba suklastotų šių daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas

Valstybinės ar visuomeninės įmonės, įstaigos arba organizacijos antspaudo, štampo ar blanko suklastojimas, taip pat žinomai suklastotų minėtųjų daiktų gaminimas, realizavimas ar panaudojimas arba tikro antspaudo, štampo ar blanko pagrobimas -
baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

208⁽¹⁾ Straipsnis. Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspaudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbto įspaudo panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspaudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ir netinkamas saugojimas

Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspaudo padirbimas, neteisėtas gaminimas, realizavimas, padirbto įspaudo panaudojimas, taip pat Lietuvos valstybinio kontrolinio prabavimo ženklo įspaudo pagrobimas, neteisėtas panaudojimas ar netinkamas saugojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

208⁽²⁾ straipsnis. Transporto priemonės identifikavimo numerių suklastojimas, neteisėtas sunaikinimas ar pakeitimas

Transporto priemonės identifikavimo numerių suklastojimas, neteisėtas sunaikinimas ar pakeitimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

209 straipsnis. Išradimų pareiškimas arba perdavimas į užsienį

Išradimų ar atradimų, kurie nėra valstybinė paslaptis, pareiškimas arba perdavimas į užsienį, pažeidžiant nustatytą tvarką, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

210 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinės įskaitos

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas karinės įskaitos, jeigu už tokią pat veiką kaltininkui anksčiau buvo pritaikytos administracinės nuobaudos, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padaryta karo metu, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

211 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas

Krašto apsaugos tarnybos prievolininko vengimas atlikti mokymus ar pratybas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų.

Ta pati veika, padarant kokį nors sužalojimą (tyčinis kūno sužalojimas) simuliuojant ligą, suklastojant dokumentus ar kitokios apgaulės būdu -

baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų.

212 straipsnis. (Neteko galios nuo 2000 m. rugsėjo 27d.)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr. 106-3059 (99.12.15)

Nr. [VIII-1924](#), 00.09.12, *Žin.*, 2000, Nr. 81-2444 (00.09.27)

212⁽¹⁾ straipsnis. Teismo įpareigojimų nevykdymas

Teismo įpareigojimo ar įpareigojimų, skirtų pagal Organizuoto nusikalstamumo užkardymo įstatymą, nevykdymas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

213 straipsnis. Įvažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą arba gyvenimo juose taisyklių pažeidimas

Įvažiavimo į pasienio zoną ar pasienio ruožą, gyvenimo ar įsiregistravimo juose taisyklių pažeidimas po to, kai buvo paskirta administracinė nuobauda už tokią pat pažaidą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais iki vienerių metų, arba bauda.

213⁽¹⁾ straipsnis. Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ją tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas

Užsieniečių atvykimo, buvimo Lietuvos Respublikoje ir vykimo per ją tranzitu taisyklių piktybinis pažeidimas, jeigu anksčiau šiems asmenims už nurodytą taisyklių pažeidimą per vienerius metus buvo paskirta administracinė nuobauda ir netaikomas išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

213⁽²⁾ straipsnis. Vengimas vykdyti įstatymų reikalavimą atleisti buvusį SSRS VSK darbuotoją iš darbo (pareigų)

Piktybinis vengimas vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ ir Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ įgyvendinimo įstatymo reikalavimą atleisti darbuotoją iš darbo (pareigų) -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

214 straipsnis. Savavaldžiavimas

Savavališkas, nesilaikant įstatymų nustatytos tvarkos, savo ar kito asmens tikros ar tariamos teisės, kuri yra ginčijama arba pripažįstama, bet nerealizuojama, vykdymas, padaręs didelę žalą asmens, įmonės, įstaigos ar organizacijos teisėms ar teisėtiems interesams, arba grasinant pavartoti fizinį smurtą prieš nukentėjusįjį ar jo artimuosius arba sunaikinti ar sugadinti jų turtą (savavaldžiavimas), -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

Savavaldžiavimas, padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba asmens, turinčio teistumą už savavaldžiavimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda.

214⁽¹⁾ straipsnis. Strateginių prekių ir technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint licencijos

Strateginių prekių ar technologijų importas, tranzitas ar eksportas neturint nustatyta tvarka išduotos licencijos, padaręs didelę žalą valstybei, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

215 straipsnis. Statybos taisyklių pažeidimas

Gyvenamojo namo (arba jo dalies), ūkinio ir buitinio pastato ar kitokio įrenginio savavališkas įstatymas, tai yra įstatymas arba perstatymas, neturint nustatyto leidimo ir reikiamai patvirtinto projekto, taip pat esminis nukrypimas nuo projekto arba šiurkštus pagrindinių statybos normų ir taisyklių pažeidimas, jeigu šie veiksmai padaryti po to, kai kaltininkui buvo pritaikytos administracinės nuobaudos už šiuos pažeidimus -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

216 straipsnis. Neteisėtas statybinių medžiagų įgijimas

Pagrindinių statybinių medžiagų įgijimo nustatytos tvarkos pažeidimas, jeigu jis padarytas po to, kai buvo paskirta administracinė nuobauda už tokį pat pažeidimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ar pataisos darbais tam pačiam laikui arba bauda.

217 straipsnis. Civilinės metrikacijos įstatymų pažeidimas

Nuslėpimas aplinkybių, kliudančių susituokti, arba melagingų žinių suteikimas civilinės metrikacijos organams -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

217¹ straipsnis. Įvaikinimo paslapties pagarsinimas

Įvaikinimo paslapties pagarsinimas, padarytas prieš įtėvių valią, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta dėl žemų paskatų arba sukėlus sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų, arba bauda.

218 straipsnis. Melagingas paliudijimas

Žinomai melagingas paliudijimas, jeigu dėl to neteisėtai paskirta valstybinė pensija, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, padariusi valstybei žymią žalą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų.

219 straipsnis.(Neteko galios).

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

220 straipsnis. Neteisėtas valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo

Neteisėtas Lietuvos Respublikos valstybinės vėliavos iškėlimas ant prekybinio laivo -

baudžiamas laivės atėmimu iki vienerių metų.

221 straipsnis. Naudojimosi radijo įrenginiais laivuose taisyklių pažeidimas

Pažeidimas taisyklių, reguliuojančių naudojimąsi radijo įrenginiais Lietuvos Respublikos laivuose, taip pat užsienio laivuose, esančiuose Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

222 straipsnis. Nesuteikimas pagalbos, susidūrus laivams

Laivo, susidūrusio vandens kelyje su kitu laivu, kapitono nesiėmimas reikiamų priemonių suteikti tam kitam laivui pagalbą, kiek šių priemonių buvo galima imtis, nesudarant rimto pavojaus savo laivui, jo įgulai ir keleiviams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, sukėlus sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

223 straipsnis. Laivo kapitono nepranešimas savo laivo pavadinimo ir kitų žinių

Laivo kapitono nepranešimas kitam laivui, susidūrusiam su jo laivu vandens kelyje, savo laivo pavadinimo ir uosto, kuriame jis įregistruotas, taip pat savo išvykimo ir paskirties vietos, nors buvo galima šias žinias pranešti, -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

224 straipsnis. Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo

Jūrų telegrafo kabelio sužalojimas dėl neatsargumo, jeigu dėl to nutrūko ar galėjo nutrūkti telegrafo susisiekimas, -

baudžiamas pataisos darbais iki šešių mėnesių arba bauda.

224⁽¹⁾ straipsnis. Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas

Ryšių linijų apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu dėl to sužalota tarpmiestinio ryšio kabelinė linija, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

224⁽²⁾ straipsnis. Neteisėtas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas

Įstatymo nustatyta tvarka nesankcionuotas ir slaptas specialiosios technikos įrengimas ar panaudojimas informacijai rinkti -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu būdu surinktos informacijos apie asmenį, įmonę, įstaigą ar organizaciją viešas paskelbimas, panaudojimas savanaudiškais tikslais arba padaręs jiems didelę žalą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Dešimtas skirsnis

NUSIKALTIMAI VI.SUOMENĖS SAUGUMUI IR VIEŠAJAI TVARKAI

225 straipsnis. Chuliganizmas

Chuliganizmas, tai yra tyčiniai veiksmai, šturksčiai pažeidžiantys viešąją tvarką ir rodantys aiškų negerbimą visuomenės, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Piktybinis chuliganizmas, tai yra tie patys veiksmai, pasižymintys nepaprastu cinizmu ar ypatingu įžūlumu arba susiję su pasipriešinimu valdžios atstovui ar visuomenės atstovui, einančiam viešosios tvarkos apsaugos pareigas, ar kitiems piliečiams, kurie užkerta kelią chuliganiškiems veiksams, taip pat padaryti asmens, turinčio teistumą už chuliganizmą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Veiksmai, numatyti šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyse, jeigu jie padaryti naudojant ar mėginant panaudoti šaunamąjį ginklą arba peilius, kastetus ar kitokius nešaunamuosius ginklus, taip pat kitus daiktus, specialiai pritaikytus kūnui sužaloti, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo dvejų iki septynerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

226 straipsnis. Neteko galios.

226⁽¹⁾ straipsnis. Melagingas pranešimas apie visuomenei gresiantį ar ištikusį pavojų

Melagingas pranešimas telefonu, per radiją ar kitokiu būdu žinios apie gresiantį visuomenei pavojų ar didelę nelaimę, jei dėl to buvo bereikalingai iškviestos atitinkamos tarnybos arba tai sukėlė žmonių sumaištį, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauda arba be baudos arba bauda.

Melagingas pranešimas telefonu, per radiją ar kitokiu būdu apie gresiantį visuomenei pavojų ar didelę nelaimę, jeigu dėl to buvo nutraukti masiniai žmonių renginiai, arba melagingas pranešimas apie gresiantį pavojų valstybės valdžios ar valdymo institucijai arba strateginės reikšmės objektui, jei tai sutrikdė jų veiklą arba padarė didelės turtinės žalos, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

227 straipsnis. Grasinimas nužudyti

Grasinimas nužudyti ar padaryti sunkų kūno sužalojimą, esant pakankamam pagrindui bijoti, kad grasinimas bus įvykdytas, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų.

227⁽¹⁾ straipsnis. Nusikalstamas susivienijimas

Susivienijimo iš trijų ar daugiau asmenų bendrai nusikalstamai veiklai – daryti sunkius nusikaltimus – kūrimas, taip pat dalyvavimas jo veikloje –

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Tie patys veiksmai, kai nusikalstamas susivienijimas ginkluotas šaunamuoju ginklu ar sprogstamosiomis medžiagomis, –

baudžiami laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3238 (98.12.31)

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, *Žin.*, 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

227⁽²⁾ straipsnis. Žmogaus terorizavimas

Žmogaus bauginimas grasinant jam sprogdinimu, padegimu ar kitokia pavojinga žmogaus gyvybei, sveikatai ar turtui veika, taip pat sistemingas žmogaus bauginimas naudojant kitokią psichinę prievartą –

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda arba be jos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 51-1396 (98.06.03)

227⁽³⁾ **straipsnis. Teroro aktas**

Sprogmenų padėjimas turint tikslą sukelti sprogimą, taip pat sprogdinimas ar padegimas, jeigu tai padaryta žmonių gyvenamojoje, darbo, susibūrimo ar viešojoje vietoje, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, sukėlusį nukentėjusiajam kūno sužalojimą, arba jei dėl to buvo sunaikinti ar sužaloti transporto priemonė arba statinys ar statinyje buvusi įranga, –

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.

Daugelio žmonių gyvybei arba sveikatai pavojų sukėlęs sprogdinimas, padegimas arba kitoks pastato ar įrenginio sunaikinimas ar sugadinimas, arba biologinių, radioaktyviųjų ar cheminių kenksmingų medžiagų, preparatų ar mikroorganizmų paskleidimas –

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Šio straipsnio trečiojoje dalyje numatyta veika, nukreipta prieš strateginės reikšmės objektą arba sukėlusį sunkias pasekmes, –

baudžiama laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

Teroristinės grupės iš trijų ir daugiau asmenų teroro aktui vykdyti kūrimas arba dalyvavimas jos veikloje, taip pat tokios grupės finansavimas arba kitokios materialinės paramos jai teikimas –

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr. 51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, *Žin.*, 1998, Nr. 115-3238 (98.12.31)

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, *Žin.*, 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

228 straipsnis. Neteko galios.

229 straipsnis. Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas

Statybos ar kalnakasybos darbų saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

230 straipsnis. Saugumo taisyklių pažeidimas įmonėse arsenaluose, kur gresia sprogimo pavojus

Gamybinės-techninės drausmės ar užtikrinančių gamybos saugumą taisyklių pažeidimas įmonėse ar cechuose, kur gresia sprogimo pavojus, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes,-

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

230⁽¹⁾ straipsnis. Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, jeigu padaryta po to, kai kaltininkui vienerių metų laikotarpio buvo pritaikytos visuomeninio, drausminio poveikio priemonės ar administracinės nuobaudos už šių taisyklių pažeidimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Priešgaisrinio saugumo taisyklių pažeidimas, sukėlęs gaisrą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

231 straipsnis. Sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų laikymo, vartojimo, apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas

Sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų laikymo, vartojimo, apskaitos ar gabenimo taisyklių pažeidimas, jeigu tai galėjo sukelti sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu dėl jos buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiama laisvės atėmimu iki šešių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

231⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas sprogmenų, sprogstamųjų ir lengvai užsidegančių medžiagų pervežimas oro transportu

Keleivio pervežimas sprogmenų ar sprogstamųjų arba lengvai užsidegančių medžiagų orlaiviu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukėlę sunkias pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

231⁽²⁾ straipsnis. Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų įsigijimas, laikymas, panaudojimas, perdavimas arba suardymas

Neteisėtas radioaktyviųjų medžiagų (jonizuoto spinduliavimo šaltinių, radioaktyviųjų ir branduolinių medžiagų bet kurioje fizinėje būsenoje ar koku kitu pavidalu esančių įrenginyje arba gaminyje) įsigijimas, laikymas, panaudojimas, perdavimas arba suardymas - baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė žmonių žuvimą ar kitokias sunkias pasekmes, - baudžiami laisvės atėmimu iki dešimties metų.

231⁽³⁾ straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, naudojimo, apskaitos, gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių pažeidimas

Radioaktyviųjų medžiagų laikymo, panaudojimo, apskaitos gabenimo ir kitų elgesio su jomis taisyklių pažeidimas, jeigu šie veiksmai galėjo sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie sukėlė žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, - baudžiami laisvės atėmimu iki dešimties metų.

232 straipsnis. Neteisėtas stipriai veikiančių ar nuodingųjų medžiagų gaminimas arba realizavimas

Neteisėtas stipriai veikiančių ar nuodingųjų medžiagų gaminimas, įsigijimas, laikymas arba realizavimas, taip pat nustatytų joms gaminti, laikyti, išduoti, apskaityti ar gabenti taisyklių pažeidimas -

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti su nuodingosiomis cheminėmis medžiagomis (ar jų pirmtakais), naudojamomis kaip cheminis ginklas, cheminio ginklo gamybai ar kitiems Cheminio ginklo uždraudimo įstatymo draudžiamiesiems tikslams, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-954](#), 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)

232⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įsigijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas, pardavimas ar kitoks platinimas

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įsigijimas, laikymas, gabenimas arba siuntimas, neturint tikslo parduoti ar kitaip platinti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 1 dalyje, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytų šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾, 232⁽⁸⁾ straipsniuose, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimas, įsigijimas, laikymas, gabenimas arba siuntimas, turint tikslą jas parduoti ar kitaip platinti, taip pat neteisėtas jų pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Neteisėtas psichotropinių ar narkotinių medžiagų, draudžiamų vartoti sveikatos priežiūros tikslams, gaminimas turint tikslą jas parduoti ar kitaip platinti, taip pat pardavimas

ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki penkiolikos metų.

Tie patys veiksmai, numatyti šio straipsnio 3 ar 4 dalyse, padaryti pakartotinai asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytų šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾, 232⁽⁸⁾ straipsniuose, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba itin pavojingo recidyvisto, taip pat psichotropinių ar narkotinių medžiagų platinimas stambiu mastu –

baudžiami laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki šešiolikos metų.

Asmuo, savanoriškai atidavęs psichotropines ar narkotines medžiagas, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už atiduotų psichotropinių ar narkotinių medžiagų įgijimą, taip pat už laikymą, gabenimą ir siuntimą.

Asmuo, savanoriškai kreipęsis į medicinos įstaigą dėl medicinos pagalbos suteikimo ryšium su psichotropinių ar narkotinių medžiagų vartojimu ne medicinos tikslais, atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės už neteisėtą vartotų psichotropinių ar narkotinių medžiagų įgijimą, laikymą, gabenimą ir siuntimą.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos - tai augalai, preparatai, priemonės arba medžiagos, kurios pagal Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą įrašytos į Sveikatos apsaugos ministerijos tvirtinamus narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [VIII-1736](#), 00.06.15, *Žin.*, 2000, Nr.54-1559 (00.07.05)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

232⁽²⁾ straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų vagystė, prievartavimas arba kitoks neteisėtas užvaldymas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų pasisavinimas, padarytas asmens, kuriam jos buvo patikėtos ar buvo jo žinioje, vagystė, prievartavimas arba užvaldymas apgaule (sukčiavimas) –

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla arba be šios teisės atėmimo.

Ta pati veika, padaryta asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, nurodytų šio kodekso 232⁽¹⁾ straipsnio trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse, 232⁽²⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾ straipsniuose, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, –

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla arba be atėmimo šios teisės.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyje, padaryta itin pavojingo recidyvisto arba padaryta stambiu mastu, arba psichotropinių ar narkotinių medžiagų užvaldymas plėšimo būdu –

baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

232⁽³⁾ straipsnis. Neteko galios nuo 2003 m. sausio 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

232⁽⁴⁾ straipsnis. Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas

Lindynių psichotropinėms ar narkotinėms medžiagoms vartoti organizavimas ar laikymas arba patalpų tiems patiems tikslams suteikimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

232⁽⁵⁾ straipsnis. Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas

Lenkimas vartoti psichotropines ar narkotines medžiagas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta dviejų ar daugiau asmenų atžvilgiu arba padaryta pakartotinai asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytų šio kodekso 232⁽¹⁾, 232⁽²⁾, 232⁽⁴⁾, 232⁽⁵⁾ straipsniuose, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Ta pati veika, numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, padaryta nepilnamečio atžvilgiu, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

232⁽⁶⁾ straipsnis. Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, įgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabenimo ar siuntimo nustatytų taisyklių pažeidimas

Psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, įgijimo, laikymo, apskaitos, išdavimo, gabenimo ar siuntimo nustatytų taisyklių pažeidimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla, arba be atėmimo šios teisės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

232⁽⁷⁾ straipsnis. Neteko galios.

232⁽⁸⁾ straipsnis. Neteisėtas opijinių aguonų, kanapių ar kokamedžių auginimas

Neteisėtas opijinių aguonų, kanapių ar kokamedžių auginimas, padarytas pakartotinai per vienerius metus po administracinės nuobaudos paskyrimo už tokius pat pažeidimus, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, pirmiau padariusio vieną iš nusikaltimų, numatytų šio straipsnio pirmojoje dalyje, šio kodekso 232⁽¹⁾ straipsnio trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse, 232⁽²⁾, 232⁽⁴⁾ ir 232⁽⁵⁾ straipsniuose, -

baudžiami laisvės atėmimu iki aštuonerių metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

232⁽⁹⁾ straipsnis. Neteisėta farmacinė veikla

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, kuriam buvo paskirta administracinė nuobauda už tokią veiklą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikrą veiklą ar be šios teisės atėmimo.

Neteisėta farmacinė veikla, padaryta asmens, turinčio teistumą už tokį pat nusikaltimą, arba padaryta stambiu mastu -

baudžiama laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais nuo vienerių iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikrą veiklą ar be šios teisės atėmimo.

Neteisėta farmacinė veikla, sukėlus sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki šešerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla ar be šios teisės atėmimo.

232⁽¹⁰⁾ straipsnis. Neteisėtas disponavimas pirmos kategorijos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais)

Neteisėtas pirmos kategorijos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) gaminimas, įgijimas, laikymas, gabenimas, siuntimas arba pardavimas ar kitoks realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dešimties metų arba bausia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281a](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr.66-2113 (99.07.30)

233 straipsnis. Neteisėtas nuodingųjų, sprogstamųjų, gailiųjų ar lengvai užsidegančių medžiagų siuntimas

Neteisėtas siuntimas paštu ar bagažu nuodingųjų medžiagų, taip pat sprogstamųjų, gailiųjų arba lengvai užsidegančių medžiagų ar daiktų -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

234 straipsnis. Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ir sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas ir realizavimas

Neteisėtas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų nešiojimas, laikymas, įgijimas, gaminimas arba realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bausia.

Neteisėtas daugiau kaip dviejų vienetų šaunamųjų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg sprogstamųjų medžiagų ar sprogmenų laikymas, nešiojimas, įgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

234⁽¹⁾ straipsnis. Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas

Šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki septynerių metų.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba padaryta asmens, kuriam šaunamasis ginklas, šaudmenys, sprogmenys ar sprogstamosios medžiagos išduoti tarnybinio naudojimosi reikalams arba patikėti saugoti, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų.

Daugiau kaip dviejų vienetų šaunamųjų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų ar daugiau kaip 0,1 kg sprogstamųjų medžiagų ar sprogmenų grobimas, taip pat šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimas, padarytas plėšimo būdu arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

234⁽²⁾ straipsnis. Radioaktyviųjų medžiagų grobimas

Radioaktyviųjų medžiagų grobimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

234⁽³⁾ straipsnis. Grasinimas pagrobti radioaktyvias medžiagas

Grasvinimas pagrobti radioaktyvias medžiagas turint tikslą priversti valstybę, tarptautinę organizaciją, fizinį arba juridinį asmenį atlikti kokį nors veiksmą arba atsisakyti nuo jo, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo įgyvendinimo, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Grasvinimas panaudoti radioaktyvias medžiagas turint tikslą sukelti žmonių žuvimą arba kitokias sunkias pasekmes, jeigu buvo pagrindo baimintis dėl šio grasinimo įgyvendinimo, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

234⁽⁴⁾ straipsnis. Nusikalstamų grupių ginklavinimas

Ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų grobimas, laikymas, įgijimas, gaminimas, realizavimas arba perdavimas nusikalstamoms grupėms ginkluoti -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

235 straipsnis. Neteisėtas nešaunamojo ginklo nešiojimas, gaminimas arba realizavimas

Neteisėtas nešaunamųjų ginklų (kardų, durtuvų, durklų, medžioklinių peilių, arbaletų) arba kitokių įtaisų bei daiktų, specialiai pagamintų ar pritaikytų gyvybei atimti, kūno sužalojimams padaryti, gaminimas turint tikslą juos realizuoti, jų realizavimas, taip pat nešiojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bausmė.

236 straipsnis. Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamųjų medžiagų laikymas

Nerūpestingas šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų bei sprogstamųjų medžiagų laikymas, sudaręs sąlygas kitam asmeniui juos neteisėtai panaudoti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bausmė.

Ta pati veika, jeigu ji sukėlė žmonių mirtį, turto sunaikinimą stambiu mastu ar kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

236⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas karatė mokymas

Nustatytų karatė sporto sekcijų steigimo arba piliečių į jas priėmimo taisyklių pažeidimas arba mokymas sekcijose sporto taisyklėse uždraustų veiksmų, taip pat karatė veiksmų savavališkas mokymas be atitinkamų organų leidimo, jeigu tai padaryta po to, kai buvo taikytos už tokius pažeidimus administracinės nuobaudos, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bausmė.

Tie patys veiksmai, padaryti asmens, anksčiau teisto už neteisėtą mokymą karatė, arba susiję su materialinės naudos žymiu mastu gavimu, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

237 straipsnis. Neteisėtas vertimasis gydymu

Vertimasis gydymu kaip profesija, neturint reikiamo medicininio išsilavinimo, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bausmė.

Ta pati veika, sukėlusį ilgalaikį sveikatos sutrikimą arba mirtį, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

238 straipsnis. Kovos su epidemijomis ar užkrečiamomis ligomis taisyklių pažeidimas
Pažeidimas taisyklių, nustatytų užkirsti keliui epideminėms ar kitoms užkrečiamosioms ligoms arba kovoti su jomis, jeigu tai sukėlė ar galėjo sukelti ligos išplitimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Pavojaus kitam asmeniui užsikrėsti pavojinga infekcine liga sukėlimas, padarytas asmens, kurį sveikatos apsaugos įstaigos informavo apie jo ligą ir įspėjo dėl apsaugos priemonių, kurių jis turi laikytis bendraudamas su kitais žmonėmis, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

239 straipsnis. Lindynių laikymas ir sąvadavimas

Apkvaišinimo vaistais ir kitomis narkotinėms nepriklausančiomis priemonėmis lindynių organizavimas ar laikymas arba patalpų suteikimas šiems tikslams -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Azartinių lošimų, ištvirkavimo arba alkoholinių gėrimų vartojimo lindynių laikymas, jeigu už lindynių laikymą kaltininkui per vienerius metus buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba bauda.

Sąvadavimas prostitucijai -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Nepilnamečio, materialiai, tarnybiškai ar kitaip priklausomo asmens įtraukimas į prostituciją, taip pat įtraukimas į prostituciją šantažo ar apgaulės būdu ar panaudojant psichinę ar fizinę prievartą -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki septynerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

239⁽¹⁾ straipsnis. Azartiniai lošimai

Azartiniai lošimai iš pinigų, daiktų ir kitokių vertybių viešosiose, tam nenustatytose vietose, jeigu jie padaryti po to, kai už tokią pat veiką buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiami bauda.

240 straipsnis. Neteko galios.

241 straipsnis. Įtraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veiklą arba girtavimą

Įtraukimas nepilnamečio į nusikalstamą veiklą, užsiiminėjimą azartiniais lošimais ar elgetavimu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Nugirdymas nepilnamečio, padarytas asmens, nuo kurio tarnybiškai priklausė nepilnametis, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Įtraukimas nepilnamečio į girtavimą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

241⁽¹⁾ straipsnis. Įtraukimas nepilnamečių į ne medicininių vaistų ir kitų priemonių, sukeliančių apkvaišinimą, vartojimą

Įtraukimas nepilnamečių į nemedicininį vaistų ir kitų nenarkotinių priemonių, sukeliančių apkvaišinimą, vartojimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

242 straipsnis. Pornografinių daiktų gaminimas ir platinimas

Pornografinių raštų, spausdintų leidinių, atvaizdų ar kitokių pornografinio pobūdžio daiktų gaminimas arba laikymas, turint tikslą juos platinti, taip pat jų platinimas -
baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Vaikų iki 18 metų panaudojimas pornografiniams spausdintiems leidiniams, atvaizdams, videofilmams, kino filmams ar kitiems pornografinio pobūdžio daiktams gaminti arba šių daiktų pardavimas ar kitoks platinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda.

Šio straipsnio 2 dalyje numatytų pornografinio pobūdžio daiktų įgijimas ar laikymas -
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1736](#), 00.06.15, *Žin.*, 2000, Nr.54-1559 (00.07.05)

242⁽¹⁾ straipsnis. Smurto ir žiaurumo kultą propaguojančių kūrinių gaminimas arba platinimas

Kino ir videofilmų ar kitokių kūrinių, propaguojančių smurto ir žiaurumo kultą, gaminimas, platinimas, demonstravimas arba laikymas, turint tikslą juos platinti arba demonstruoti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui arba bauda.

243 straipsnis. Kapo išniekinimas

Kapo išniekinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, susijusi su paminklų ar kitokių ant kapo arba kape esančių daiktų pagrobimu, taip pat lavono išniekinimas -

baudžiami laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

244 straipsnis. Kultūros vertybių apsaugos taisyklių pažeidimas

Kultūros vertybių apsaugos taisyklių pažeidimas, jeigu tai padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinė nuobauda už tokią pat pažeidą, arba jeigu tai sukėlė žymią žalą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

245 straipsnis. Gamtos apsaugos įstatymų pažeidimas

Gamtos apsaugos įstatymų pažeidimas, jeigu tai padaryta po to, kai kaltininkui paskirta administracinė nuobauda už tokią pat pažeidą, arba jeigu tai sukėlė žymią žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

245⁽¹⁾ straipsnis. Vandens, žemės ir oro teršimas

Vandens telkinių ir žemės teršimas nevalytais ir nenukenksmintais nutekamaisiais vandenimis arba kitomis kenksmingomis pramonės ar komunalinių įmonių atliekomis, arba kitoks vandens telkinių ar žemės teršimas, taip pat oro teršimas kenksmingomis pramoninės gamybos atliekomis, jeigu šie veiksmai sukėlė arba žinomai galėjo sukelti kenksmingas pasekmes žmonių sveikatai, žemės ūkio gamybai arba gyvajai gamtai, -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, sukėlę sunkias pasekmes, -
baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

245⁽²⁾ straipsnis. Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų ir medžiagų neteisėtas išvertimas siekiant palaidoti jūroje

Medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, neteisėtas išvertimas iš laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti jūroje Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandenų ribose, taip pat nurodytų medžiagų bei atliekų neteisėtas išvertimas iš Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų, siekiant palaidoti atviroje jūroje, -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

245⁽³⁾ straipsnis. Jūros teršimas medžiagomis, kenksmingomis žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitomis atliekomis bei medžiagomis

Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandenų teršimas neteisėtai išverčiant į tuos vandenis iš laivų bei kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų medžiagas, kenksmingas žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinius, kuriuose tokių medžiagų yra daugiau už nustatytas normas, arba kitas atliekas bei medžiagas, kurios gali padaryti. žalos poilsio zonoms ar kliudyti kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, arba nesiimant reikiamų priemonių, neleidžiančių jiems savaime patekti į tuos vandenis, taip pat atvirosios jūros vandenį teršimas neteisėtai išverčiant iš Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų minėtas medžiagas, mišinius bei atliekas arba nesiimant reikiamų priemonių, neleidžiančių jiems savaime patekti į tuos vandenis, kai tuo pažeidžiamos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Tie patys veiksmai, jeigu jie padarė esminę žalą žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, poilsio zonoms arba kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, -
baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

245⁽⁴⁾ straipsnis. Nepranešimas apie išvertimą į jūrą medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba kitų atliekų bei medžiagų

Laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių, platformų ar kitų dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti, apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta, arba jie neišvengiamai praras Lietuvos Respublikos vidaus jūrų ir teritorinių vandenų ribose medžiagų, kenksmingų žmonių sveikatai ar jūros gyvūnijai, arba mišinių, kuriuose tokių medžiagų yra daugiau už nustatytas normas, ar kitų atliekų ir medžiagų, kurios gali padaryti žalos poilsio zonoms arba kliudyti kitoms teisėtoms jūros naudojimo rūšims, taip pat Lietuvos Respublikos laivų ir kitokių plaukiojimo priemonių, orlaivių platformų ar kitokių dirbtinai pastatytų jūroje konstrukcijų pareigūnų, kurie už tai atsakingi, žinių nepranešimas artimiausio Lietuvos Respublikos uosto administracijai, o tais atvejais, kai minėtos medžiagos, mišiniai bei atliekos išverčiamos siekiant palaidoti jūroje, - ir organizacijai, išduodančiai leidimą jas išversti apie tai, kad dėl būtiniausio reikalo ruošiamasi arba jau išversta į atvirąją jūrą minėtų medžiagų, mišinių bei atliekų, -

baudžiami pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

246 straipsnis. Transporto priemonės vairuojančių asmenų pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių

Neblaivaus asmens, vairuojančio transporto priemonę pažeidimas eismo saugumo ar transporto eksploatavimo taisyklių, jeigu tai sukėlė nukentėjusiajam lengvą kūno sužalojimą ar padarė didelę materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių, jeigu tai sukėlė nukentėjusiajam apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio antrojoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki septynerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Transporto priemonę vairuojančio asmens pažeidimas eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių, jeigu tai sukėlė vieno ar daugiau asmenų mirtį, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio straipsnio ketvirtojoje dalyje numatyta veika, padaryta esant neblaiviam, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvylikos metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla.

Šio kodekso 246, 246⁽¹⁾, 248, 248⁽¹⁾, 248⁽²⁾ straipsniuose minimomis transporto priemonėmis reikia laikyti visų rūšių automobilius, traktorius ir kitokias savaeigės mašinas, troleibusus, taip pat motociklus ir kitas mechanines transporto priemones.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [VIII-1590](#), 00.03.28, Žin., 2000, Nr.30-826 (00.04.12)

246⁽¹⁾ straipsnis. Transporto priemonės vairavimas esant neblaiviam

Transporto priemonės vairavimas pakartotinai per vienerius metus neblaivaus, apsvaigusio nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigiųjų medžiagų asmens -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

Transporto priemonės vairavimas neblaivaus, apsvaigusio nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigiųjų medžiagų asmens, iš kurio už vairavimą esant neblaiviam, apsvaigusiam nuo narkotikų arba vaistų ar kitų svaigiųjų medžiagų, atimta teisė vairuoti transporto priemones, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones nuo ketverių iki penkerių metų.

Šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyse numatytos veikos, padarytos asmens, turinčio teistumą už tokios pat veikos padarymą, -

baudžiamos laisvės atėmimu iki vienerių metų su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones penkeriems metams.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1590](#), 00.03.28, Žin., 2000, Nr.30-826 (00.04.12)

247 straipsnis. Darbo savaeigėmis mašinomis taisyklių pažeidimas

Traktoriaus ar kitokios savaeigės mašinos vairuotojo pažeidimas nustatytųjų darbo saugumo taisyklių, jeigu tai sukėlė nukentėjusiajam lengvą, apysunkį ar sunkų kūno sužalojimą arba padarė žymią materialinę žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones iki dvejų metų ar be atėmimo šios teisės.

Ta pati veika, sukėlusį nukentėjusiojo mirtį arba padariusi sunkų kūno sužalojimą dviem arba daugiau asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dešimties metų su atėmimu teisės vairuoti transporto, priemonės iki penkerių metų ar be atėmimo šios teisės.

248 straipsnis. Išleidimas eksploatuoti techniniu atžvilgiu netvarkingų transporto priemonių

Išleidimas eksploatuoti žinomai netvarkingų techniniu atžvilgiu transporto priemonių arba kitoks šiurkštus tų priemonių eksploatavimo taisyklių, užtikrinančių eismo ar darbų saugumą, pažeidimas, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukėlė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atėmimu teisės eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų arba be atėmimo šios teisės.

248⁽¹⁾ straipsnis. Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems vairuotojams

Leidimas vairuoti transporto priemones neblaiviems vairuotojams, padarytas asmens, atsakingo už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, jeigu tai sukėlė šio kodekso 246 straipsnyje nurodytas pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų, arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda su atėmimu teisės eiti pareigas, susijusias su atsakomybe už transporto priemonių techninę būklę arba eksploatavimą, iki penkerių metų.

248⁽²⁾ straipsnis. Perdavimas vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui

Perdavimas vairuoti transporto priemonę neblaiviam asmeniui, padarytas pakartotinai per vienerius metus, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, padaryta perduodant vairuoti transporto priemonę, priklausančią asmeninės nuosavybės teise, -

baudžiama laisvės atėmimu iki vienerių metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda, su atėmimu teisės vairuoti transporto priemones nuo trejų iki penkerių metų.

249 straipsnis. Transporte galiojančių taisyklių pažeidimas

Pažeidimas transporte galiojančių taisyklių eismo tvarkai ir saugumui užtikrinti, jeigu dėl to buvo žmonių aukų ar kilo kitokios sunkios pasekmės, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

249⁽¹⁾ straipsnis. Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas

Savavališkas be reikalo traukinio sustabdymas stabdymo kranu, atjungus stabdomąją oro magistralę arba kitokiu būdu, jeigu dėl to buvo pažeistas normalus traukinių eismas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų, arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

Ta pati veika, jeigu ji sukėlė nelaimingą atsitikimą žmonėms, katastrofą, riedmenų sugadinimą arba kitokias sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

249⁽²⁾ straipsnis. Orlaivio nuvarymas

Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Esančio žemėje arba skrendančio orlaivio nuvarymas, arba tokio orlaivio pagrobimas nuvarymo tikslu, naudojant smurtą ar grasinant arba sukėlus tokiais veiksmais orlaivio avariją ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, jeigu dėl jų buvo sunkiai sužaloti žmonės, -
baudžiami laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

250 straipsnis. Neteko galios.

250⁽¹⁾ straipsnis. Žiaurus elgesys su gyvūnais

Žiaurus elgesys su gyvūnais, sukėlęs jų žuvimą arba sužalojimą, taip pat gyvūnų kankinimas, padaryti asmens, kuriam per vienerius metus buvo taikoma administracinio poveikio priemonė už tokius pat veiksmus, -

baudžiami pataisos darbais iki šešių mėnesių arba bauda.

250⁽²⁾ straipsnis. Gyvūnų auginimo, laikymo ar gabenimo taisyklių pažeidimas

Gyvūnų auginimo, laikymo ar gabenimo taisyklių pažeidimas, jeigu dėl to nukentėjusiajam buvo padarytas sunkus ar apysunkis kūno sužalojimas arba nukentėjusysis buvo užkrėstas liga ar kitaip susargdintas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų.

Gyvūnų auginimo, laikymo ar gabenimo taisyklių pažeidimas, jeigu dėl to nukentėjusysis mirė, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-589](#), 2001-11-08, Žin., 2001, Nr. 99-3523 (2001-11-28), įsigalioja nuo 2002-01-01

Vienuoliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI RAŠTO APSAUGOS TARNYBAI

251 straipsnis. Įsakymo nevykdymas

Įžūlus viršininko įsakymo nevykdymas ar netinkamas vykdymas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Ta pati veika, sukėlus sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki dešimties metų.

Karys, neįvykęs viršininko įsakymo, verčiančio sulaužyti priesaiką ar aiškiai neteisėto, pagal baudžiamuosius įstatymus neatsako.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr. 106-3059 (99.12.15)

252 straipsnis. Grasinimas viršininkui

Grasinimas viršininkui jį nužudyti, sužaloti ar kitaip smurtauti, ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba, jeigu yra pakankamas pagrindas manyti, kad grasinimas bus įvykdytas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

253 straipsnis. Pasipriešinimas viršininkui

Fizinis smurtas prieš viršininką ryšium su jo krašto apsaugos tarnyba -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr. 106-3059 (99.12.15)

254 straipsnis. Smurto veiksmai prieš pavaldinį

Fizinio smurto veiksmai prieš pavaldinį, kuriuos padarė viršininkas, eidamas krašto apsaugos tarnybos pareigas, -

baudžiami laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo ketverių iki dvylikos metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

255 straipsnis. Pavaldinio arba viršininko įžeidinėjimas

Sistemingas garbės arba orumo žeminimas žodžiu, raštu arba veiksniu. padarytas pavaldinio ar jaunesniojo vyresniajam, arba viršininko prieš pavaldinį ar vyresniojo prieš jaunesnįjį, bent vienam iš jų einant krašto apsaugos tarnybos pareigas, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų.

256 straipsnis. Krašto apsaugos tarnybos statutų taisyklių pažeidimas

Krašto apsaugos tarnybos statutuose numatytų vienas kitam nepavaldžių karių tarpusavio santykių taisyklių pažeidimas, pasireiškęs mušimu ar kitokiu smurtu, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų.

Tie patys veiksmai, sukėlę lengvą arba apysunkį kūno sužalojimą, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatyti veiksmai, padaryti panaudojant ginklą, taip pat sukėlę sunkų kūno sužalojimą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo penkerių iki dešimties metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

257 straipsnis. Neteisėtas įsakymas

Aiškiniai neteisėto įsakymo davimas ar vertimas tokį įsakymą vykdyti. taip pat jo vykdymas, sukėlę sunkų kūno sužalojimą, padarę didelę materialinę žalą arba kitas sunkias pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų.

258 straipsnis. Laikinas pasišalinimas

Savavališkas kario pasišalinimas iš dalinio arba tarnybos vielos. taip pat jo neatvykimas laiku be pateisinamų priežasčių į tarnybą, trukęs ilgiau kaip penkias paras, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų.

259 straipsnis. Dezertyravimas

Privalomosios tarnybos kario pasitraukimas iš karinio dalinio arba tarnybos vietos, turint tikslą išvengti krašto apsaugos tarnybos, taip pat turint tokį pat tikslą neatvykimas į šią tarnybą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

260 straipsnis. Savavališkas pasitraukimas iš dalinio kautynių aplinkybėmis

Savavališkas kario pasitraukimas iš dalinio arba tarnybos vietos, taip pat neatvykimas į tarnybą kautynių aplinkybėmis be pateisinamų priežasčių, nesvarbu, kokia jų trukmė, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

261 straipsnis. (Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

262 straipsnis. Krašto apsaugos turto pasisavinimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos, mundiruotės ar kitokio krašto apsaugos turto pasisavinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

263 straipsnis. Krašto apsaugos turto praradimas

Ginklų, šaudmenų, karinės technikos arba kitokio krašto apsaugos turto. patikėto tarnybos reikalams, praradimas arba sugadinimas dėl jų laikymo pažeidimo ar aplaidumo - baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

264 straipsnis. Tyčinis krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas

Tyčinis ginklų, šaudmenų, transporto priemonių, karinės technikos ar kitokio krašto apsaugos turto sunaikinimas ar sužalojimas, nesant itin pavojingo valstybinio nusikaltimo požymių, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

265 straipsnis. Sargybų statuto, konvojaus ir patrulio tarnybų taisyklių pažeidimas

Sargybų statuto taisyklių pažeidimas sargybos postuose, taip pat patrulio ir konvojaus tarnybų taisyklių pažeidimas, sukėlęs sunkias pasekmes, - baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

266 straipsnis. Valstybės sienos apsaugos tarnybos taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugos tarnybą, pažeidimas šios tarnybos taisyklių, dėl ko buvo padarytas nusikaltimas arba didelė materialinė žala valstybei, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

267 straipsnis. Vidaus tarnybos statuto taisyklių pažeidimas

Asmens, atliekančio pavestą tarnybą dalinyje (išskyrus sargybą), pažeidimas vidaus tarnybos statuto taisyklių, sukėlęs sunkias pasekmes, - baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

268 straipsnis. Žūvančio karo laivo palikimas

Vado, neįvykdžiusio iki galo savo tarnybos pareigų, palikimas žūvančio karo laivo - baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Ta pati veika, jei dėl to žuvo žmonės arba atsirado kitos sunkios pasekmės, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.

269 straipsnis. Kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas

Dalinio kovos vėliavos praradimas ar išniekinimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

270 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šio skirsnio straipsnius atsako kariai, t.y. Lietuvos Respublikos piliečiai, atliekantys krašto apsaugos ar vidaus reikalų sistemose privalomąją (pradinę ar aktyviajame rezerve), profesinę arba savanorių karo tarnybą (kariai savanoriai - karinių mokymų, pratybų ar specialiųjų užduočių vykdymo metu).

Kiti asmenys, organizavę, kurstę ar padėję padaryti nusikaltimus krašto apsaugos tarnybai, atsako pagal atitinkamus šio skirsnio straipsnius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-725](#), 98.05.05, *Žin.*, 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)

Dvyliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI NUOSAVYBEI

271 straipsnis. Vagystė

Slaptas ar atviras svetimo turto pagrobimas (vagystė) -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais, arba bauda.

Vagystė, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba įsibraunant į negyvenamąją patalpą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki šešerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta įsibraunant į gyvenamąją patalpą, taip pat automobilio vagystė – baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Vagystė, padaryta stambiu mastu, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr. 106-3059 (99.12.15)

Nr. [IX-800](#), 2002-03-21, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1356 (2002-04-10)

271⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas naudojimasis energija ar vandeniu

Neteisėtas naudojimasis elektros ar šilumos energija, dujomis arba vandeniu, padaręs didelės turtinės žalos, –

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais, arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-800](#), 2002-03-21, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1356 (2002-04-10)

272 straipsnis. Plėšimas

Svetimo turto užvaldymas panaudojant fizinį smurtą arba grasinant tuoj pat jį panaudoti, arba kitaip atimant galimybę nukentėjusiajam priešintis (plėšimas), -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, padarytas pakartotinai, arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba įsibraunant į negyvenamąją patalpą, arba panaudojant šaunamąjį ginklą, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo ketverių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

Plėšimas, susijęs su sunkaus kūno sužalojimo padarymu arba padarytas įsibraunant į gyvenamąją patalpą, arba stambiu mastu, arba itin pavojingo recidyvisto, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo šešerių iki dvylikos metų su bauda ar be baudos.

273 straipsnis. Turto prievartavimas

Atviras, užmaskuotas paslaugų siūlymu ar kitokia forma pridengtas reikalavimas perduoti turtą, teisę į turtą arba padaryti kitus turtinio pobūdžio veiksmus ar nuo jų susilaikyti, tiesiogiai arba užuominomis grasinant panaudoti fizinį smurtą prieš nukentėjusįjį ar jo artimuosius, sunaikinti ar sugadinti jų turtą ar kitaip šantažuojant (turto prievartavimas), -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų ir bauda.

Turto prievartavimas panaudojant fizinį smurtą, sunaikinant ar sugadinant turtą arba panaudojant kitokią prievartą, taip pat padarytas grupės iš anksto susitarusių asmenų arba pakartotinai, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki aštuonerių metų ir bauda.

Turto prievartavimas, sukėlęs didelę materialinę žalą ar kitas sunkias pasekmes, arba esant stambaus masto turtiniam reikalavimui, taip pat padarytas organizuotos grupės arba panaudojant šaunamąjį ginklą ar sprogmenis, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvylikos metų.

274 straipsnis. Sukčiavimas

Svetimo turto užvaldymas arba teisės į turtą įgijimas apgaule (sukčiavimas) -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų su bauda ar be baudos.

Sukčiavimas, padarytas pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę programą, įrašant į kompiuterio atmintį klaidingus duomenis, taip pat kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su bauda ar be baudos.

Sukčiavimas, padarytas stambiu mastu, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo vienerių iki dešimties metų su bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

275 straipsnis. Turto pasisavinimas arba iššvaistymas

Kaltininkui patikėto ar esančio jo žinioje svetimo turto pasisavinimas arba iššvaistymas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų su bauda ar be baudos, su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla, ar be tokios teisės atėmimo.

Ta pati veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla, arba be tokios teisės atėmimo.

Kaltininkui patikėto ar esančio jo žinioje svetimo turto pasisavinimas arba iššvaistymas stambiu mastu -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas arba dirbti tam tikrą darbą, arba užsiimti tam tikra veikla su bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

276 straipsnis. Radinio pasisavinimas

Pasisavinimas rasto arba atsitiktinai patekusio svetimo didelės vertės turto -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

277 straipsnis. Turtinės žalos padarymas apgaule arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu

Turtinės žalos padarymas kitam asmeniui vengiant atsiskaitymų už atliktus darbus ar suteiktas paslaugas, taip pat vengiant kitų mokėjimą, jeigu tai padaryta apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika sudarant žinomai neteisingą kompiuterinę programą, įrašant į kompiuterio atmintį klaidingus duomenis, taip pat kitaip paveikiant kompiuterinę informaciją ar jos apdorojimą -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais tam pačiam laikui, arba bauda.

278 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia

Svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas tyčia -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta padegant ar kitokiu visuotinai pavojingu būdu, arba išardant ar sugadinant ryšių, elektros, dujų, šilumos ar vandens ūkių įrenginius, arba sunaikinant ar sužalojant turinčias istorinę-kultūrinę reikšmę vertybes, arba padariusi nukentėjusiajam didelę turtinę žalą, -

baudžiama laisvės atėmimu iki septynerių metų su bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

279 straipsnis. Turto sunaikinimas ar sužalojimas dėl neatsargumo

Neatsargus svetimo turto sunaikinimas ar sužalojimas, padaręs nukentėjusiajam didelę turtinę žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

280 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Šio skirsnio straipsniuose numatytas turto pagrobimas laikomas stambiu, jeigu pagrobtojo ar reikalaujamo perduoti turto vertė viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

271, 272, 273, 274 ir 275 straipsniuose pakartotiniu laikomas nusikaltimas, padarytas asmens, padariusio kurį nors iš nusikaltimų, numatytų šiuose straipsniuose arba šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232², 234¹, 234² straipsniuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

281 straipsnis. Nusikalstamu būdu gauto turto įgijimas arba realizavimas

Turto, gauto šio kodekso 105 straipsnio 8 punkte, 232², 234¹, 271-277, 312 straipsniuose numatytu būdu, įgijimas arba realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti stambiu mastu, taip pat sistemingai arba asmens, turinčio teistumą už tokio pat nusikaltimo padarymą, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų su bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Tryliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI VALSTYBĖS TARNYBAI

282 straipsnis. Kyšio priėmimas

Valstybės tarnautojo ar pareigūno arba jam prilyginto asmens savo ar kitų asmenų naudai tiesioginis ar netiesioginis kyšio priėmimas, pažadėjimas ar susitarimas priimti kyšį, reikalavimas ar provokavimas jį duoti už teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų.

Valstybės tarnautojo ar pareigūno arba jam prilyginto asmens savo ar kitų asmenų naudai tiesioginis ar netiesioginis kyšio priėmimas, pažadėjimas ar susitarimas priimti kyšį, reikalavimas ar provokavimas jį duoti už neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus -

baudžiamas laisvės atėmimu iki septynerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki trejų metų.

Valstybės tarnautojo ar pareigūno arba jam prilyginto asmens savo ar kitų asmenų naudai tiesioginis ar netiesioginis stambaus masto kyšio priėmimas, pažadėjimas ar susitarimas priimti stambaus masto kyšį, reikalavimas ar provokavimas jį duoti už teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Asmens pasinaudojimas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų tarnautojui ar pareigūnui arba jam prilygintam asmeniui už kyšį pažadant paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar pareigūną arba jam prilygintą asmenį, kad jie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, Žin., 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

283 straipsnis.(Neteko galios)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

284 straipsnis. Papirkimas

Tiesioginis arba netiesioginis kyšio pasiūlymas, pažadėjimas duoti arba jo davimas valstybės tarnautojui ar pareigūnui arba jam prilygintam asmeniui už pageidaujamą teisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, arba tarpininkavimas siekiant tų pačių rezultatų –

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tiesioginis arba netiesioginis kyšio pasiūlymas, pažadėjimas duoti arba jo davimas valstybės tarnautojui ar pareigūnui arba jam prilygintam asmeniui už pageidaujamą neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, arba tarpininkavimas siekiant tų pačių rezultatų –

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Tiesioginis arba netiesioginis stambaus masto kyšio pasiūlymas, pažadėjimas duoti arba jo davimas valstybės tarnautojui ar pareigūnui arba jam prilygintam asmeniui už pageidaujamą teisėtą arba neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus, arba tarpininkavimas siekiant tų pačių rezultatų –

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų arba bauda.

Nuo baudžiamosios atsakomybės už papirkimą atleidžiamas asmuo, iš kurio kyšio buvo reikalauta, provokuota jį duoti ir kyšį jis pasiūlė, pažadėjo ar davė su teisėsaugos institucijos žinia.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, Žin., 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

285 straipsnis. Piktnaudžiavimas tarnyba

Tyčinis valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, jeigu tai buvo padaryta savanaudiškais ar asmeniniais tikslais, arba padaręs didelę žalą valstybės interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Tyčinis valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo pasinaudojimas tarnybine padėtimi priešingais tarnybai interesais, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukėles didelę žalą valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų metų iki penkerių metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

286 straipsnis. Valstybės pareigūno neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje

Valstybės pareigūno neteisėtas dalyvavimas individualios įmonės, tikrosios ūkinės ar komanditinės bendrijos, akcinės bendrovės ar kredito įstaigos komercinėje, ūkinėje, finansinėje veikloje, padaręs didelę žalą valstybės interesams, -

baudžiamas bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų arba be tokios teisės atėmimo.

287 straipsnis. Tarnybos įgaliojimų viršijimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktų jam tarnybos teisių savanaudiškais ar asmeniniais tikslais arba padaręs didelę žalą valstybės interesams ar kitiems asmenims -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda arba buda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo viršijimas įstatymo suteiktų jam tarnybos teisių, padarytas savanaudiškais tikslais ir sukėlęs didelę žalą valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki šešerių metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

288 straipsnis. Tarnybos pareigų neatlikimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo neatlikimas savo pareigų arba jų atlikimas netinkamai dėl nerūpestingumo, jeigu dėl to padaryta didelė žala valstybės interesams ar kitiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba buda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisės atėmimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

289 straipsnis. Tarnybinis suklastojimas

Valstybės pareigūno ar valstybės tarnautojo įrašymas į oficialų dokumentą žinomai melagingų žinių arba surašymas ar išdavimas suklastoto dokumento, arba žinomai suklastoto dokumento patvirtinimas antspaudu (spaudu) ir(ar) parašu, arba kitoks oficialaus dokumento suklastojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba buda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų ar be tokios teisės atėmimo.

Tos pačios veikos, padarytos muitinės deklaracijos, mokesčio sumokėjimą patvirtinančio arba kito itin svarbaus oficialaus dokumento atžvilgiu arba sukėlusios didelę žalą valstybės interesams, -

baudžiamos laisvės atėmimu nuo trejų iki šešerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

290 straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Pagal šį kodeksą valstybės tarnautojai ir pareigūnai yra asmenys, dirbantys valstybės tarnyboje, – valstybės politikai, viešojo administravimo valstybės tarnautojai pagal Valstybės tarnybos įstatymą bei kiti asmenys, kurie dirbdami valstybės ar savivaldybių institucijose ar įstaigose, teisminėse, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintose institucijose atlieka valdžios atstovo funkcijas arba turi administracinius įgaliojimus, taip pat oficialūs kandidatai į tokias pareigas.

Valstybės tarnautojui ir pareigūnui prilyginamas asmuo, turintis atitinkamus įgaliojimus užsienio valstybės institucijoje, tarptautinėje viešojoje organizacijoje ar tarptautinėse teisminėse institucijose, taip pat oficialūs kandidatai į tokias pareigas.

Be to, valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba bet kokioje valstybinėje, nevalstybinėje ar privačioje įstaigoje, įmonėje ar organizacijoje ar verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus viešojo administravimo įgaliojimus, ar teikia viešąsias paslaugas, išskyrus ūkines ar technines funkcijas atliekančią asmenį.

Šio skirsnio 282 straipsnio trečiojoje dalyje numatytas kyšio priėmimas, 284 straipsnio trečiojoje dalyje numatytas papirkimas laikomi stambiaus masto, kai pinigų suma, turtinės vertybės ar turtinė nauda viršija 150 minimalaus gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Kai šio skirsnio 285 straipsnyje numatytas piktnaudžiavimas tarnyba, 286 straipsnyje numatytas neteisėtas dalyvavimas įmonės komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje, 287 straipsnyje numatytas tarnybos įgaliojimų viršijimas, 288 straipsnyje numatytas tarnybos pareigų neatlikimas, 289 straipsnio antrojoje dalyje numatytas tarnybinis suklastojimas padaro turtinės žalos, didelė žala laikoma valstybei ar kitiems asmenims padaryta turtinė žala, viršijanti 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

Keturioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI TEISINGUMUI

291 straipsnis. Melagingas pranešimas apie nusikaltimą

Pranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros įstaigoms arba teismui apie žinomai nebūtą nusikaltimą -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų arba dirbtinai sudarant įrodymus,

-

baudžiami laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda ar be jos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

292 straipsnis. Melagingas asmens įskundimas

Melagingas asmens įskundimas, kad jis padarė nusikaltimą ar administracinę teisės pažeidimą įstaigai arba pareigūnui, turintiems teisę pradėti baudžiamąjį ar administracinį persekiojimą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus arba kaltinant asmenį padarius sunkų nusikaltimą, taip pat kai tokie veiksmai sukėlė sunkias pasekmes, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

293 straipsnis. Melagingi parodymai, išvados, paaiškinimai ir vertimai

Melagingas liudytojo ar nukentėjusiojo parodymas, eksperto ar revizoriaus melagingos išvados davimas, specialisto melagingo paaiškinimo ar išvados davimas, taip pat žinomai neteisingas vertėjo vertimas, padaryti kvotos, parengtinio tardymo metu arba nagrinėjant bylą teisme, -

baudžiami laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Tos pačios veikos, padarytos iš savanaudiškų paskatų ar dirbtinai sudarant įrodymus, taip pat kai dėl tokių veiksmų asmuo buvo neteisėtai suimtas, nuteistas ar išteisintas, turėjo didelę turtinę žalą, taip pat kai tokie veiksmai sukėlė kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamos laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda ar be jos.

Nukentėjusysis ar liudytojas neatsako už melagingų parodymų davimą, jei tai padarė siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės pats, taip pat, kad jos išvengtų jo šeimos nariai arba artimieji giminaičiai, ir prieš apklausą nebuvo supažindintas su teise atsisakyti duoti tokius parodymus ar atsakyti į tokius klausimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

294 straipsnis. Nepranešimas apie nusikaltimą

Nepranešimas kvotos, tardymo, prokuratūros įstaigoms arba teismui be svarbios priežasties per kiek galima trumpesnę laiką apie žinomai rengiamą, daromą ar padarytą

neteisėtą užsieniečių gabenimą per Lietuvos Respublikos valstybės sieną arba neteisėtai valstybės sieną perėjusių užsieniečių slėpimą ar gabenimą (82⁽¹⁾ straipsnio 2 ir 3 dalys), tyčinį nužudymą (104 ir 105 straipsniai), nusikalstamo susivienijimo kūrimą ar dalyvavimą jo veikloje (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro aktą (227⁽³⁾ straipsnis), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimą (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimą (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimą (234⁽⁴⁾ straipsnis) ir orlaivio nuvaymą (249⁽²⁾ straipsnis) -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų su bauda ar be jos arba bauda.

Asmuo neatsako už nepranešimą apie nusikaltimą, jeigu jam, jo šeimos nariams arba artimiesiems giminaičiams po pranešimo apie nusikaltimą būtų iškilusi grėsmė būti patrauktiems baudžiamajon atsakomybėn.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, *Žin.*, 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)

295 straipsnis. Nusikaltimo slėpimas

Iš anksto nepadėtas tyčinio nužudymo (104 ir 105 straipsniai), tyčinio sunkaus kūno sužalojimo sunkinančiomis aplinkybėmis (111 straipsnio 2 dalis), išžaginimo sunkinančiomis aplinkybėmis (118 straipsnio 3 ir 4 dalys), nusikalstamo susivienijimo kūrimo ar dalyvavimo jo veikloje (227⁽¹⁾ straipsnis), teroro akto (227⁽³⁾ straipsnis), neteisėto psichotropinių ar narkotinių medžiagų gaminimo, įgijimo, laikymo, gabenimo, siuntimo arba realizavimo sunkinančiomis aplinkybėmis (232⁽¹⁾ straipsnio 3 ir 4 dalys), šaunamojo ginklo, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų grobimo (234⁽¹⁾ straipsnis), radioaktyviųjų medžiagų grobimo (234⁽²⁾ straipsnis), nusikalstamų grupių ginklavimo (234⁽⁴⁾ straipsnis), orlaivio nuvaymo (249⁽²⁾ straipsnis) vagystės sunkinančiomis aplinkybėmis (271 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys), plėšimo (272 straipsnis), turto prievartavimo (273 straipsnis), turto pasisavinimo sunkinančiomis aplinkybėmis (275 straipsnio 3 dalis), kontrabandos sunkinančiomis aplinkybėmis (312 straipsnio 2 ir 3 dalys), neteisėto prekių ar produkcijos neišvežimo iš Lietuvos Respublikos sunkinančiomis aplinkybėmis (312⁽¹⁾ straipsnio 2 dalis), netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimo, laikymo arba paleidimo apyvarton (327 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymo (333 straipsnis), okupuotos valstybės civilių trėmimo (334 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio su jais (335 straipsnis), tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos pažeidimo (336 straipsnis) slėpimas, padarymo įrankių ir priemonių, pėdsakų, nusikalstamu būdu įgytų daiktų, taip pat dokumentų, turinčių įrodomąją reikšmę, paslėpimas arba tyčinis jų sunaikinimas ar sužalojimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda arba be jos arba bauda.

Asmuo neatsako už nusikaltimo slėpimą, jeigu jis tai padarė, siekdamas išvengti baudžiamosios atsakomybės pats, taip pat, kad jos išvengtų jo šeimos nariai arba artimieji giminaičiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, *Žin.*, 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, *Žin.*, 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, *Žin.*, 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Nr. [IX-200](#), 2001 03 01, *Žin.*, 2001, Nr. 34-1123 (2001 04 20)

296 straipsnis. Nusikaltimą padariusio asmens slėpimas

Iš anksto nepadėtas asmens, padariusio sunkų nusikaltimą, slėpimas norint padėti jam išvengti baudžiamojo persekiojimo ar laisvės atėmimo bausmės atlikimo -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su bauda ar be jos.

Asmuo neatsako už šiame straipsnyje numatytą veiką, jeigu jis slėpė savo šeimos narį arba artimą giminaitį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

297 straipsnis. Poveikis liudytojui, nukentėjusiajam, ekspertui, specialistui, revizoriui ar vertėjui

Siekimas bet kokia forma paveikti liudytoją, nukentėjusįjį, ekspertą, specialistą, revizorių ar vertėją, kad jie kvotos, parengtinio tardymo metu ar teisme duotų melagingus parodymus, išvadą, paaiškinimus, surašytų melagingą revizijos aktą arba melagingai išverstų, taip pat kliudymas jiems pagal šaukimą atvykti pas kvotėją, tardytoją, prokurorą ar į teismą - baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti paperkant šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius ar panaudojant fizinį smurtą prieš juos, sunaikinant ar sužalojant jų turtą, taip pat grasinant panaudoti fizinį smurtą, sunaikinti arba sužaloti turtą ar kitaip šantažuojant, -

baudžiami laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1160](#), 99.05.04, Žin., 1999, Nr.43-1359 (99.05.19)

297⁽¹⁾ straipsnis. Siekimas paveikti nukentėjusįjį, kad jis susitaikytų su kaltininku

Siekimas paveikti nukentėjusįjį, valstybės institucijos ar juridinio asmens atstovą, kad jie susitaikytų su kaltininku, jeigu tai padaryta paperkant ar panaudojant prieš šiuos asmenis, jų šeimos narius arba artimus giminaičius fizinį smurtą, sunaikinant ar sužalojant jų turtą, taip pat grasinant panaudoti fizinį smurtą, sunaikinti ar sužaloti turtą arba kitaip šantažuojant, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda ar be jos arba bauda.

298 straipsnis. Kišimasis į kvotėjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veiklą

Mėginimas bet kokia forma paveikti kvotėją, tardytoją, prokurorą ar teisėją, norint sukliudyti išsamiai, visapusiškai ir objektyviai atlikti parengtinį tyrimą arba teisingai išnagrinėti bylą teisme, taip pat mėginimas bet kokia forma paveikti teismo antstolį, susijęs su jo tarnybinių pareigų vykdymu, -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti grasinant panaudoti fizinį smurtą prieš kvotėją, tardytoją, prokurorą, teisėją ar teismo antstolį, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat grasinant sunaikinti ar sužaloti jų turtą, -

baudžiami laisvės atėmimu iki trejų metų su bauda ar be jos.

Kišimasis į kvotėjo, tardytojo, prokuroro, teisėjo ar teismo antstolio veiklą, padarytas panaudojant fizinį smurtą prieš šiuos pareigūnus, jų šeimos narius arba artimuosius giminaičius, taip pat sunaikinant ar sužalojant jų turtą, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki šešerių metų su bauda ar be jos.

299 straipsnis. Kvotos ar parengtinio tardymo duomenų viešas pagarsinimas

Kvotos ar parengtinio tardymo neskelbtinų duomenų pagarsinimas iki bylos nagrinėjimo teisiama jame posėdyje be oficialaus leidimo -

baudžiamas pataisos darbais iki dvejų metų arba bauda.

300 straipsnis. Kalinio pabėgimas

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atėmimo bausmę asmens pabėgimas iš sulaikymo vietos -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų.

Tie patys veiksmai, padaryti panaudojant smurtą prieš sargybą ar kitus sulaikymo įstaigos administracijos atstovus arba padarant didelę turtinę žalą sulaikymo vietos įstaigai, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo vienerių iki šešerių metų.

301 straipsnis. Kalinio išlaisvinimas

Išlaisvinimas sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atėmimo bausmę asmens, padarytas panaudojus smurtą, apgaulę arba piktnaudžiaujant pasitikėjimu, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų su bauda ar be jos arba bauda.

302 straipsnis. Vengimas atlikti laisvės atėmimo bausmę
Nuteistojo, kuriam leista trumpam laikui išvykti iš laisvės atėmimo vietos, be pateisinamos priežasties laiku negrįžimas į bausmės atlikimo vietą -
baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba bauda.

302⁽¹⁾ straipsnis. Piktybinis teismo sprendimo ar nutarties nevykdymas
Piktybinis vengimas įvykdyti teismo sprendimą ar nutartį, kai skolininkas tris ir daugiau kartų pažeidžia teismo nustatytus sprendimo ar nutarties įvykdymo terminus, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

302⁽²⁾ straipsnis. Juridiniam asmeniui paskirtos bausmės nevykdymas
Juridinio asmens atsakingo darbuotojo nevykdymas bausmės, paskirtos juridiniam asmeniui, -
baudžiamas bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, Žin., 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

303 straipsnis. Laisvės atėmimo įstaigų darbo dezorganizavimas
Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atėmimo bausmę asmens terorizavimas kitų asmenų, laikomų laisvės atėmimo vietoje, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų.

Sulaikyto, suimto ar atliekančio laisvės atėmimo bausmę asmens organizavimas kitų, laikomų laisvės atėmimo vietoje, asmenų riaušių, kurių metu buvo sužaloti ar žuvo žmonės arba buvo padaryta didelė turtinė žala, taip pat aktyvus dalyvavimas tokiose riaušėse -
baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki penkiolikos metų.

304 straipsnis. Turto, kuriam taikomas laikinas nuosavybės teisės apribojimas, aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išėikvojimas, perleidimas ar paslėpimas
Patikėto turto, į kurį nuosavybės teisė laikinai apribota, taip pat aprašyto turto arba turto, kuriam uždėtas areštas, išėikvojimas, perleidimas arba paslėpimas -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų su bauda arba be jos ar bauda.
Ta pati veika, padaryta stambiu mastu, -
baudžiama laisvės atėmimu iki šešerių metų su bauda ar be jos.

305 straipsnis. Sąvokos išaiškinimas
Artimieji giminaičiai reiškia tėvus, vaikus, tikruosius brolius bei seseris, senolius, vaikaičius, taip pat sutuoktinį.
Šeimos nariais laikytini asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 329 straipsnyje.

Penkioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI ŪKININKAVIMO TVARKAI

306 straipsnis. Vertimasis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla
Vertimasis stambiu mastu komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės ar kitokiu neteisėtu būdu arba neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga licencija (leidimas), -
baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.
Vertimasis uždrausta komercine ar ūkine veikla stambiu mastu -
baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, *Žin.*, 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

306⁽¹⁾ straipsnis. Vertimasis neteisėta branduoline veikla

Veiklos branduolinėje energetikoje vykdymas be atitinkamos valstybės valdymo institucijos išduotos licencijos arba kitaip pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų su bauda ar be baudos arba pataisos darbais su bauda ar be baudos, arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-460](#), 97.10.16, *Žin.*, 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

307 straipsnis. Neteisėta įmonės veikla

Steigimo dokumentuose nenumatytos veiklos vykdymas stambiu mastu -

baudžiamas pataisos darbais ir bauda arba tik bauda.

Įmonės, kuri naudojama kaip priedanga kitokiai negu įmonės steigimo dokumentuose numatyta, be to, neteisėtai veiklai, įsteigimas ar veikla -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda arba tik bauda.

308 straipsnis. Neteisėtas prekių ir paslaugų ženklo naudojimas

Be prekių ir paslaugų ženklo savininko sutikimo prekių, pažymėtų prekių ir paslaugų ženklu, tapačiu ar klaidinamai panašiu į įstatymų nustatyta tvarka saugomą prekių ir paslaugų ženklą, gaminimas, laikymas, gabenimas ar platinimas komerciniais tikslais, taip pat įstatymų nustatyta tvarka saugomo paties prekių ir paslaugų ženklo (egzempliorių) atgaminimas, naudojimas, laikymas, gabenimas ar platinimas komerciniais tikslais -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, arba padariusi nukentėjusiajam didelės žalos, arba sukėlusį ar galėjusį sukelti pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, *Žin.*, 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)

309 straipsnis. Falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas

Prekių, neatitinkančių tų savybių, kurios yra nurodytos gaminio kortelėje, kitokiuose kokybės pažymėjimuose, ar kitaip falsifikuotų prekių gaminimas, realizavimas ar laikymas turint tikslą realizuoti -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

Bet kaip falsifikuotų prekių gaminimas, pardavimas ar laikymas turint tikslą parduoti stambiu mastu ar dideliais kiekiais -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

310 straipsnis. Naminės degtinės, brogos, kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio ir jų skiedinių, aparatų jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas ir realizavimas

Naminės degtinės, brogos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas, taip pat ir aparatų jiems gaminti gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių) gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas neturint leidimo -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), turinčių pavojingų žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingų medžiagų ar tokio pobūdžio priedų, gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų ir bauda.

Nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojingas žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus, pardavimas ar kitoks realizavimas, sukėlęs žmogaus mirtį ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki dešimties metų ir bauda.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje, antrojoje, trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse, padaryta dideliais kiekiais, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki aštuonerių metų ir bauda.

Už veiką, numatytą šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama dešimt ir daugiau litrų naminės degtinės, brogos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio ar techninio etilo alkoholio.

Už veiką, numatytą šio straipsnio trečiojoje dalyje, baudžiamoji atsakomybė atsiranda, jeigu pagaminama, laikoma, gabenama, parduodama ar kitaip realizuojama penki ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), o už veiką, numatytą šio straipsnio ketvirtojoje ir penktojoje dalyse, baudžiamoji atsakomybė atsiranda neatsižvelgiant į alkoholio skiedinių (mišinių) kiekį.

Šio straipsnio šeštojoje dalyje dideliu kiekiu laikoma penkiasdešimt ir daugiau litrų naminės degtinės, brogos ar kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų, nedenatūruoto etilo alkoholio, denatūruoto etilo alkoholio, techninio etilo alkoholio, taip pat jų skiedinių (mišinių) bei dešimt ir daugiau litrų alkoholio skiedinių (mišinių), pagamintų naudojant pavojingas žmogaus gyvybei ar sveikatai, nuodingas medžiagas ar tokio pobūdžio priedus.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytas namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę, kai gaminami, laikomi, gabenami, parduodami ar kitaip realizuojami namų gamybos alkoholiniai gėrimai, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija yra ne mažesnė kaip 15 procentų. Pagal šį straipsnį neužtraukia baudžiamosios atsakomybės naminio alaus gaminimas, laikymas, gabenimas, pardavimas ar kitoks realizavimas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [IX-715](#), 2002-01-17, *Žin.*, 2002, Nr. 13-471 (2002-02-06)

Nr. [IX-800](#), 2002-03-21, *Žin.*, 2002, Nr. 38-1356 (2002-04-10)

310⁽¹⁾ straipsnis. Apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas

Akcizais apmokestinamų prekių laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatytą tvarką -

baudžiamas bauda.

Akcizais apmokestinamų prekių laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatytą tvarką, padarytas dideliu mastu, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda.

Šio straipsnio pirmojoje arba antrojoje dalyje numatyta veika, padaryta pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiama laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda.

Kitų apmokestinamų prekių, nei nurodyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatytą tvarką, padarytas dideliu mastu arba sistemingai, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, Žin., 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1236](#), 99.06.17, Žin., 1999, Nr. 60-1947 (99.07.09)

311 straipsnis. Vartotojų apgaulė

Vartotojų apgaulė parduodant ne to pavadinimo, ne tos kokybės, ne to svorio, ne to komplektavimo, ne tų matų prekes arba prekes, kurių realizavimo terminas yra pasibaigęs, ir tų faktų nepranešimas pirkėjui, taip pat vartotojų apgaulė atsiskaitant už parduotas prekes -

baudžiama laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla ar be tokios teisės atėmimo arba tik bauda.

312 straipsnis. Kontrabanda

Prekių, pinigų, meno vertybių ar kitų privalomų pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną ne per muitinės arba per muitinės, nepateikiant jų muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės, arba naudojant suklastotą muitinės deklaraciją ar kitus dokumentus, arba gabenant kitų pavadinimų prekes ar daiktus, nei nurodyta muitinės deklaracijoje ar kituose dokumentuose, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba bauda.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje dalyje, padaryta grupės iš anksto susitarusių asmenų, taip pat šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų, radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių, nuodingųjų ir stipriai veikiančių, psichotropinių ar narkotinių medžiagų, prekursorių gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną, nepateikiant jų muitinei arba kitaip išvengiant muitinės kontrolės, arba neturint leidimo juos pervežti, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki aštuonerių metų ir bauda ar be baudos.

Veika, numatyta šio straipsnio pirmojoje ir (arba) antrojoje dalyse, padaryta stambiu mastu, arba didelio kiekio šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų kontrabanda -

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr. 17-397 (98.02.19)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

312⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos

Neteisėtas prekių ar produkcijos, kurios pagal tranzito arba eksporto dokumentus turėjo būti išvežtos per Lietuvos Respublikos sieną, neišvežimas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvejų iki penkerių metų ir bauda ar be baudos.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo trejų iki septynerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr. 17-397 (98.02.19)

Nr. [IX-200](#), 2001 03 01, Žin., 2001, Nr. 34-1123 (2001 04 20)

313 straipsnis. Apgaulingi pareiškimai apie įmonės veiklą

Apgaulingų duomenų apie įmonės komercinę, ūkinę, finansinę veiklą ar turtą pateikimas ataskaitoje, viešuose pasisakymuose ar publikacijose veikiant įmonės vardu, taip pat apgaulingos nepriklausomo auditoriaus išvados apie įmonės finansinės atskaitomybės teisingumą pateikimas, jei toks kreditorių, akcininkų, valstybinių ar kitų įstaigų, įmonių ar asmenų suklaidinimas dėl įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės ar turto sukėlė sunkias materialines pasekmes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-540](#), 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)

314 straipsnis. Paskolos panaudojimas ne pagal paskirtį

Paskolos iššvaistymas azartiniais lošimais, savo ar kitų asmenų asmeninėms išlaidoms padengti ar kitoks ne pagal paskirtį paskolos panaudojimas padarant kreditoriui ar laiduotojui turtinės žalos -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba tik bauda.

Tie patys veiksmai, padarę kreditoriui ar laiduotojui didelę turtinę žalą, -

baudžiami laisvės atėmimu iki šešerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

315 straipsnis. Privedimas prie bankroto

Privedimas įmonės prie bankroto tyčia blogai ją valdant, jei tuo padaroma turtinė žala kreditoriui, akcininkui ar kitam asmeniui, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla arba be tokios teisės atėmimo.

Bankrotas, lydimas turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai grąžinti, paslėpimo, iššvaistymo ar perleidimo tretiesiems asmenims, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [VIII-1590](#), 00.03.28, Žin., 2000, Nr.30-826 (00.04.12)

Nr. [IX-217](#), 2001 03 20, Žin., 2001, Nr. 31-1011 (2001 04 11)

316 straipsnis. Skolininko nesąžiningumas ir apgaulė

Turto, kuris galėtų būti pateiktas skolai grąžinti, paslėpimas, iššvaistymas, perleidimas, pervedimas į užsienį ar pardavimas nepateisinamai pigiai patekus į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbus nemokiu, jei tuo padaryta turtinė žala kreditoriams, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba tik bauda.

Naujų sutarčių prekėms pirkti sudarymas ar paskolų paėmimas žinant apie negalimumą už pirktas prekes sumokėti ar grąžinti skolą, taip pat melagingi pareiškimai ataskaitoje, viešuose pasisakymuose ar publikacijose apie neegzistuojančias skolas arba apie asmens žinioje esančio turto priklausomybę, padaryti asmens, patekusio į sunkią ekonominę situaciją ar pasiskelbusio nemokiu, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba tik bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

317 straipsnis. Pramoninis šnipinėjimas

Pramonine paslaptimi įmonėje esančios informacijos apie joje vykdomus tyrimus, ruošiamus gamybai ar gaminamus pavyzdžius, naudojamą technologiją, ruošiamus susitarimus su kitais partneriais rinkimas neteisėtai patenkant prie informacijos šaltinių ar naudojant specialius prietaisus informacijai rinkti, jei minėti veiksmai daromi norint gautą informaciją perduoti kitiems asmenims ar įmonėms arba pasinaudoti ja pačiam savo ūkinėje veikloje, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda arba tik bauda.

318 straipsnis. Pramoninės, komercinės ar banko paslapties paskelbimas

Informacijos apie įmonės veiklą, laikomos pramonine, komercine ar banko paslaptimi, suteikimas kitam asmeniui norint gauti turtinę ar asmeninę naudą, jei informaciją asmuo sužinojo ryšium su tarnyba šioje įmonėje arba tokia veikla padarė didelę turtinę žalą nukentėjusiajam, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ir bauda arba tik bauda.

319 straipsnis. Neteko galios.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

320 straipsnis. Neteko galios.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, *Žin.*, 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

321 straipsnis. Piktnaudžiavimas pasitikėjimu komercinėje, ūkinėje ar finansinėje veikloje

Tyčinė veika, prieštaraujanti komercinės, ūkinės ar finansinės įmonės interesams, padaryta asmens, paskirto ar įgalioto valdyti tokią įmonę ar atsakingo už atskiras jos veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojimą, jeigu šia veika valstybei, komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei ar asmeniui padaryta didelė žala, -

baudžiama laisvės atėmimu iki ketverių metų arba tik bauda ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

321⁽¹⁾ straipsnis. Aplaidumas komercinėje, ūkinėje, finansinėje ar profesinėje veikloje

Asmens, paskirto ar įgalioto valdyti komercinę, ūkinę ar finansinę įmonę ar atsakingo už atskiras jų veiklos sritis, ar veikiančio pagal atskirą įgaliojimą arba užsiimančio profesine veikla, netinkamas pavesto darbo atlikimas dėl nerūpestingumo, padaręs komercinei, ūkinei ar finansinei įmonei, valstybei ar asmeniui didelę žalą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų ar be tokios teisės atėmimo.

321⁽²⁾ straipsnis. Sąvokų išaiškinimas

Šio kodekso 310⁽¹⁾ straipsnio pirmojoje dalyje numatytas apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę, kai neteisėtai laikomų, gabenamų ar realizuojamų apmokestinamų prekių vertė viršija 50 minimalių gyvenimo lygių (MGL).

Šio kodekso 312 straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse numatytas prekių, pinigų, meno vertybių ar kitų privalomų pateikti muitinei daiktų gabenimas per Lietuvos Respublikos valstybės sieną užtraukia baudžiamąją atsakomybę, kai neteisėtai gabenamų per Lietuvos Respublikos valstybės sieną daiktų, prekių, pinigų ar meno vertybių vertė viršija 250 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą.

Šio kodekso 312 straipsnio antrojoje dalyje numatyta radioaktyviųjų ar kitų strateginių prekių kontrabanda laikoma kontrabanda prekių (dvigubos paskirties - civilinės ir karinės - prekių ir technologijų, branduolinių medžiagų ir branduolinėje veikloje naudojamų įrenginių, dvigubos paskirties prekių, kurios gali būti naudojamos branduolinėje veikloje), įrašytų į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus kontroliuojamųjų strateginių prekių ir technologijų sąrašus.

Šio kodekso 306 straipsnyje numatytas neteisėtas vertimasis komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, 307 straipsnio pirmojoje dalyje numatytas steigimo dokumentuose nenumatytos veiklos vykdymas, 310⁽¹⁾ straipsnyje numatytas apmokestinamų prekių neteisėtas laikymas, gabenimas ar realizavimas, 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta kontrabanda ir 312⁽¹⁾ straipsnio antrojoje dalyje numatytas neteisėtas prekių ar produkcijos neišvežimas iš Lietuvos Respublikos laikomas padarytas stambiu mastu, kai verčiamasi komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla neįsteigus įmonės Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ar kitokiu neteisėtu būdu, ar uždrausta komercine ar ūkine veikla, ar neturint licencijos (leidimo) tokiai veiklai, kuriai reikalinga Lietuvos Respublikos įstatymuose numatyta licencija (leidimas), arba vykdoma steigimo dokumentuose

nenumatyta veikla ir gaunamos pajamos (įplaukos), paskutiniųjų 12 mėnesių pajamos (įplaukos) ar nustatyta tvarka neapskaitytų prekių vertė, neteisėtai laikomų, gabenamų ar realizuotų apmokestinamų prekių vertė, ar kitokios padarytos turtinės žalos, neteisėtai gabenamų daiktų, prekių, pinigų ar meno vertybių vertė arba neišvežamų prekių ar produkcijos vertė viršija 500 minimalių gyvenimo lygių (MGL) dydžio sumą. Nustatant įplaukas, gaunamas verčiantis neteisėta komercine, ūkine, finansine ar profesine veikla, gali būti naudojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti Mokesčio bazės netiesioginio nustatymo metodai.

Šio kodekso 308 straipsnio antrojoje dalyje numatyta veika laikoma padaryta stambiu mastu, kai neteisėtai pagaminta, laikoma, gabenama ar platinama daugiau kaip 1000 vienetų prekių arba kai neteisėtai atgaminta, naudojama, laikoma, gabenama ar platinama daugiau kaip 10 000 vienetų prekių ir paslaugų ženklų (egzempliorių).

Šio kodekso 312 straipsnio trečiojoje dalyje numatyta šaunamųjų ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų kontrabanda laikoma padaryta dideliu kiekiu, kai neteisėtai gabenama daugiau kaip du vienetai šaunamųjų ginklų, daugiau kaip penkiasdešimt vienetų šaudmenų, daugiau kaip 0,1 kg sprogmenų ar sprogstamųjų medžiagų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr. 17-397 (98.02.19)

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr. 51-1396 (98.06.03)

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, Žin., 1998, Nr. 67-1937 (98.07.29)

Nr. [VIII-1236](#), 99.06.17, Žin., 1999, Nr. 60-1947 (99.07.09)

Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, Žin., 2000, Nr. 38-1054 (00.05.10)

Nr. [IX-200](#), 2001 03 01, Žin., 2001, Nr. 34-1123 (2001 04 20)

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

321⁽³⁾ straipsnis. Viešojo pirkimo tvarkos pažeidimas

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatytos pirkimo būdo parinkimo tvarkos pažeidimas ar neteisėtas tiekėjo (rangovo) parinkimas, jei dėl to padaryta didelė materialinė žala valstybei ar įmonei, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr. 66-2112 (99.07.30)

Šešioliktasis skirsnis NUSIKALTIMAI FINANSAMS

322 straipsnis. Aplaidus apskaitos tvarkymas

Aplaidus įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų neišsaugojimas, jeigu dėl to nebuvo galima visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės veiklos, komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatų ar įvertinti turto, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais ir bauda ar be baudos arba tik bauda.

323 straipsnis. Apgaulingas apskaitos tvarkymas

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas arba apskaitos dokumentų suklastojimas, paslėpimas ar sunaikinimas, jeigu tuo buvo trukdoma visiškai ar iš dalies nustatyti įmonės komercinės, ūkinės, finansinės būklės rezultatus ar įvertinti turtą, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda ar be baudos arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba tik bauda.

Apgaulingas įmonės buhalterinės apskaitos tvarkymas, padarytas sunaikinant ar suklastojant kasos aparato kontrolinę juostą, mokesčių arba muitinės dokumentus, neįtraukiant į apskaitą produkcijos, žaliavų ir prekių, laikant jas be įsigijimo dokumentų, išmokant darbo užmokestį pagal neoficialų žiniaraštį ar visai be žiniaraščio, arba kitaip be apskaitos panaudojant pinigines lėšas ir materialines vertybes, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda.

Straipsnio pakeitimai:

324 straipsnis. Žinomai neteisingų duomenų apie pajamas arba pelną pateikimas

Žinomai neteisingų duomenų apie savo arba įmonės pajamas, pelną ar jų naudojimą įrašymas į deklaraciją arba į nustatyta tvarka patvirtintas ataskaitas bei kitus dokumentus ir jų pateikimas valstybinei mokesčių inspekcijai -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų arba tik bauda.

Tie patys veiksmai, padaryti pakartotinai, -

baudžiami laisvės atėmimu iki penkerių metų.

325 straipsnis. Mokesčių ir įmokų vengimas

Nepateikimas laiku valstybinei mokesčių inspekcijai deklaracijos ar nustatyta tvarka patvirtintos ataskaitos ir kito dokumento apie savo turtą ar pajamas arba įmonės pajamas, pelną arba nesumokėjimas laiku mokesčių po šių dokumentų pateikimo dėl priežasčių, nesusijusių su nemokumu, po to, kai mokesčių inspekcija raštu priminė apie pareigą pateikti deklaraciją ar kitokius nustatyta tvarka patvirtintus dokumentus bei ataskaitas ir sumokėti mokesčius, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žalą valstybei, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki šešerių metų.

Valstybinio socialinio draudimo įmokų apskaičiavimo ir jų mokėjimo nustatytos tvarkos pažeidimas, vengimas registruotis draudėju valstybinio socialinio draudimo įstaigose, neįsileidimas valstybinio socialinio draudimo įstaigų pareigūnų tikrinti duomenų, susijusių su valstybinio socialinio draudimo įmokomis bei išmokomis, nepateikimas jiems dokumentų arba jų nuslėpimas, klaidingų žinių suteikimas, neteisingų duomenų apie gautas pajamas, reikalingų valstybinei socialinio draudimo pensijai skirti, įrašymas į išduodamas piliečiams pažymas ar kitus dokumentus, taip pat valstybinio socialinio draudimo įstaigų pareigūnų teisėtų reikalavimų nevykdymas, jeigu už tai draudėjui per vienerius metus pakartotinai buvo paskirta administracinė nuobauda, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų ar bauda.

Ta pati veika, padariusi didelę turtinę žalą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dvejų iki ketverių metų.

326 straipsnis. Pinigų plovimas

Operacijų nusikalstamu būdu įgytais pinigais atlikimas arba nusikalstamu būdu įgytų pinigų naudojimas komercinei, ūkinei veiklai, jei taip naudojant siekiama nuslėpti arba įteisinti tokius pinigus (pinigų plovimas), -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki septynerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

Pinigų plovimas, padarytas pakartotinai arba grupės iš anksto susitarusių asmenų, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki aštuonerių metų su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas ar dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo trejų iki penkerių metų.

326⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas banko paskolos išdavimas

Banko paskolos išdavimas pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymą ar Lietuvos banko nutarimų nustatytą tvarką, jei paskola nebuvo sugrąžinta laiku, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki dvejų metų arba tik bauda ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla nuo dvejų iki penkerių metų.

Ta pati veika, sukėlus banko nelikvidumą, nemokumą, bankrotą ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki penkerių metų ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą arba užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

326⁽²⁾ straipsnis. Nepateisinamai rizikinga banko operacija

Tyčinis nepateisinamai rizikingas banko paskolos išdavimas ar kitokia tyčinė nepateisinamai rizikinga banko operacija, dėl kurios bankui buvo padaryta didelė žala, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų arba tik bauda ir atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas, dirbti tam tikrą darbą ar užsiimti tam tikra veikla iki penkerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

327 straipsnis. Netikrų pinigų ar vertybinių popierių pagaminimas, laikymas arba paleidimas apyvarton

Netikrų lito bilietų ir monetų ar kitos valstybės pinigų, esančių apyvartoje, ar vertybinių popierių pagaminimas arba paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Netikrų pinigų ar vertybinių popierių, numatytų šio straipsnio pirmojoje dalyje, pagaminimas ar laikymas dideliais kiekiais arba jų paleidimas apyvarton dideliais kiekiais -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvylikos metų ir bauda ar be baudos.

Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytų pinigų ar vertybinių popierių, kuriuos asmuo gavo kaip tikrus, žinotinis paleidimas apyvarton -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų arba bauda.

327⁽¹⁾ straipsnis. Netikrų mokėjimo kortelių gaminimas ar neteisėtas disponavimas jomis

Tyčinis netikros ar suklastotos mokėjimo kortelės ar jos dalies gaminimas, įgijimas, laikymas, realizavimas arba įrangos netikroms mokėjimo kortelėms gaminti ar tikroms klastoti gaminimas, įgijimas, laikymas ar realizavimas, arba svetimos mokėjimo kortelės neteisėtas įgijimas, laikymas ar realizavimas, taip pat neteisėtas identifikacinių mokėjimo kortelės duomenų rinkimas ar perdavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų ir bauda arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [VIII-1736](#), 00.06.15, Žin., 2000, Nr.54-1559 (00.07.05)

328 straipsnis. Netikrų pašto ženklų, važiavimo bilietų pagaminimas

Netikrų pašto ženklų ar važiavimo bilietų pagaminimas ar realizavimas -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda ar be baudos.

Ta pati veika, padaryta stambiu mastu ar versliškai, -

baudžiama laisvės atėmimu iki šešerių metų ir bauda ar be baudos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

328¹ straipsnis. Netikrų banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų gaminimas, realizavimas, laikymas ar naudojimas

Netikrų banderolių ar kitų specialių ženklų prekėms, kuriomis draudžiama prekiauti be banderolių ar kitų specialių ženklų, gaminimas, laikymas, realizavimas ar naudojimas dideliais kiekiais arba jei dėl to padaryta didelė žala valstybei, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų ir bauda arba tik bauda.

Dideliu kiekiu laikoma, kai banderolių prekėms ar kitų specialių ženklų skaičius viršija vieną tūkstantį vienetų.

329 straipsnis. Operacijų su pinigais ar vertybiniais popieriais norminių aktų pažeidimas

Operacijų su vertybiniais popieriais ar užsienio valiuta norminių aktų pažeidimas, taip pat pinigų, pelno, kapitalo pervedimas į kitas valstybes pažeidžiant Lietuvos Respublikos galiojančius įstatymus -

baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų ir bauda ar be baudos arba tik bauda.

329⁽¹⁾ straipsnis. Banko paskolos gavimas apgaule

Banko paskolos gavimas pateikus apgaulingus duomenis, nesant sukčiavimo požymių, arba kitu žinotinai neteisėtu būdu -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų.

329⁽²⁾ straipsnis. Piktybinis vengimas sugrąžinti paskolą

Piktybinis vengimas sugrąžinti paskolą, esant teismo sprendimui, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki ketverių metų ir bauda arba be jos.

Ta pati veika, sukėlus banko nelikvidumą, nemokumą, bankrotą ar kitas sunkias pasekmes, -

baudžiama laisvės atėmimu iki aštuonerių metų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, *Žin.*, 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)

329⁽³⁾ straipsnis. Sąvokos išaiškinimas

Šio kodekso 15 ir 16 skirsniuose įmonė reiškia visų rūšių ūkines, komercines, kredito ir finansines įmones, bendroves, įstaigas, bendrijas, asociacijas, susivienijimus ir organizacijas.

Septynioliktasis skirsnis

NUSIKALTIMAI GYVŪNIJAI IR AUGMENIJAI

330 straipsnis. Neteisėtas medžiojimas

Medžiojimas žvėrių ar paukščių, kuriuos medžioti visiškai uždrausta, arba neteisėtas medžiojimas, padaręs stambią žalą, arba neteisėtas medžiojimas naudojant transporto priemones -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

331 straipsnis. Neteisėta žvejyba ir neteisėtas vandens gyvūnų gaudymas

Neteisėta vertingų veislių žuvų žvejyba ar retų arba nykstančių vandens gyvūnų gaudymas, įsigijimas, laikymas, taip pat neteisėta žvejyba ar vandens gyvūnų gaudymas naudojant elektros energiją, ultragarsą, nuodingąsias, sprogstamąsias medžiagas, sprogmenis bei kitais žuvų ar vandens gyvūnų masinio naikinimo būdais, taip pat neteisėta žvejyba ar vandens gyvūnų gaudymas, padaręs stambios žalos, -

baudžiamas laisvės atėmimu iki vienerių metų arba pataisos darbais iki dvejų metų, arba bauda.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-472](#), 2001-07-12, *Žin.*, 2001, Nr. 64-2332 (2001-07-25)

331⁽¹⁾ straipsnis. Neteisėtas žvejybos prietaisų gaminimas, įsigijimas, laikymas ar realizavimas

Neteisėtas elektros arba ultragarso žvejybos prietaisų gaminimas, įsigijimas, laikymas ar realizavimas -

baudžiamas pataisos darbais iki vienerių metų arba bauda.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-472](#), 2001-07-12, *Žin.*, 2001, Nr. 64-2332 (2001-07-25)

332 straipsnis. Lietuvos Respublikos kontinentinio šelfo įstatymų pažeidimas

Įrenginių ar kitokių įtaisinių statymas Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, taip pat sudarymas aplink juos saugumo zonų neturint reikiamo leidimo: įrenginių ir kitokių įtaisinių Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe apsaugos, nuolatinių priemonių, įspėjančių apie jų buvimą palaikymo bei įrenginių ir įtaisinių, kurių eksploatavimas galutinai nutrauktas, likvidavimo neužtikrinimas, taip pat nesiėmimas saugumo zonoje priemonių jūros gyvūnų ištekliams nuo žalingų atlieku apsaugoti, -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų ir bauda.

Užsienio piliečių tyrimas, žvalgymas ir eksploatavimas gamtos turtų ir vykdymas kitokių darbų Lietuvos Respublikos kontinentiniame šelfe, jei tai tiesiogiai nenumatyta Lietuvos Respublikos ir suinteresuotos užsienio valstybės sutartimi arba kompetentingų Lietuvos Respublikos valdžios organų išduotu specialiu leidimu, -

baudžiami laisvės atėmimu iki vienerių metų ir bauda arba be jos, arba bauda.

Kodeksas papildytas skirsniais:

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

Aštuonioliktasis skirsnis KARO NUSIKALTIMAI

333 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto ar okupacijos metu įsakant žudyti ar žudant: asmenis, kurie kapituliavo sudėdami ginklus ar neturėdami kuo priešintis; sužeistuosius, ligonius ar žūvančio karo laivo jūreivius; karo belaisvius; okupuotoje, aneksuotoje, užgroboje ar karo veiksmų teritorijoje buvusius civilius ar kitus asmenis, kuriems karo metu suteikiama tarptautinė apsauga, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo dvylikos iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

334 straipsnis. Okupuotos valstybės civilių trėmimas

Karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis civilių trėmimas (deportavimas) iš okupuotos ar aneksuotos teritorijos į okupavusios ar aneksavusios arba trečiosios šalies teritoriją -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

335 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žalojimas, kankinimas ar kitoks nežmoniškas elgesys su jais

Tarptautinių humanitarinės teisės normų pažeidimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu sunkiai sužalojant, susargdinant arba kankinant sužeistuosius, ligonius, žūvančio karo laivo jūreivius, karo belaisvius, civilius ar kitus tarptautinės humanitarinės teisės saugomus asmenis ar atliekant su jais biologinius ar medicininius eksperimentus, neteisėtai paimant persodinti jų organus ar audinius, neteisėtai imant jų kraują ar kitaip nežmonišškai su jais elgiantis, taip pat nukautųjų kūnų išniekinimas keršto arba teroro tikslu -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

336 straipsnis. Tarptautinės humanitarinės teisės normų dėl civilių ir jų teisių apsaugos karo metu pažeidimas

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis: išvarant iš gyvenamosios vietos ar perkeldinant; priverčiant pereiti į kitą tikėjimą; žaginant moteris ar verčiant jas užsiimti prostitucija; naudojant įbauginimo ir teroro priemones, imant įkaitus, taikant kolektyvines bausmes, neteisėtai uždarančias koncentracijos stovyklas, atskiriant vaikus nuo tėvų ar globėjų, sukeliant bado mirties grėsmę gyventojams, nubaudžiant kriminaline bausme be nepriklausomo teismo sprendimo arba be gynybos garantijų teisme, konfiskuojant jų turtą ar dideliu mastu jį nusavinant arba sunaikinant, kai tai nepateisinama kariniu būtinumu; nustatant neteisėtas ir nepagrįstas dideles kontribucijas bei rekvizicijas, -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo aštuonerių iki penkiolikos metų.

337 straipsnis. Draudžiama karo ataka

Tarptautinės humanitarinės teisės normų draudžiama karo ataka prieš civilius, medicinos ar civilinės gynybos personalą, karo ar civilinę ligoninę, medicinos punktą, transporto priemonę, pervežančią sužeistuosius ar ligonius, Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Komiteto ar nacionalinės Raudonojo Kryžiaus ar Raudonojo Pasmėnulių draugijos personalą, jeigu šis personalas, ši ligoninė, medicinos punktas ar transporto priemonė turi specialius tarptautinius skiriamuosius ženklus, arba karo ataka prieš neginamą gyvenvietę ar demilitarizuotą zoną, arba karo ataka nepasirenkant konkretaus taikinio ir žinant, kad ji gali sukelti civilių žūtį arba civilinio objekto sunaikinimą, arba prieš kombatantus, aiškiai pasitraukusius iš mūšio ir nesipriešinusius, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo penkerių iki penkiolikos metų.

Karo ataka prieš didelį pavojų aplinkai ir žmonėms keliantį objektą - atominę elektrinę, užtvanką, nuodingų medžiagų saugyklą ar kitą panašų objektą žinant, kad ji gali sukelti itin sunkių pasekmių, -

baudžiama laisvės atėmimu nuo dešimties iki dvidešimties metų arba laisvės atėmimu iki gyvos galvos.

338 straipsnis. Civilių ar karo belaisvių prievartinis panaudojimas prieš ginkluotuosiose pajėgose

Tarptautinės humanitarinės teisės normų pažeidimas karo, tarptautinio ginkluoto konflikto metu arba okupacijos ar aneksijos sąlygomis verčiant civilius arba karo belaisvius tarnauti prieš ar okupanto ginkluotuosiose pajėgose, arba civilių ar karo belaisvių kaip gyvojo skydo panaudojimas karo operacijoje -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

339 straipsnis. Saugomų objektų naikinimas ar nacionalinių vertybių grobstymas

Karo būtinumu nepateisinamas istorinių paminklų, kultūros ar religijos objektų, saugomų tarptautiniais ar valstybės vidaus teisės aktais, naikinimas arba nacionalinių vertybių išgrobstymas okupuotoje ar aneksuotoje teritorijoje, padarę didelę žalą, -

baudžiami laisvės atėmimu nuo trejų iki dvylikos metų.

Pastaba. Baudžiamojo kodekso 333-339 straipsniai turi grįžtamąją galią.

340 straipsnis. Uždraustų karo priemonių naudojimas

Įsakymas karo veiksmuose panaudoti uždraustas karo priemones ar karo vedimo būdus, jų panaudojimas pažeidžiant tarptautinių sutarčių ar visuotinai pripažintų tarptautinių papročių dėl karo vedimo priemonių ar būdų nuostatas -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

340⁽¹⁾ straipsnis. Vaikų ėmimas į karo tarnybą arba jų panaudojimas karo operacijoje

Asmenų iki aštuoniolikos metų ėmimas į karo tarnybą valstybės ginkluotosioms pajėgoms nepriklausančiose ginkluotose grupėse arba panaudojimas karo operacijoje -

baudžiamas laisvės atėmimu nuo trejų iki dešimties metų.

Kodeksas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, *Žin.*, 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24), įsigalioja nuo 2003-01-01

341 straipsnis. Marodieravimas

Įsakymas grobti arba pagrobimas kautynių lauke daiktų iš nukautųjų ar sužeistųjų -
baudžiamas laisvės atėmimu iki penkerių metų.

342 straipsnis. Vilkinimas repatrijuoti karo belaisvius

Nepateisinamas vilkinimas paleisti ar repatrijuoti karo belaisvius sudarius taikos sutartį ar nutraukus karo veiksmus -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

343 straipsnis. Vilkinimas paleisti internuotus civilius arba neleidimas repatrijuoti kitiems civiliams

Nepateisinamas vilkinimas paleisti internuotus užsieniečius civilius ar neleidimas kitiems civiliams jų pageidavimu repatrijuoti į tėvynę iš ginkluoto konflikto šalies teritorijos, kai karo veiksmai buvo nutraukti, -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

344 straipsnis. Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusmėnulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos panaudojimas

Neteisėtas Raudonojo Kryžiaus, Raudonojo Pusmėnulio ženklo, Jungtinių Tautų Organizacijos emblemos ar kito visuotinai pripažinto tarptautinės organizacijos ženklo ar emblemos panaudojimas karo ar tarptautinio ginkluoto konflikto metu -
baudžiamas laisvės atėmimu iki trejų metų.

Teksto pabaiga

Pakeitimų eilė nuo 1997 m. spalio 16 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-460](#), 97.10.16, Žin., 1997, Nr.97-2445 (97.10.29)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 85(1), 199(4), 306(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-527](#), 97.11.20, Žin., 1997, Nr.108-2737 (97.11.28)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 134, 135 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 135(1), 135(2), 135(3), 135(4) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-540](#), 97.11.25, Žin., 1997, Nr.112-2826 (97.12.10)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 313 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-617](#), 98.02.03, Žin., 1998, Nr.17-397 (98.02.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 11, 26, 35, 49, 54, 55, 207, 231, 231(2), 231(3), 232(1), 232(2), 232(4), 232(5), 232(6), 234, 234(1), 234(2), 234(3), 234(4), 236, 285, 287, 288, 289, 290, 294, 295, 312 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 132(1), 214(1), 312(1), 321(2) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-708](#), 98.04.21, Žin., 1998, Nr.42-1140 (98.05.06)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 62(1), 71 STRAIPSNIAIS IR 8(1), 24, 25, 26, 35, 49, 54(1), 89 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-725](#), 98.05.05, Žin., 1998, Nr.49-1327 (98.05.27)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 270 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-744](#), 98.05.14, Žin., 1998, Nr.51-1396 (98.06.03)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 35, 54, 54(1), 131(1), 227(2), 234, 234(1), 294, 295, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 227(3) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-776](#), 98.06.09, Žin., 1998, Nr.57-1580 (98.06.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO AŠTUONIOLIKTUOJU SKIRSNIU "KARO NUSIKALTIMAI" (333-344 STRAIPSNIAI), 8(1), 24, 25, 26, 35, 49, 295 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO, 219 IR 261 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-820](#), 98.06.30, Žin., 1998, Nr.61-1734 (98.07.08)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 199(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-849](#), 98.07.02, Žin., 1998, Nr.67-1937 (98.07.29)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 25, 32, 35, 45, 47(1), 53(1), 54, 55, 131, 239, 241, 242, 306, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI PAPILDYMO 131(3), 310(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-954](#), 98.12.08, Žin., 1998, Nr.112-3103 (98.12.23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 232 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-983](#), 98.12.21, Žin., 1998, Nr.115-3238 (98.12.31)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 22, 24, 42, 43, 49, 50, 54(1), 71, 75, 105, 227(1), 227(3) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-995](#), 98.12.22, Žin., 1999, Nr.1-2 (99.01.06)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 54(3) STRAIPSNIU IR 43, 54(1), 54(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1160](#), 99.05.04, Žin., 1999, Nr.43-1359 (99.05.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 297 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1236](#), 99.06.17, Žin., 1999, Nr.60-1947 (99.07.09)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 310(1) IR 321(2) STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1281](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2112 (99.07.30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 32, 35, 82, 82(1), 117, 212(1), 282,
284, 290, 294 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 73(1), 74,
82(2), 213(2), 321(3) STRAIPSNIAIS, 74(1), 283 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS
GALIOS ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1281a](#), 99.07.01, Žin., 1999, Nr.66-2113 (99.07.30)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 232(10) STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1439](#), 99.11.25, Žin., 1999, Nr.106-3059 (99.12.15)
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 79, 80, 85, 201(1), 203(1), 212,
213(1), 225, 229, 230, 230(1), 231, 232(1), 232(4), 234, 236, 237, 239, 243, 246, 251, 253, 254, 256,
260, 264, 271, 274, 275, 278, 280, 281, 291, 292, 293, 296, 309, 310, 314, 315, 316, 320, 321, 323,
326(1), 326(2), 328, 329(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Įstatymo taikymą nustato 1999 m. lapkričio 25 d. įstatymas Nr.VIII-1440 (Žin., 1999, 106-3060)

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1544](#), 00.02.17, Žin., 2000, Nr.22-553 (00.03.15)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 54(2), 54(3) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1590](#), 00.03.28, Žin., 2000, Nr.30-826 (00.04.12)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 246, 315 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR KODEKSO PAPILDYMO
246(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1646](#), 00.04.20, Žin., 2000, Nr.38-1054 (00.05.10)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 35, 142, 308, 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO
PAPILDYMO 142(1), 142(2), 142(3) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1736](#), 00.06.15, Žin., 2000, Nr.54-1559 (00.07.05)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 232(1), 242 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI
KODEKSO PAPILDYMO 327(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1754](#), 00.06.27, Žin., 2000, Nr.56-1647 (00.07.12)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1912](#), 00.08.31, Žin., 2000, Nr.78-2363 (00.09.15)
BAUDŽIAMOJO KODEKSO 72 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 72(1)

STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1924](#), 00.09.12, Žin., 2000, Nr.81-2444 (00.09.27)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 49 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 212 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo įgyvendinimą nusako įstatymas:

Nr. [VIII-1925](#), 00.09.12, Žin., 2000, Nr.81-2445 (00.09.27)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 49 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR 212 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-200](#), 2001 03 01, Žin., 2001, Nr. 34-1123 (2001 04 20)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 295, 312(1) IR 321(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-217](#), 2001 03 20, Žin., 2001, Nr. 31-1011 (2001 04 11)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 315 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-472](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 64-2332 (2001-07-25)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 331 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 331(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-494](#), 2001-08-03, Žin., 2001, Nr. 71-2522 (2001-08-17)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 54(2) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-540](#), 2001-10-09, Žin., 2001, Nr. 91-3188 (2001-10-26)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 32 IR 54(2) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-589](#), 2001-11-08, Žin., 2001, Nr. 99-3523 (2001-11-28)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAPILDYMO 250(2) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. sausio 1 d.

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-715](#), 2002-01-17, Žin., 2002, Nr. 13-471 (2002-02-06)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 310 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-737](#), 2002-01-25, Žin., 2002, Nr. 15-555 (2002-02-13)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 7(1), 32, 35, 282, 284, 290 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, KODEKSO PAPILDYMO 11(1), 22(1), 32(1), 32(2), 302(2) STRAIPSNIAIS IR 319, 320 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-800](#), 2002-03-21, Žin., 2002, Nr. 38-1356 (2002-04-10)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 271 BEI 310 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO
271(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1036](#), 2002-07-04, Žin., 2002, Nr. 73-3098 (2002-07-19)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 54(1), 54(2), 141, 226(1), 227(3) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 208(2) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1258](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5544 (2002-12-24)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 8(1), 11(1), 45, 53(1), 232(1), 232(2), 232(5), 232(8), 312, 321(2)
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, 232(3) STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS IR
KODEKSO PAPILDYMO 340(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1290](#), 2003-01-09, Žin., 2003, Nr. 10-340 (2003-01-29)

BAUDŽIAMOJO KODEKSO 15(1) STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS, 41(1),
45, 227(1) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 51(2)
STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

KONSTITUCINIO TEISMO NUTARIMAI:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

98.12.09, Žin., 1998, Nr.109-3004 (98.12.11)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 105 STRAIPSNIO SANKCIJOJE
NUMATYTOS MIRTIES BAUSMĖS ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2003-01-29)

autrap@lrs.lt